- 43 -

ZUHRUF SÛRESİ

Mushaf'taki sıralamaya göre kitabımızın 43., nüzûl sıralamasına göre 63,. Mesânî kısmının dördüncü sûreler grubunun ikinci sûresi olan Zuhruf sûresi, Mekke'de nâzil olmuş olup, âyetlerinin sayısı 89'dur.

"Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla"

Hamd yalnız ve yalnız âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur. Salât ve selâm Allah'ın Rasûlüne, O'nun pâk aile halkına ve ashabına olsun. Rabbimiz bizden kabul buyur. Çünkü sen her şeyi işiten, her şeyi bilensin.

Zuhruf sûresi, Hâ-mîm'ler grubundan daha önce tanımaya çalıştığımız Fussilet ve Şûrâ sûrelerinin indiği dönemlerde nâzil olmuş, muhtevası onların muhtevalarına benzeyen bir sûredir.

Mekke'de Allah'ın Resûlü'ne ve beraberindeki bir avuç Müslü-mana karşı Kâfirlerin muhalefetlerinin had safhaya ulaştığı, hattâ Dâru'n-Nedve'de toplanıp peygamberimizi öldürme planları yapmaya başladıkları bir dönemde nâzil olmuş bir sûredir.

Sûrede, kâfirlerin inanışlarının, hayatlarının ve yapmaya çalıştıklarının bâtıllığı, boşluğu anlatılır. Akılları sıra Allah'ın elçisiyle savaşa tutuşarak, onun vücudunu, varlığını ortadan kaldırarak Allah mesajını önleyeceklerini zannediyorlar. Ama bu dâvânın arkasında Allah'ın olduğu, peygamberin yalnız olmadığı ve tarihin her devrinde onunla savaşa tutuşanların, karşılarında Allah'ı buldukları ve tamamının helâk edildikleri anlatılır.

Daha sonra müşriklerin Allah'a koştukları ortakları, şerikleri, Allah yerine ikâme etmeye çalıştıkları, sözlerini dinleyip arzularını uyguladıkları varlıkların hiçbir şey yaratmadıkları, hattâ kendilerini bile yaratmaktan, kendilerini bile doyurup beslemekten aciz varlıklar olduğu ve sözü dinlenmesi gereken, kendisine kulluk yapılması gereken varlığın sadece Allah olduğu, çünkü kendileri de dahil olmak üzere göklerde ve yerde ne varsa hepsinin Allah tarafından yaratıldığı ve istifade ettikleri nîmetlerin tümünü kendilerine verenin Allah olduğu vurgulanmaktadır.

Kâfirlerin, müşriklerin Allah'a oğullar, kızlar izafe ederek iftira ettikleri ve bunu da yine kadere, Allah'ın meşietine dayandırmaya çalıştıkları, yâni, "eğer Allah istemeseydi, Allah dilemeseydi biz böyle bir hayatı yaşayamazdık, Allah izin verip tasvip etmeseydi biz O'na karşı şirk koşamazdık, binaenaleyh şu bizim yaptıklarımız Allah'ın tasvip ettiği şeylerdir, şu bizim yaşadığımız hayat Allah'ın razı olduğu bir hayattır," diyerek küfürlerini, şirklerini Allah'a onaylatma gayreti içine girdikleri ama Allah'ın asla o yaptıklarından razı olmadığı, Allah'ın razı olduklarını kitaplarında kullarına bildirdiği ve kitaplarının hiçbirisinde de şirki tasvip eden bir delilin bulunmadığı anlatılarak, hayatları, şirkleri reddedilmektedirler.

Daha sonra bu müşriklerin kendisiyle savaşa tutuştukları Allah'ın Resûlü Hz. Musâ'yla, Mekkeli müşrikler de Hz. Musâ'ya düşman kesilen Firavun ve taraftarlarıyla özdeşleştirilerek, "Allah elçisi Musâ'yla savaşan Firavun ve taraftarlarının âkıbetleri nasıl olmuşsa, sizin âkıbetiniz de ondan farksız olacak," buyurularak kâfirlere tehdit, peygambere ve onun ashabına da destek oluşturulmaktadır.

Zuhruf sûresinin âyetleri mana bakımından sıkı sıkıya birbirlerine bağlıdırlar. Sûrenin bölümleri bir bütünlük arz etmektedir. Bu da sûrenin birden nazil olduğu kanaatini vermektedir. Şimdi sûrenin âyetleri üzerinde kısa bir gezinti yapıp tefsirine geçelim inşallah.

Sûrenin girişinde, Yüce Allah söze yemin ile, başlamakta ve insanları düşünmeye davet etmektedir: "Hâ mim. Apaçık Kitab'a an-dolsun ki, biz, düşünüp anlamanız için onu Arapça bir Kur'ân yaptık" (1-3).

Ondan sonra sûrede, insanların Hz. Muhammed (s.a.s)'in çağ-rısına uymayıp körü körüne atalarını taklit etmeleri, meleklere Allah'ın kızları demeleri, Allah'ın kainatın yaratıcısı olduğunu kabul ettikleri halde, O'ndan başka varlıklara da tapmaları kınanmaktadır. Bununla beraber, Hz. İbrâhim (a.s), Hz. Musa (a.s) ve Hz. İsâ (a.s)'ın kıssalarından bahsedilmekte, müşriklerle mücadeleleri, onlara uyarak "Tev-hid"e gelenlerin kurtuluşu ve onların çağrılarına uymayanların acı sonları vurgulanmaktadır. Bu misallerle, İslâm davasının zorluğuna, meşakkatine ve aynı zamanda faziletine işâret edilmektedir.

Sûrenin sonuna doğru, fakirlerin cehâlete dayanan batıl inanç ve düşünceleri tek tek çürütülmüş ve Yüce Allah'ın varlığı, birliği, dünya ve âhiretin hâkimiyetinin O'na ait olduğu, insanların bunun karşısında aciz oldukları, yâni "Tevhid" inancı, şöyle ifade edilmiştir: "Gökteki ilâh da, yerdeki ilâh da O'dur. O, hâkimdir (işinde hikmet sahibidir), âlimdir (her şeyi bilir). Göklerin yerin ve ikisi arasında bulunan her şeyin mülkü kendisine ait olan

Allah yücedir! Kıyametin ilmi O'nun nezdindedir. Ve siz O'na döndürüleceksiniz. Allah'ı bırakıp da taptıkları putlar, şefaât gücüne ve yetkisine sahip değillerdir. Ancak bilerek hakka Şâhitlik edenler bunun dışındadır" (84-86).

Sûre, küfürde ısrar edenlerin durumunun Peygamber (s.a.s) tarafından Yüce Allah'a bildirilmesi ve Yüce Allah'ın yumuşak bir ifade ile cevap vermesi ile son bulmaktadır: "Rasûlullah'ın "Yâ Rabbi! Bunlar, imân etmeyen bir kavimdir" demesine karşı (Allah),"Şimdilik sen onlardan yüz çevir ve, size selâm olsun (size esenlik dilerim) de. Yakında bilecekler!" buyurdu (88-89).

Bu minval üzere devam eden sûrenin âyetlerini tek tek tanımaya başlayalım inşallah.

1. "Hâ, Mîm."

Hâ-Mîm'lerin öteki grubu gibi, sûrenin ilk âyeti yine huruf-ı mu-katta ile başlıyor. Huruf-ı mukatta ile alâkalı önceki sûrelerde bilgi ver-miştik. Rabbimiz burada da yine huruf-ı mukatta âyetinden sonra kitabına dikkat çekiyor:

2,3. "Apaçık Kitaba andolsun ki, akledesiniz diye Kur'an'ı Arapça okunan bir Kitab kılmışızdır."

Apaçık kitaba yemin olsun ki. Hidâyeti, Allah yolunu, sırat-ı müstakimi apaçık ve net bir biçimde, herkesin anlayabileceği bir açıklık ve netlik içinde anlatan, içinde insanla, insan hayatıyla alâkalı apaçık âyetler bulunan ve her şeyi açık açık beyan eden bu kitaba yemin olsun ki, biz onu Arapça bir okunak kıldık. Sizler akıllarınızı kullanarak onu anlayabilesiniz, ondan istifade edebilesiniz ve onunla hayatınızı düzenleyesiniz diye onu Arapça okunan bir kitap kıldık.

Hakkı bâtıldan, iyiyi kötüden, doğruyu yanlıştan ayıran, ayırt eden, herkesin anlayabileceği açıklıkta bir kitaptır bu kitap. Öyleyse bu kitap okunacaktır, ama anlayarak okunacaktır. Çünkü anlaşılacak bir açıklıktadır bu kitap. Kimse bu kitabın anlaşılmazlığını iddia ede-mez, hiç kimse bu kitabın sorumluluğundan kendisini kurtaramaz. Hiç kimse, "ben bu kitabı anlayamıyorum, ben bunu anlayamam," deme hakkına sahip değildir. Çünkü Rabbimiz anlayasınız, hayatınızı bu kitapla düzenleyesiniz diye bu kitabı insanların konuştukları, bildikleri bir dille, Arapça olarak göndermiştir. Kimsenin, "ben bunu anlayamam, herkes bu kitabı anlayamaz," diyerek Allah'a iftira etmeye hakkı yoktur.

4. "Şüphesiz o, Bizim katımızda Ana Kitapta mevcut, yüce ve hikmet dolu bir Kitaptır."

O kitap bizim katımızda ana kitaptadır. O kitap bizim katımızda Levh-i Mahfuzdadır. Levh-i Mahfuzda yahut da Allah katında, Allah ilmindedir. Bu kitap, ana kitap olan kitaptan alınıp elçilerimize gönderilmiştir. Aynı husus Vakıa sûresinde de:

“Kitab-ı Meknûn” Saklı, korunmuş, muhafaza edilmiş bir kitap olarak vasfedilirken, Bürûc sûresinde ise:

“Levh-i Mahfuz” Her şeyden, her türlü değişikliklerden, bozulmadan, silinmeden, kaybolmadan korunmuş bir kitap olarak anlatılmaktadır.

Kur’an-ı kerîm hakkında bu ***“Ümmü’l kitap”*** ifadesinin kullanılmasını şöyle anlamaya çalışıyoruz: Rabbimiz, tarihin değişik dönemlerinde değişik toplumlara gönderdiği elçilerine kitap göndermiştir. Rabbimiz yeryüzünü hiçbir dönem vahiysiz bırakmamıştır. İşte her bir dönem insanlığına o toplumların dilleri üzerine kitaplar göndermiştir. Rabbimiz tarafından hayatlarını düzenlemek, problemlerine çözümler bulabilmek ve sadece onu hayat programı bilmeleri ve kabul etmeleri için her bir topluma gönderilen bu kitapların dilleri farklı da olsa, her birinin insanlığa sunduğu mesaj aynıdır. Tüm kitapların temel ilkeleri aynıdır ve hiç değişmemiştir. Çünkü bu kitapların tamamı aynı kaynaktan gelmektedir. Tüm semavî kitapların asıl kaynağı Lev-h-i Mahfuzdur.

O bizim katımızda âlîdir, çok yüce ve hakimdir, hikmet doludur, hikmetlidir ve hayata hakim olandır. O öyle yüce bir kaynaktan, makamdandır ki, insanların onun kıymetini bilmemeleri, ona gereken değeri vermemeleri, gerektiği gibi onunla ilgilenmeyip ondan başka hayat programlarına yönelmeleri asla onun değerini düşürmez.

Bu kitap, hikmet dolu, geçerli yasaları içinde barındıran, hikmetin kaynağından gelme bir kitaptır. Geçerli hayat yasalarını bulunduran bir kitaptır. Ferdî hayatınızda, aile, toplumsal hayatınızda tüm problemlerinizi çözecek, hukuk, ekonomi, siyaset, eğitim velhâsıl tüm konularda hikmet dolu bir kitaptır bu kitap. Bir de bu kitap, hikmet dolu yasalarıyla bâkî olacak bir kitaptır. Kıyamete kadar onun yerine geçebilecek, onun yasalarını iptal edebilecek bir kitap, bir yasa olmayacaktır. Kıyamete kadar yasaları hayata hakim olacak, hayatla mutabakat halinde olacak insanlığın tüm problemlerini çözebilecek bir kitaptır bu.

Dileyen inansın, dileyen inanmasın. Dileyen değer versin bu kitaba, dileyen kaçsın. Ama şurası hiçbir zaman unutulmamalıdır ki, inanan da, inanmayıp küfreden de, mü’minler de, kâfirler de bu kitabın yasalarının mahkumudurlar. Herkes bu kitabın yasalarına tâbidir. Eğer bu kitabın, hayatın, varlığın ve bu yasaların sahibi olan Allah, “hepiniz Müslüman olacaksınız. Hepiniz Müslüman olmak zorundasınız,” emrini buyursaydı, bizim başka bir

seçeneğimiz olmayacak, baş-ka bir alternatifimiz olmayacaktı. Şu anda kâfirler kâfirliği tercih ederlerken bile, bunu Allah yasaları istikâmetinde yapabilmektedirler. Bu da bir Allah yasasıdır. Eğer Allah izin vermeseydi, bunu yapamazlar-dı. Şimdi hal böyleyken:

5. "Ey inkârcılar! Aşırı giden kimselersiniz diye sizi Kur'an'la uyarmaktan vaz mı geçelim?"

Sizler müşriksiniz, sizler bu kitabı kabul etmeyen kâfirlersiniz diye sizden bu kitabı bir yana mı bırakalım? Sizler ölçü tanımaz, sınır tanımaz insanlarsınız diye bu zikri, bu hikmet dolu kitabı sizden uzaklaştırıp bir kenara mı bırakalım? Sizler hoşlanmadınız diye bu kitabı gündeme getirmekten vaz mı geçelim? Yâni sizler böyle benim sizin lehinize açtığım bir rahmet kapısından istifade etmeyerek, nankörlük ederek bu kitabımla ilgilenmiyorsunuz diye, akılsız insanlarsınız diye biz kendi rahmet ve keremimizden vaz mı geçeceğiz? Rabbimiz, "Sizler ısrarla sapıklığı ve dalâleti tercih ettiniz diye, bizim size kitap ve peygamber göndermekten vazgeçerek sizleri bu cehaletinizle, bu sapıklığınızla baş başa bırakmamız, bizim engin rahmetimizle bağdaş-maz. Sizler, hayrınızı, şerrinizi, menfaatinizi, zararınızı, geçmişinizi, geleceğinizi bilemeyen zavallılarsınız," diyor.

Eğer bize yönelik düşünürsek o zaman şöyle diyeceğiz: "Ey İslâm düşmanı müşrikler! Ey Kâfirler!" Âyetteki kelimeyle söylersek, "ey müsrifler, ey israfçılar"! Yâni ey canları nasıl isterse öylece yaşamayı yeğleyenler, ey sınır tanımazlar, ey keyiflerini putlaştırıp onu Allah yasaları yerine ikâme edenler! Ey kendilerini Allah kitabıyla kayıt altına almaktan, zevklerine sınır koymaktan çekindikleri için ipini koparmış dana gibi aşırı serbestlik içinde bir hayat yaşamaya alışmışlar! Ey sere serpe gönlüne göre bir hayat yaşamadan yana olanlar! Sizler iştahlarınızı kaçırdığı için bu kitabın âyetlerini duymaktan nefret ediyorsunuz diye, bizler bu kitabı bir kenara mı bırakacağız? Sizler illa da bu kitaptan başka kitaplarla yargılanalım, bu kitaptan başka kitaplar okuyalım diye ısrarla bu kitabın gündeme getirilmesinden nefret ediyorsunuz diye, biz bu kitabı ortaya koymaktan vaz mı geçelim? Sizler kendi yasalarınızı ikâme edebilmek için bu kitabın yasalarını reddediyorsunuz diye, biz bu kitabın hayat programını savunmaktan vaz mı geçelim?

Onların inkârı, şirki tercih etmelerine rağmen, Rabbimiz bu zikrini onlara göndermekten nasıl vazgeçmiyorsa, bizler de bu kitabı gündeme getirmekten, bu kitabın yasalarıyla onları uyarmaktan asla vazgeçmeyeceğiz. Anlasınlar anlamasınlar, dinlesinler dinlemesinler, onlara merhametimizden dolayı bu kitabı gündeme getirip onları uyar-mak zorundayız. Rabbimiz, gönderdiği kitaplarını tahrif ettikleri, peygamberlerinden nicelerini öldürdükleri halde, rahmeti gereği yeryüzünü bir an bile vahiysiz bırakmamıştır. Bizler de, bu

cahilleri, bu kendilerini israf edenleri kitapla uyarmak, ısrarla onların cennetinden yana olmak zorundayız.

6. "Öncekilere nice peygamberler göndermişizdir."

Yâni sizlerden daha beyinsiz, sizlerden daha müsrif, sizlerden daha çok kendilerini boşa harcamış toplumlara biz peygamber göndermişizdir. Öyle değil mi? Şu kısacık insanlık tarihi içinde nice kutlu elçiler gelip geçmiştir. Kimisini yalanladılar, kimisini alaya aldılar, kimisini sürgün ettiler, kimisi testereyle biçip şehid ettiler. Kendilerini kurtarmaya gelmiş Allah dostlarına yapmadıklarını bırakmadılar. Allah'ın merhameti gereği, kendilerine açtığı bu rahmet kapılarından istifade etmesini bilemediler. Sayısını ancak Allah'ın bildiği binlerce peygamberler kafilesi gelip geçmiştir. Bunlardan bir kısmını Allah bize bildirmiş, bir kısmını da bildirmemiştir. Rabbimiz bu kutlu elçilerini insanlığın yol bulması için seçmiş, onlara kendi bilgisinden aktarmış, onlar vasıtasıyla insan hayatına karıştığını ortaya koymuş ve vahyine odak nokta seçtiği bu elçilerinin dâvetine tüm insanlığın tâbi olmasını istemiştir. Allah, tarih içinde birçok peygamber göndermiş olmasına rağmen, insanların bu Allah elçilerine ne yaptıklarına bakın:

7. "Kendilerine gelen her peygamberi onlar mutlaka alaya alırlardı."

Kendilerini kurtarma adına gelen bu kurtarıcıları alaya aldılar. Peygamber olarak kendilerine kim gelirse gelsin, onunla alay ediyorlardı. Onun getirdiği mesaja değer vermiyor, onun getirdikleriyle ilgi-lenmiyorlardı. Peygamber olarak kendilerine gelen kim olursa olsun, onu mutlaka reddediyorlardı. Neden? Çünkü peygamber mutlaka belli bir kimlikle, belli bir mesajla gelir. Geldiği toplumu bu mesaja uymaya çağırır. Peygamber, Allah'tan aldığı talimatlarla hareket eden ve asla bundan tavizler vermeye mezun olmadıklarından, statükoyla anlaşmaları mümkün olmayan insanlardır. İnsanların keyiflerine göre değil, Allah'ın yasalarına göre hareket eden insanlardır. Peygamberler, Allah adına insanların hayatına karışan insanlardır. İnsanlar nasıl düşünürlerse düşünsünler, nasıl yaşarlarsa yaşasınlar Allah'tan belli bir hayat programı getiren ve çevresindekileri buna çağıran insanlardır. Yeryüzünde adaleti, düzeni ikâme etmek ve tüm zulümleri kaldırmak için gelen insanlardır.

Yeryüzünde Allah kullarını kendileri gibi kullara kulluktan, kendileri gibi aciz varlıkların aciz kulların yasalarına kulluktan, kulların egemenliğine boyun bükmekten kurtarıp sadece Allah'a kulluklarını gerçekleştirmek için gelen insanlardır. Toplumda egemen güçler tarafından insanların sömürülmesine, kimilerinin ezen, kimilerinin de ezilenler olarak bir hayat sürmelerini bitirmek ve herkesin boyun büktüğü Allah yasalarına teslim olmalarını gerçekleştirmek için gelen insanlardır.

İşte bunun için Allah elçilerini alaya alıyor, Allah elçilerini susturmaya, yalanlamaya ve öldürmeye kalkışıyorlardı. Meselâ Beni İsrâil, Allah elçilerini öldürüyordu. Peki sebep neydi? Niçin öldürüyorlardı bu Allah'ın kutlu elçilerini? Sebep, peygamberin ve onu gönderen Allah'ın onların hayatlarına karışmasıydı. Hayatlarına dokunulmamasını, keyiflerinin kaçırılmamasını istiyorlardı. Canlarının istediği biçimde bir hayat yaşamak, dilediklerini yapabilmek istiyorlardı. İşte bunun için peygamberlerin varlığına ve mesajlarına tahammül edemiyorlardı. Allah'ın elçileri vasıtasıyla hayatlarına karışmasına dayanamıyorlardı. Allah'ın elçilerini susturarak, hattâ onları öldürerek onun mesajını ortadan kaldırmak istiyorlardı.

Güya peygamberi ortadan kaldırdıkları zaman Allah mesajını duymayacak ve kendilerini sorumluluktan kurtararak rahat hayatlarına devam edeceklerini düşünüyorlardı. Çünkü kıstas olarak Allah elçisi aralarında olduğu sürece, kendi programlarına imkân kalmıyordu. İştahları kaçıyor ve istedikleri günâhları işlemeye imkân bulamıyorlardı.

Şu anda da peygamber mesajını susturmaya çalışanlar, peygamber hayatını, Kur'an sesini duymaya tahammül edemeyenler de aynen onların yaptıkları gibi bu mesajı gerek dilleriyle, gerek kılık-kı-yafetleriyle, gerekse yaşadıkları hayatla kendilerine hatırlatanları susturarak, aynı şeyi hedefliyorlar. Diyorlar ki, "Allah'ın bizden istediklerini duyduğumuz zaman keyfimiz kaçıyor. Bunları yapsak olmaz, yapmasak olmaz. Bizim keyiflerimizle, zevklerimizle çatışıyorlar. Duyma-mak daha iyidir." Allah da, madem ki sizler öyle istiyorsunuz öyleyse ben de bir daha peygamber göndermiyorum, demiyor da bakın ne di-yor:

8. "Bunun için Biz de, bunlardan daha kuvvetli olanları yok etmişizdir. Öncekilere dair nice misaller geçmiştir."

Allah, bu tavırlarından ötürü, biz de vücutça sizden daha güçlü, ekonomik yönden, medeniyet, saltanat ve iktidar, yeryüzüne hükmetme yönünden sizlerden daha güçlü olan nice toplumları helâk ettik, diyor.

"Ey şu anda benim son elçimi yalanlamaya çalışan, benim gönderdiğim hayat programıyla ilgilenmeyen Mekke müşrikleri ve ey küfür ve şirkte, Allah'a, Allah'ın elçilerine, Allah'ın kitabına, Allah'ın sistemine karşı çıkmada onları aratmayacak tavırlar takınan yirminci asır kâfirleri! Unutmayın ki sizlerden daha güçlü medeniyetler kurmuş nice toplumları biz helâk ettik. İşte tarih bunun şahididir. Öncekilerin acı feryatları gözlerinizin önündedir. Onlar dünyaya sımsıkı sarılmışlardı. Dünyada Allah'ın istediği biçimde değil de kendi keyifleri istikâmetinde bir hayat yaşamışlar, Allah'la, Allah'ın elçileriyle savaşa

tutuşmuşlardı da biz onların defterlerini dürüverdik. Bunların meselleri, misalleri geçmiştir. Allah bunları size anlatmıştır.”

Peki bu insanlar Allah’a inanmıyorlar mıydı? Bunlar Allah’ı inkâr eden insanlar mıydı? Ya da acaba bunlar Allah’ı bilmiyorlar, tanı-mıyorlar mıydı? Yâni bunların hastalıklarının sebebi neydi? Bakın bundan sonraki âyetinde, Rabbimiz böyle olmadığını, bunların Allah’ı bildiklerini, tanıdıklarını anlatıyor. Allah’tan tümüyle habersiz olmadıklarını anlatıyor:

9. “Ey Muhammed! Andolsun ki onlara, “Gökleri ve yeri kim yarattı?” diye sorsan, “Onları güçlü olan, her şeyi bilen yaratmıştır” derler.”

Bu adamlar bunu da itiraf ediyorlar. Her dönemde azîz, alîm olan Allah’ın farkındadırlar. Allah’ın azîz, alîm, güç, kuvvet, izzet sahibi olduğunu ve varlıkların kendisi tarafından yaratılmış olduğunu, yaratıkların yaratılışı konusunda kimsenin O’na ortak olmadığını biliyorlar. Kendisiyle baş edilemeyecek olduğunu, tüm varlıklar üzerinde kâhir olduğunu, göklerin ve yerin, göktekilerin ve yerdekilerin yaratıcısı olduğunu biliyorlar ve itiraf ediyorlar, ama böyle bildikleri, tanıdıkları Allah’ı kendi hayatlarına karıştırmak istemiyorlardı. Göklerin ve yerin yaratıcısı olarak kabul ettikleri Allah’ın hayatlarına karışmasını reddediyorlardı. Allah’ın göklerdeki hâkimiyetini kabul ediyorlardı ama yeryüzündeki hâkimiyetini reddediyorlardı.

“Tamam, Allah yücedir, Allah büyüktür, gökleri ve yeri, göklerdekileri ve yerdekilerin tümünü yaratan O’dur ama bu Allah yerinde dursun, bizim hayatımıza karışmasın,” diyorlardı. “Bize arzularını bildirmesin bu Allah. Çünkü o zaman O’nun arzularını yerine getirsek ol-maz, getirmesek olmaz. En iyisi mi, gökler, yıldızlar, arş, kürsi O’nun olsun ama bizim hayatımıza karışmasın. Göklerin, yerin yaratıcısı, yağmurun yağdırıcısı, rüzgarların sahibi olarak Allah’ı kabul ediyoruz ama, böyle büyük işlerin yanında böyle ufak tefek işlere Allah’ın vakti olmadığı için bu işler bize bırakılmıştır,” diyorlardı. “Ya Rabbi, bizim ilim adamlarımız var, ilmî işlerimizi biz onlarla halledeceğiz, Senin de bilgin vardır ama neyse işte, devir değişti, şimdi bizim bilim adamlarımız bu işleri daha iyi hallediyorlar. Bizim kılık-kıyafet, hukuk, siyaset tanrılarımız var; bizim hayatımızı düzenleyecek pek çok tanrımız var. Hayatımızın o bölümlerine seni asla karıştırmayız,” diyorlardı.

Allah korusun, işte bu şirktir. Göklerin ve yerin yaratıcısı olarak Allah’ı kabul edip, yeryüzünün idaresi konusunda O’nun ulûhiyet ve rubûbiyetini reddetmek şirktir. Yaratıcı olarak O’nu kabul edip yarattıklarına hükmedici, yasa belirleyici, hayat programı vaz edici olarak reddetmek şirktir. Göklerde O’nun egemenliğini kabul edip yerde hâkimiyetini reddetmek şirktir.

Eğer ölümde söz sahibi Allah, düğünde söz sahibi toplumsa, bu tümüyle Allah'ı inkâr değildir. Eğer namaz konusunda söz sahibi Allah ama hukukta söz sahibi başkalarıysa, oruç konusunda söz sahibi Allah, ama eğitimde, siyasal yapılanmada, ekonomik düzenlemelerde söz sahibi başkalarıysa, bu tümüyle Allah'ı inkâr değildir ama şirktir. Yâni düğünde toplumun, ya da hukukta Allah'tan başka birilerinin hakim oluşu veya hayatın bazı birimlerinde Allah'tan başkalarının söz sahibi oluşu, başkalarının Allah oluşu mânâsına gelmemektedir. Ancak Allah'ın bir sıfatı bölünüp parçalanıp bir başkalarına verilmesidir ki, işte bu şirktir. İnsanlar, şu şu konularda Allah hayatımızda söz sahibi değildir. Bu konularda toplum, şu konularda moda, şu konularda devlet, şu konularda çevre söz sahibidir diye düşünmeye ve kabul etmeye başladı mı, artık onun hayatında şirk başlamış demektir.

Dünün müşrikleri Allah'a inanıyorlardı ama O'nun hayata karışmasını reddediyorlardı. Müşrikler de, "göklerin ve yerlerin sahibi Allah'tır, Allah'ı sever sayarız, gökleri ve yerleri O'na verelim ama Allah bizim hayatımıza karışamaz," diyerek Allah'a şirk koştular. Kendi hayatlarına Allah'tan başka karışacak Rabbler bularak Allah'a şirk koştular. Dediler ki, "Allah bizim hayatımıza karışmaz, karışamaz. Çünkü bizim pis, dalavereli, basit, karanlık, mafya işlerimiz var. Ekonomik işlerimizde, meslek hayatımızda ne yapacağımız belli olmaz, siyasî işlerimizde nasıl dalavereler yapacağımız belli olmaz. İçimizde kimi güçlüler var, hukuk işlerimizde biz onlara garibanlardan farklı hak tanımak zorundayız. İçimizde dokunulmazlar, siyasîler, Azîzler, imtiyazlılar, para babaları var; onlara ayrıca hak tanımak zorundayız. İçimizde güçlüler, egemenlik sahipleri var, onlara mallarımızdan belli bir hisse ayırmak zorundayız. İçimizde etkili, yetkili kimseler var; bizler zaman zaman onlara da dua yapmak, dualarımıza onları da karıştırmak, onlara da sığınmak, onlardan da yardım istemek zorundayız.

Yâni bizim böyle pis işlerimiz, kirli işlerimiz var. "Ya Rabbi sen yücesin, seni böyle pis işlere karıştırmak istemiyoruz. Sen göklerinle, diğer varlıklarınla ilgilen, yerinde dur, bizim işimize karışma! Bizi kendi halimize bırak da ne halimiz varsa görelim," diyerek Allah'a şirk koştular.

Bugün de müşrikler böyle diyorlar. "Efendim, Allah büyüktür, Allah yücedir, din mukaddes bir kurumdur ama dini siyasete alet etmemek lazımdır. Dini hayata karıştırmamak lazımdır. Din bir vicdan işidir. Dinin hayatta etkinliği olmamalıdır, işlerimizi dine dayandıramayız. Bizler kendi hayatımızı kendimiz belirlemeliyiz. Yasalarımızı kendimiz yapmalıyız. İşte bugün bizim hayatımızı belirleyecek uzmanlarımız, büyüklerimiz, düşünürlerimiz, siyasîlerimiz vardır. Yâni tüm bu konularda Allah'ın ortakları vardır," diyorlar. Bütün bunlar Allah'ın yarattığı varlıklardır ama işte bu konuda bize yetkiler vermiş, kendisinin işleri çok yoğun olduğundan dolayı bizim siyasal, ekonomik, beşerî,

sosyal işlerimizi bize bırakmıştır. İşte biz de bu işlerimizi kendi tanrılarımıza döndüreceğiz," diyerek Allahu Teâlâ'ya ortaklar bulmaya çalışı-yorlar. Yani yaratıcı olarak kabul ettikleri Allah'ı hayatlarına karışı olarak kabule yanaşmıyorlar. Yaratıcı olarak, Azîz ve Hakîm olarak Allah var ama yönetici olarak, hayata program yapıcı olarak yok. Büyüktür, azîzdir, hakîmdir, severiz, sayarız ama olduğu yerde dursun, bizim hayatımıza karışmasın, dilediğimiz gibi bir hayat yaşayalım diyorlar.

Halbuki bu beyinsizler hiç düşünmüyorlar ki şu anda yaşadıkları hayatı kendilerine bu yapay tanrıları, bu Allah'a şirk koştukları aciz varlıklar vermemiştir. Rabbimiz, Allah berisinde O'na ortak koştuklarının hiç birisinin hiçbir şeye gücü yetmemektedir, diyerek yakın çevremizden akılları erdirici örnekler verecek:

10. "O, size yeri beşik kılmış ve orada, dosdoğru gidesiniz diye yollar var etmiştir."

Allah, yeryüzünü sizin yaşamanıza müsait hale getirmiş, yeryüzünü daha sizi yaratmadan önce sizin için hazırlamış ve sizin için rahat edebileceğiniz bir beşik, bir yatak kılmıştır. Yeryüzünde sizin için, her türlü ihtiyacı karşılamış, her türlü yaşam rahatlığını hazırlamıştır. Söyleyin bakalım, sizin şu anda Allah'a ortak kabul edip hayatınıza karışma yetkisi verdiğiniz, yasalarını uygulayıp arzularını gerçekleştirmeye çalıştığınız hangi tanrınız bunu becerebilmiştir? Bir gösterin bakalım bu sizin yapay tanrılarınız ve tanrıçalarınız bugüne kadar neyi yaratmıştır? Yaratamayan varlıklar, kendilerini bile yaratmaktan aciz olan, kendileri bile Allah'ın yaratmasına muhtaç olan varlıklar hiç İlâh olabilirler mi? Hayır hayır, yanılıyorsunuz, İlâh olan ancak yaratıcı olandır. Rabb olan, yasa belirleme hakkına sahip olan, yeryüzüne egemen olan, yaratıcı olandır. Yaratıcı olmayanların, yaratıcının mülkünde söz sahibi olmaları mümkün değildir.

Hamde lâyık olan, tüm bunları yaratandır. Tüm bu semâvât ve arzdakileri yarattığı için Allah hamde lâyıktır. Gökleri, yeri ve insanı yarattığı için, göktekileri ve yerdekileri insanın hizmetine sunduğu için Allah hamd edilmeye lâyıktır. İşte böyle bir yaratıcı, İlâh olmaya lâyıktır. İşte böyle bir yaratıcı, kulluğa lâyık olandır. Yaratmayla ulûhiyet arasında böyle bir bağ kuruluyor ve sonra da deniliyor ki, onlar bütün bunları yaratanın Allah olduğunu bile bile yine de Allah'a denk İlâhlar bulmaya çalışıyorlar. Allah'tan başkalarını da hayatlarında söz sahibi kabul edip, onların sözlerini de dinlemeye, onların arzularını da gerçekleştirmeye, onların kanunlarını da uygulamaya çalışıyorlar.

Halbuki İlâh olanın, Rabb olanın, kendisine kulluk edilmesi gereken varlığın yaratıcı olması gerekir. Hani, var mı Allah'tan başka böyle bir yaratıcı? Gökleri ve yeri yaratan başka birileri var mı? Varsa böyle birileri, tamam o zaman ona da kulluk yapalım. Meselâ gökten muhtaç olduğumuz bir damla su

indirebilecek birileri varsa, ona da kulluk yapalım. Veya yeryüzünde bir tek ot bitirebilecek birileri biliyorsanız, tamam ona da kulluk hakkımız olabilir. Meselâ zamana beş dakikalığına söz geçiren birileri veya ölüme giderken ömrümüzü beş dakikalığına uzatabilecek birileri varsa, tamam ona da kulluk edelim. Ona da hamd edelim. Onun arzularını da yerine getirelim. Onun programını da öğelim, onun kitabını da öğrenelim, onun sistemini de uygulayalım. Var mı böyle birileri? Hayır hayır, bir şeyler yaratmak şöyle dursun, Allah'a denk tutulmaya çalışılan bu varlıkların hiç birisi kendilerini bile yaratmamıştır.

11. "O, suyu gökten bir ölçüye kadar indirir. Biz onunla ölü memleketi diriltiriz. (Ey inkârcılar!) İşte siz de böyle diriltileceksiniz."

Bir düşünsenize, sizin şu anda muhtaç olduğunuz, onsuz hayatınızı devam ettirmeniz asla mümkün olmayan bu içtiğiniz, kullandığınız sularınızı kim yarattı? Bu istifade ettiğiniz nîmetleri size kim verdi? Sizin sözünü dinlemeniz gereken, çektiği yere gitmeniz ve sadece kendisine kulluk yapmanız, sadece O'nun arzularını gerçekleştirip sa-dece O'nun yasalarını uygulamanız gereken Allah ki, gökten belli bir ölçüyle sizin için yağmur gönderir. Gönderir de onunla ölü arazilerinizi canlandırıp diriltir. Kış dönemi ölmüş, kurumuş, solmuş, donmuş, hayat emaresi kalmamış toprağı birden bire canlandıran, dirilten Allah, işte sizleri de emriyle ölümünüzden sonra böylece diriltecek ve hesaba çekmek üzere huzuruna getirecektir. İşte sizler de ölümünüzden sonra topraktan bu şekilde çıkarılacaksınız.

12,14. "Her sınıf çifti yaratan O'dur. Gemiler ve hayvanlardan binesiniz diye size binekler var etmiştir. Sırtlarına kurulasınız, sonra üzerlerine oturunca Rabbinizin nî-metini anarak, "Bunları buyruğumuza veren ne yücedir, zaten bizim takatimiz bunlara yetmezdi; şüphesiz Rabbi-mize döneceğiz" demeniz içindir."

Her sınıf varlığı yaratan, hem de her şeyi çift yaratan Allah'tır. Tüm çiftleri yaratan Allah'tır. Zaten kendisinin dışında her şey çifttir. Tatlı-ekşi, yağlı-tuzlu, siyah-beyaz, iyi-kötü, erkek-dişi tüm sınıf ve türleri yaratan Allah'tır. Buradaki "Ezvâc", çiftler ifadesiyle kastedilen sadece erkek ve dişi değildir. Allah, tüm mahlukâtını böyle çift çift yarat-mıştır. Binesiniz, taşınasınız diye denizlerde gemileri, karalarda da bi-nit hayvanlarını yaratıp hizmetinize sunan da yine Allah'tır. Sırtlarına binmeniz, etlerinden yemeniz, sütlerinden istifade etmeniz için onları yaratıp, sizin için zelil kılan, emrinize âmâde eyleyen Allah'tır.

Rabbimiz, yeryüzünün efendisi ve halifesi olarak yarattığı insana verdiği nîmetlerden söz ettikten sonra, kendisine verilen bunca nîmet karşısında insanın

takınması gereken tavrı anlatmaya başlıyor. Nîmet, nîmetin sahibini hatırlatır. Her nîmet bir şükür gerektirir.

Onların sırtlarına binip yerleştiğiniz zaman Rabbinizin nîmetlerini anarak ya da nîmetleriyle Rabbinizi anarak şöyle deyin: "Bunları bize boyun eğdiren, bunları bizim emrimize âmâde kılan Rabbimiz ne yücedir! Bunları bize ihsan eden Rabbimizi tesbih ve tenzih ederiz. Eğer Rabbimiz bütün bunları bize vermeseydi, bunlara bizim gücümüz yetmezdi. Rabbimiz o kadar yüce, o kadar lütuf ve merhamet sa-hibidir ki, bizler onun bize lütfettiği nîmetlere misliyle mukabele etmek şöyle dursun, hakkıyla teşekkür bile edemeyiz," dememizi istiyor. Biz-den çok daha güçlü bir hayvan nasıl oluyor da bize itaat ediyor? Bu gemiler denizde nasıl yüzüyorlar? Bu suya kaldırma gücünü kim veriyor? Bütün bunları düşünmeden, bütün bu nîmetleri bahşeden, bağışlayan Allah'ı tanımadan, Allah'a tevekkül etmeden bir hayat yaşamamızı istemiyor Allah. Bu akıl ve vicdan sahibi bir varlığın işi değildir.

"Allah'ın Resûlü bineceği binite ayağını koyunca "bismillah" der, sonra hayvanın üzerine bindiği zaman da "Elhamdülillah alâ külli hâl" diyerek yukarıdaki âyeti o-kurdu. Arkasından üç tekbir alır, üç de tehlil getirirdi."

(Ebu Dâvûd, Cihad 72)

Seferden döndüğü zaman da ***"Âyibûne tâibûne li Rab-binâ hâmidûn"*** "Biz Rabbimize tevbe ve hamd ederek dönüyoruz," derdi.

(Buhârî)

Bütün dönüşlerimiz, bütün hareketlerimiz O'na doğrudur, eninde sonunda biz O'na varacağız. Müslüman, tüm yolculuklarını Rabbine gidiş olarak değerlendirmeli ve ona göre hareket etmelidir. Tüm yolculukları, tüm biniş ve inişleri meşrû olmalıdır.

İbni Ömer'in rivâyet ettiği bir hadiste anlatıldığına göre, Allah Resûlü sefere çıkarken üç defa "Allahu ekber" der ve bu âyeti okuduktan sonra şöyle buyururdu:

"Allah'ım! Bu seferimde bana hayır ve takva nasip eyle. Sevdiğin amelleri işlememe yardım et. Allah'ım! bu seferi benim için kolaylaştır. Allah'ım bu seferde benim yanımda bana yol arkadaşı ol, ardımda bıraktığım ailemi koru."

"Şüphesiz ki biz Rabbimize dönüyoruz."

Biz Rabbimize dönüyoruz. Her sefere çıkarken, o seferin bizim son ve en büyük seferimiz olduğunu unutmayacağız. Bu seferde bir trafik kazasıyla, yahut

başka bir sebeple Rabbimizin huzuruna gidebileceğimizi hatırımızdan çıkarmayıp, ahit yenileme adına böyle diyeceğiz. Biliyoruz ki, en büyük ve en son yürüyüş hıyn-i seferimizde Allah'a yürüyüşümüzdür. Dünyadaki yürüyüşlerimizin, dünyadaki seferlerimizin tümünde Allah'a doğru yürüdüğümüzü, Allah'la karşı karşıya geleceğimizi asla unutmamalıyız. Nitekim bakın Bakara sûresinde Rabbimiz Hacca doğru yürüyen Müslümanların, yanlarına yiyecek-içecek almalarını tavsiye ederken, aynı zamanda takva azığı da almalarını tavsiye etmektedir.

"Ey mü'minler (hacca giderken) azıklarınızı almayı ihmal etmeyin! Ama takva azığı azıkların en hayırlısıdır, onu da ihmal etmeyin!"
(Bakara 197)

Her sefere çıkışında Allah'ın huzuruna gitme şuuruyla dirilen ve ürperen bir mü'minin kalbi, her an Rabbinin murâkabesi altında bulunma alışkanlığı kazanacaktır. Böyle düşünen bir adam, asla günâh işleyemez ve hayırlı amelleri gerçekleştirmek adına da acele eder.

Dikkat ederseniz, Rabbimiz, "binitlerin üzerine bindiğiniz zaman nîmeti hatırlayın ve böylece dua ederek Rabbinize şükredin," bu-yuruyor. Karada ve denizde Allah'ın takdir buyurduğu ve nîmet olarak kullarına sunduğu binitler vardır. Denizde yürünme imkânı olmadığı için Allah'ın nîmet olarak yarattığı gemilere binmek zorunluluğu vardır. Ama dikkat ederseniz âyet-i kerîmede o yüzücülerin hepsine değil sa-dece bir kısmına binebiliyoruz. Allah sadece onların bir kısmını bizim emrimize vermiştir. Bakın âyet-i kerîmede Rabbimiz:

Buyuruyor. Yâni o yüzücülerden ve hayvanlardan bir kısmını binmeniz için yarattık, diyor. Değilse meselâ bakın Yâsîn sûresinde anlatıldığına göre daha başka pek çok yüzücüler vardır ama onlara binemiyoruz:

Ay, güneş, yıldızlar ve diğer gezegenler de kendi yörüngelerinde yüzüp gitmektedirler ama bu yüzücülere binemiyoruz. Bunlardan bir kısmını, Rabbimiz bizim emrimize musâhhar kılmıştır. Karada-ki hayvanların da tamamını değil, belli bir kısmını binmek için yarat-mış ve bizim emrimize vermiştir. Karadaki hayvanların tamamına da binemiyoruz. İşte bunların nîmet oluşu buradadır. Binit olarak Rabbi-miz tarafından bizim emrimize verilişi nîmettir. Bunları anladık da, şimdi acaba araba bir binit midir ve bir nîmet midir onu bilmiyorum. Benim bildiğim binit attır, merkeptir, devedir ve bunun gibi binit hayvanlarıdır.

Yâni yeryüzündeki hayvanların tamamına değil, sadece bu iş için yaratılmış olanlara binebiliriz. Bir adam, Rasûlullah'ın yanında ineğe binmek ister. İnek der ki, "yapma! Ben bunun için yaratılmadım!"

Faydalanmamız için yaratılan bu binitlerin üzerlerine binerken bu nîmeti hatırlayıp, bu nîmetin vericisine teşekkür edeceğiz de acaba arabaya binerken onu da nîmet mi bileceğiz, bilemiyorum. Binlerce insanın iş gücünü, emeğini, zamanını, alın terini mekânikleştirip araba yapmışlar. Bizler de binlerce insanın üzerine biniyoruz aslında. Kimi insanlar, daha pahalı arabalar alarak daha fazla insan emeği, daha fazla insan üzerine binmeye çalışıyor. Deve öyle değildir aslında. Deve ot yiyor, su içiyor, öylece besleniyor. Sadece Allah'ın yarattığı tabiattaki nîmetlerle besleniyor. Yâni ona sarf edilen emek yok. Sonra de-ve öyle bir nîmet ki, etinden istifade ediliyor, süt veriyor, yün veriyor, gölgesinden istifade ediliyor.

Deve öyle bir nîmet ki, bir yıl sonra bir deve daha veriyor. Peki hangi araba bir yıl sonra kendisi gibi bir araba daha verebilir? Sonra arabaya binişle deveye biniş biçimi de farklıdır. Deveye binen insan, yol boyunca emr-i bil ma'ruf yapabiliyor, yolda gördüğü mü'minlerin derdiyle ilgilenebiliyor, mü'minlere selâm verebiliyor. Ama arabaya binen insan, bunların hiç birisini yapamadığı gibi, yerdekilere karşı da bir nevi tekebbür ifadesi çağrıştıran bir tavır takınıyor. Halbuki Rabbi-miz İsrâ sûresinde şöyle buyurur:

"Yeryüzünde böbürlenerek yürüme, çünkü sen ne yeri delebilir ve ne de boyca dağlara ulaşabilirsin."
(İsrâ 37)

15. "Ama inkârcılar O'na çocuk isnat ettiler. İnsan gerçekten apaçık nankördür."
Kâfirler, inanmayanlar Allah'a, O'nun kullarından bir cüz, bir parça izafe edip uydurdular. Allah evlât edindi, Allah'ın evlâtları vardır dediler. "Îsâ Allah'ın oğludur, Üzeyr Allah'ın oğludur, melekler Allah'ın kızlarıdır," dediler. Allah'a yakışmayan şeyler izâfe ettiler. Halbuki evlât, babanın bedeninden bir parçadır. Bunlar, bu varlıkları, bu Allah'ın kullarını Allah'ın bir cüz'ü, bir parçası kabul ettiler. Allah'ın sadece kendisine mahsus olan sıfatlarını Allah'tan başkalarına verenler de, onları Allah'ın birer parçası kabul etmiş müşriklerdirler. Allah'tan başkalarına dua edenler, Allah'tan başkalarını imdada çağıranlar, Allah-tan başkalarından şifa bekleyenler, Allah'tan başkalarını Rabb bilip onları kanun koyma yetkisinde görenler, hayatlarında Allah'tan başkalarında yaptırıcı güç ve kuvvet görenler, onların Allah'ın bir parçası ol-duğunu iddia etmeye çalışan, yaratıcıyla yaratılmışları denk görmeye çalışanlar müşriklerdir.
16,17. "Demek O yarattıkları arasından kızları kendisine alıp da oğulları size verdi öyle mi? Ama Rahmân olan Allah'a isnat ettiği kız evlât kendilerinden birine müjdelenince, o kimsenin içi gayzla dolarak yüzü simsiyah kesilir."

Yoksa Allah yaratıklarından kendisine kızlar edindi de, oğulları size mi verdi? Yâni erkekleri kendinize, kızları da Allah'a mı izâfe etmeye çalışıyorsunuz? "Melekler Allah'ın kızlarıdır", derken siz ne demeye ve ne yapmaya çalışıyorsunuz? Hem kız çocuğunuzun olmasını kendiniz adına, kendiniz için utanç meselesi sayıyorsunuz. Allah'a bir şey isnat ederlerken kendilerine lâyık görmedikleri şeyi isnat etmeye çalışıyorlar. Öyle değil mi? İçinizden birisine kız çocuğunun doğumu haberi verilince, kinle dolarak yüzü utançtan simsiyah kesiliyor. Kendiniz için utanç vesilesi saydığınız o kız çocuklarınızı diri diri gömmeye çalışıyor, onları değersiz görerek kendiniz için erkek evlâtlarını lâyık görüyorsunuz da, kızları niçin Allah'a izâfe etmeye kalkışıyorsunuz? Yâni size göre, sizin mantığınıza göre değerliler sizin de, değersizler Allah'ın mı? Tabi bu değerli değersiz ifadesini onların kendi mantıklarına göre dedim, yoksa erkekler değerli de kızlar değersiz anlamına demedim.

Kâfirler, kâfir mantığıyla melekleri dişi saydılar ve Allah'ın kulları olan melekleri Allah'a izâfe ettiler. Onları da Allah'tan bir cüz, Allah'tan bir parça kabul ettiler.

18. "Demek, süs içinde yetiştirilecek de çekişmeyi beceremeyecek olanı Allah'a ayırıyorsunuz değil mi?"

Anlayabildiğimiz kadarıyla kız çocukları savaşa gidemezlerdi. Aileye ekonomik bir katkı sağlama imkânları da yoktu. Ayrıca babanın malının bir kısmını alıp yabancı bir erkeğin evine götürecek bir hain gözüyle bakılırdı onlara. Bu yüzden erkek çocuklara nazaran kız çocukları değersiz görülürdü. Dikkat ederseniz, Rabbimizin onları kendi mantıklarından yakalayıp rezil ettiğini görürsünüz.

Ama bu kesinlikle kız çocuklarının değersizliğini anlatmamaktadır. Mesele, kızların değersizliğinin ortaya konması değil, onların bu konudaki mantıklarının ortaya konmasıdır. Yâni kız çocukları süs için-de yetiştirilen, fizik yönünden yumuşak, nazik ve fıtratı zayıf olan varlıklardır. İşte böyle zayıf olan kızları Allah'a izafe ediyorlar da, güçlü, kuvvetli olan erkek çocuklarını kendilerine ayırıyorlar.

19. "Onlar, Rahmân olan Allah'ın kulları melekleri de dişi saydılar. Yaratılışlarını mı görmüşler? Onların bu şahitlikleri yazılacak ve sorguya çekileceklerdir."

Bu da kâfirlerin başka bir küfürleri. Allah'ın en mükemmel kulları olan meleklerin dişi olduklarını iddia ediyorlar. Bu konuda kendilerine herhangi bir hüküm ulaşmadığı halde, melekler hakkında bu hük-mü veriyorlar. Anlayabildiğimiz kadarıyla bunun altında yatan da şeh-vetperestlikleriydi.

Melekleri şehvetlerine hitap eden cazip varlıklar olarak düşünüyorlardı. Bunun yanında, onları kesinlikle kendilerine azap etmeyen, güçlü olmayan, ince, nazik varlıklar olarak kabul etmeye çalışıyorlardı. Melekleri, kendilerinin şehvetlerini okşayan ve asla kendilerine zarar veremeyecek varlıklar olarak biliyorlardı. Allah buyurur ki:

Ee! Şimdi bu adamlar Allah, meleklerini yaratırken oradalar mıydı ki, onların dişi olduklarını söylüyorlar? Yoksa onların yaratılışlarını görmüşler de bunu mu iddia ediyorlar? Halbuki bir şeyi bizzat görmeden, tanık olmadan o konuda şehadet geçerli değildir. Görüp ta-nımadan şahitlik olmaz. Kişi bir şeyi ya bizzat gözleriyle görecek, bi-lecek sonra şahitlik edecek, yahut da imanından dolayı şahitlik yapa-bilecektir. Meselâ Müslümanlar şu anda cennete, cehenneme, Allah'a ve Allah'tan gelenlere şehadet etmektedirler. Neden? Bütün bunlara, Allah bize bildirdiği için, imanlarımızdan dolayı şahitlik ediyoruz.

Kişi şahitlik edebilmesi için ya gözleriyle bizzat görecek, yahut da gaybî konuları Allâmu'l ğuyûb olan, bilgi kendisinden olan, bilginin kaynağı olan Allah'ın bildirmesiyle şehadet edecektir. Çünkü bu konularda görmek de, başka hiç bir kaynaktan bilgi almak da mümkün değildir. Peki bu adamlar meleklerle alâkalı bu gaybî konuyu nereden bilmişler? Allah'tan bu konuda kendilerine herhangi bir bilgi de gelmediği halde, bu meleklerin dişi olduklarını Allah'ın kızları olduklarını nereden bilmişler? Hayır, onlar meleklerin yaratılışlarını görmedikleri halde, canları böyle istediği için bunu iddia ediyorlar. Öyleyse bilmedikleri şeyi iddia eden bu cahiller, söyledikleri şeyin cezasına katlanmak zorundadırlar. Zira gaybî konularda öyle rastgele konuşmak sorgu sebebidir. Bu, Allah'ın hakkını gasp etmek, haksızlık etmek ve gaybı taşlamaktır.

Onların bu şahitlikleri yazılacak ve onlar bundan hesaba çekileceklerdir. Âyetin bir mânâsı böyledir, diğer bir mânâsı da: Rabbimiz, haklarında iftirada bulundukları meleklere, "onların yalancı şahitliklerini kendi amel defterlerine yazın," diye emredeceğiz diyor. Hani onlar bu Allah'ın meleklerini kendilerine asla zarar vermeyecek, güçsüz varlıklar olarak değerlendiriyorlardı ya, işte Allah bunun böyle olmadığını, onların işledikleri tüm suçları tespit ettiklerini haber veriyor. Zira kıyamet günü, biz onları bu şahitliklerinden ötürü hesaba çekeceğiz.

Bu âyetlerinde Rabbimiz müşriklerin üç tane çirkin sözünden bahsetti:

1. Allah'a çocuk isnatları,

2. Allah'a, oğulları değil de kızları isnat etmeleri. Erkek çocukları kendilerine, kız çocuklarını da Allah'a ayırmaları.

3. Hakkında hiçbir bilgileri ve delilleri olmadığı halde, Allah'ın çok değerli kulları olan meleklerin dişi olduklarını iddia etmeleridir. Rabbimiz, onların bu sözlerinin tamamında yalancı olduklarını anlattıktan sonra, tüm bu konularda işledikleri suçlara karşı mâzeretler beyan ederek laf kalabalığı yaptıklarını anlatmaktadır. Öyle bir laf kalabalığına yöneliyorlar ki, sanki sapıklıklarının zirve noktasına erişiyorlar. Bakın ne diyorlar:

20. "Eğer Rahmân dilemiş olsaydı, biz bunlara kulluk etmezdik" derler. Buna dair bir bilgileri yoktur; onlar sadece vehimde bulunuyorlar."

Görüyor musunuz? İşledikleri günâhları kadere bağlayıp işin içinden sıyrılmak istiyorlar. Hatalarının vebalini, günâhlarının ve işledikleri suçların sorumluluğunu Allah'a yüklemeye çalışıyorlar. Yaptıkları pislikler konusunda Allah'ı suçluyorlar. Gaybı taşlıyorlar ve, "eğer Allah müsaade etmeseydi, bizler bu meleklere tapınma işini, bu putlara tapınma işini beceremezdik. Allah izin vermeseydi biz bunları nasıl yapabilirdik"? Alçaklar, hayatlarına program çiziyor, hayatlarına haramlar, helaller koyuyor, yasalar belirliyor sonra da, "Allah böyle istediği için biz böyle yapıyoruz, Allah izin verdiği için bu yaptıklarımızı ya-pıyoruz, Allah müsaade ettiği için bu taptıklarımıza tapabiliyoruz. Bu yaptıklarımıza rızası olmasaydı, o zaman Allah bize imkân vermez ve bizi helâk ederdi. Uzun zamandır hem atalarımız, hem bizler bu işleri yürüttüğümüze, Allah bizi helâk etmediğine göre, demek ki Allah böyle istiyor," diyorlar.

Halbuki imtihan gereği, Allah dünyada kullarına dokunmuyor. İyilik yapana da, kötülük yapana da dokunmuyor. Allah'ın imtihanı gereği, dünyada insana dalâleti seçebilme iradesini vermiş olması dalâletten razı olması anlamına gelmemektedir. Allah'ın yeryüzünde imtihan gereği küfrü ve şirki yaratması onlardan razı olduğu anlamına gelmemektedir. Kâfirler böylece kendi küfürlerine kılıf aramaya bulmaya çalışıyorlar. Allah'a akıl vermeye, yol göstermeye çalışıyorlar. Alçaklar, "ey Allah! Biz bunu münasip gördük! Herhalde bizim uygun gördüğümüzü sen de uygun görürsün!" demeye çalışıyorlar. A'râf sûresinde de aynı konu şöyle anlatılıyordu:

"Onlar bir fenalık yaptıkları zaman, "Babalarımızı bu yolda bulduk, Allah da bize bunu emretti," derler. De ki: "Allah fenalığı emretmez. Bilmediğiniz bir şeyi Allah'a karşı mı söylüyorsunuz?"
(A'râf 28)

Bu kâfirler bir kötülük, bir fahşa işledikleri zaman, "atalarımızdan böyle gördük. Eğer bu yaptığımız kötü bir şey olsaydı, atalarımız bunu yapmazdı," derler. Bir de derler ki, "Allah da bunu emretmektedir. Allah da böyle yapmamızı istemektedir." Bu düpedüz Allah'a iftiradır. Eğer Allah böyle bir şey

isteseydi, kitabında onu bizzat emrederdi. Buna Allah'ın kitabından delil gerekir. Çünkü vahiy, kitapla bilinir. Allah'ın neleri emrettiği, neleri yasakladığı kitapla bilinir. Allah, arzularını kitapla bildirmiştir. Allah'ın emir ve yasakları konusunda kitap, temel kriterdir. Kitabında Allah'ın emretmediği bir şeyi, Allah da böyle ister diyerek Allah'a yol göstermeye çalışmak, Allah'ın emretmediklerini, Allah emrediyormuş pozisyonunda yapmak veya insanlara tavsiye etmek, iftiraların en büyüğüdür. Zira Allah, fahşayı asla emretmez.

21. "Yoksa onlara daha önce bir kitab verdik de ona mı bağlanıyorlar?"

Allah tüm emir ve yasaklarını kitapla bildirdiği halde bu adamlar nereden çıkarıyorlar bunları? Yoksa onların başka kitapları var da oradan mı okuyorlar bunları? Nereden bilgileniyorlar bu adamlar? Yoksa sizin Allah kitabından başka kitaplarınız var da, ona mı tutunuyor, onunla mı amel etmeye çalışıyorsunuz? Bu işlediğiniz günâhlar konusunda, yoksa Allah size başka bir kitap gönderdi de ondan mı hükmediyorsunuz? Bu konularda size söz veren başka İlâhlarınız mı var? Sizin yanınızda, "kitabımız budur," diye bağrınıza basıp kendileriyle amel etmeye çalıştığınız başka İlâhların kitapları mı var? Allah'ın kitabıyla öteki İlâhlarınızın kitaplarını mı karıştırıyorsunuz? Sizler böyle iddia ediyorsunuz. "Bu yaptıklarımız Allah'ın istedikleridir. Allah da bizden böyle bir hayat ister, Allah da demokrasiden yanadır. Allah da laikliği öneriyor, Allah da böyle bir kıyafetten razıdır," diyorsunuz. Allah mı dedi bunları size? Yoksa bunları diyenleri Allah mı kabul ettiniz?

Yâni, Allah kitabında size bunları demediği halde, size bu konularda izin vermediği halde, bütün bu konularda size ruhsat tanıyan başka İlâhlar mı buldunuz? Kendinize başka İlâhlar buldunuz da, Allah'ı mı şartlandırmaya çalışıyorsunuz? Allah'a yol göstermeye, akıl vermeye mi çalışıyorsunuz? Öncelikle ben size böyle bir kitap göndermedim, bu yaptıklarınız konusunda izin vermedim, bu tür günâhlar işlemenizi istemedim. Allah böyle bir kitap göndermediğini, onlardan böyle şeyler istemediğini bildiği halde, niye sorsun bu soruyu? Peki ne çıkar öyleyse bundan? Bundan çıkan şudur: Ben size böyle bir kitap göndermediğime, bu yaptıklarınızı asla istemediğime göre, kendiniz İlâh, Rabb zannıyla birilerine gidip bu konularda kendisinden izin aldınız da, onu mu İlâh zannediyorsunuz? Ona kulluk edip, onu mu razı etmeye çalışıyorsunuz?

Hayır hayır, onların tüm bu işledikleri günâhlar konusunda hiç bir bilgileri, hiçbir delilleri yoktur. Onlar sadece atarlar. Onlar sadece zannederler, zanna uyarlar ve şöyle derler:

22. "Hayır, doğrusu biz babalarımızı bir din üzerinde bulduk, biz de onların izlerinden gitmekteyiz," derler."

Onların ne amel edecek kitapları var, ne kitaptan haberleri, ne de dayandıkları bir delilleri vardır. Onlar sadece cahil babalarının yoluna tâbi oluyorlar. Diyorlar ki, “biz atalarımızı bir yol, bir mezhep, bir tarz, bir hayat programı üzere bulduk; biz de onların izleri üzerinde gitmekteyiz.” Atalar dini, atalar yolu… Bunların işi gücü, kör taklittir. Dinin temel kaynakları olan kitap ve sünneti tanıma ve amellerini onlara dayandırma zahmetinden kaçan bu taklitçiler, atalarının sünnetine tâbi olarak kolay yoldan doğru yolu bulabileceklerini zannediyorlar. Ataları da aynı şekilde davrandıkları, yâni melekleri mâbud edinip onlara tapındıkları için, bunlar da aynı suçları işleyerek doğru yolda olduklarını iddia etmeye çalışıyorlar.

23:.”Ey Muhammed! Senden önce, her hangi bir kasabaya gönderdiğimiz uyarıcıya, o kasabanın şımarık varlıklıları sadece: “Doğrusu babalarımızı bir din üzerinde bulduk, biz de onların izlerini izlemekteyiz,” derlerdi.”

Çağlar boyu yaşanıp gelen, tekrar edilip gelen bir hastalıktır bu. Allah’ın insan hayatına karışması konusunda, odak nokta seçerek arzularını kendileri aracılığıyla insanlığa sunduğu peygamberlerine ilk karşı gelenler, ilk savaş açanlar, âyetin ifade buyurduğu gibi "Mütraf"-lardır. Yâni toplumun zengin, şımarık servet sahipleri. Toplum içinde sınırsız bir hayat yaşayan, zenginliklerinin, arsızlıklarının, servetlerinin kendilerini azdırdığı kimselerdir. Servetlerinin, zevk ve eğlencelerinin, lüks içinde sınırsızca yaşadıkları hayatlarının kendilerini bırakmayıp hakkı kabullerine engel olduğu varlıklı kimseler... Bunlar her dönemde ve her toplumda, gönderilmiş hak elçilerine karşı ilk savaşı açan kimselerdir. Hemen hemen her dönemde, topluma egemen olan bu zenginler grubu, peygamberlere karşı tavır alıp, peygamberlerin yolunu kesmeye çalışıp, halkı Allah elçilerine karşı kışkırtmışlardır. Bunun sebebi de şudur:

Bunlar, her toplumda mevcut statükonun devamından yana-dırlar. Yâni mevcut düzeni savunmaktadırlar. Kendilerini servet sahibi yapan, kendilerini diğer insanlara egemen kılan, garibanların kanlarını emmeye izin veren, toplumun fakir kesimi üzerinde kendilerini Rabb-leştiren, o düzenin kendisidir. Mevcut sistem sayesinde palazlanıp servet sahibi oldukları için, sistemin yıkılmasını asla istemezler.

Şunu da kesinlikle bilmektedirler ki, peygamber bu düzeni değiştirmek için gelmektedir. Peygamber, toplumda ezen ve ezilenlerin, zalimlerin ve mazlumların, sahte Rabblerin rubûbiyetlerine ve köleleştirilmiş Allah kullarının kulluklarına son verip, toplumda Allah hâkimiyetini gerçekleştirmek için gelmektedir. Peygamber, adaleti tesis etmek için gelmektedir. Peygamberin mesajı gönüllerde yer edip o mesajın hayata hakim olması sonucunda, bu adamların elde ettikleri tüm gayr-ı meşrû servetler ve toplum içinde bu servetleri sayesinde sağladıkları tüm statüleri ellerinden uçup gidecektir. İşte bunu çok iyi

bilen bu servet sahipleri, düzenlerinin bozulacağı korkusuyla Allah elçilerine ilk savaşı açmaktadırlar. Halkın cahil kalmasını istemekte, halkın bilinçlenmesini, halkın peygamberle tanışmasını istememektedirler. Bakın bunun için diyorlar ki:

"Doğrusu bizler atalarımızı bir din üzerine bulduk. Biz de onların yollarını izlemekteyiz."

"Biz atalarımızı bir din, bir yol üzerine bulduk; biz de onların izleri üzerinde güdülüp gideceğiz. Onlar bizi nereye çekerlerse, nereye sürüklerlerse oraya doğru gideceğiz," diyorlar. Görüyor musunuz tuzağı? Böylece, bu kör taklit anlayışının kaynağını da öğrenmiş oluyoruz. Bu sapık inancı kimlerin ortaya attıklarını, kimlerin desteklediklerini ve bu sapık anlayışın, bu putun arkasına saklanarak kimlerin ganimet devşirdiklerini daha güzel anlıyoruz. Kimlerin bu taklit düşüncesine sahip çıkıp, cahil bıraktıkları yığınlar üzerinde egemenlik kurduklarını biraz daha iyi anlıyoruz.

Bu adamlar, taklit putunu yerleştirerek cahil bıraktıkları kitlelerin kendilerine itaat etmelerini istemektedirler. İstiyorlar ki insanlar kitapla tanışmasınlar, istiyorlar ki insanlar peygamber mesajına yönelmesinler, gerçekleri öğrenip uyanmasınlar… Atalarının türlü türlü anlayışlarının arasında bocalayıp kalsınlar ve bu karmaşa içinde kendilerini yargılama ve sorgulama imkânı bulamasınlar, böylece toplumda egemenlikleri sürüp gitsin. Bu insanlar, halkın gerçek hürriyetle tanış-masını istememektedirler. Böylece yığınların kendilerine kul, köle olarak egemenliklerinin devamını istemektedirler.

Bir de bu toplumun servet sahipleri, içinde bulundukları refahtan dolayı peygamberle ve peygamber mesajıyla ilgilenecek vakitleri olmayan insanlardır. Refah, lüks ve eğlence, onları durup düşünmekten, tefekkürden uzaklaştırmıştır. Onların, kendilerince böyle basit meselelerle ilgilenecek vakitleri yoktur. Bunlar bu işlerle ilgilenemeyecek kadar dünya meşgalelerinin içine dalmış insanlardır. Din, Kitap, peygamber kimdir? Ne için gelmiştir? Nasıl bir mesaj getirmiştir? Bütün bunları durup düşünecek zamanları da, ihtiyaçları da yoktur. Dünyada işleri yerinde olduğu için, âhiret endişesi de taşımayan insanlardır bunlar. "Burada başaran bizler, elbette orada da bir yolunu bulacağız," diyerek müstekbir davranmaktadırlar.

24. "Gönderilen uyarıcı, "Eğer size, babalarınızı üzerinde bulduğunuz dinden daha doğrusunu getirmiş isem de mi bana uymazsınız?" derdi. Onlar: "Doğrusu sizinle gönderilen şeyi inkâr ediyoruz," derlerdi."

Diyorlar ki, "fark etmez ey peygamber! Sen ne dersen de, ne getirirsen getir, bizim ona ihtiyacımız yoktur!" Bu adamlar müstekbir-dirler, eyvallahsızdırlar. Peygamberin mesajını anlamaya, dinlemeye yanaşmıyorlar.

Onlar peygamberin mesajının doğruluğunu, hak oluşunu anlayıp öğrenseler de, hak ehline karşı büyüklenmelerinden ötürü, tekebbürlerinden ötürü yine de onu kabule yanaşmayacaklardır. Rabbimiz, "öyleyse ey peygamberim, sen bu adamların bu tutumlarından ötürü sakın üzülme! Sen yoluna devam et! Siz ey peygamber yolunun yolcuları! Çevrenizde bu tür insanların olabileceğini unutmayın! Ümit inkisarına uğramadan görevinizi yapmaya devam edin!" buyuruyor.

25. " Bunun üzerine Biz de onlardan öç aldık. Yalancıların sonunun nasıl olduğuna bir bak!"

Onlardan önce, onlardan sonra yeryüzünde hâkimiyeti, rubû-biyeti kendilerinde gören, yeryüzünde tanrılık taslayan, yeryüzünde insanların Allah'ın âyetleri istikâmetinde bir hayat sürmelerine izin ver-meyen, Allah'a hayat hakkı tanımayan, Allah'ın kullarını Allah'a ibadet ve itaatten koparıp, kendi kanunlarına tapınmaya zorlayan ve bu yüzden de onları bir kaosa düşürmemek için onlara Allah'ın âyetlerini duyurmamaya çalışan ve böylece Allah'ın âyetleriyle savaşa tutuşan Firavunlar, Nemrutlar hepsini, hepsini yakalayıverdi Rabbimiz.

Bazen bir rüzgarla, bazen bulutla, bazen bir ses, bir sayha, bir çığlıkla, bazen suyla, bazen bir sinekle, bazen bir deniz, bazen da bir-kaç tane melekle yakalayıverir Allah. Tarih bunun şahitleriyle doludur. Hepsi de sonunda mağlup oldular. Hepsi de ellerindeki güç ve kuvvetlerinin, imkân ve saltanatlarının hiçbir işe yaramadığını, kendilerini kurtaramadığını gördüler. Hiçbirisi Allah'ın âyetlerini yalanlamalarının ve onlarla savaşa tutuşmalarının karşılığı olarak Allah'ın kendilerine takdir buyurduğu azaptan kurtulamadılar. Tarih bunun örnekleriyle doludur.

26,27. "İbrahim, babasına ve milletine demişti ki: "Beni yaratan hariç, sizin taptığınız şeylerden uzağım. Beni doğru yola eriştirecek olan şüphesiz O'dur."

İbrahim (a.s), babasına ve toplumuna diyor ki, "ben sizin tapındığınız şeylerin tamamından beriyim. Sizin ibadet ettiklerinizin tümünden uzağım. Allah berisinde itaat edip sözünü dinlediklerinizin tümünden teberrî ettim. Allah berisinde hayatınızda otorite, söz sahibi kabul ettiklerinizin tamamından uzağım. Şirki somutlaştırarak onu görülür, duyulur ve hissedilir hale getirerek diktiğiniz tüm putlara ibadetten yüz çevirdim. Allah'la, o yüce varlıkla doğrudan irtibat kurma imkânımız yoktur. Onun içindir ki, bu yüce varlıkla bizim irtibatımızı sağlasın diye geliştirdiğiniz ve kendilerine kulluk yaptığınız, emirlerini dinlediğiniz tüm aracılara kulluk etmekten yüz çevirdim. Kendilerini yüce varlıklar bilip Allah'a karşı şefaatçi kabul ettiğiniz, sizi Allah'a yaklaştıracaklarına inanıp kendilerine harikulâde sıfatlar yüklediğiniz tüm nid-

lerinize ibadet etmekten yüz çevirdim. Allah'ı sever gibi sevdiğiniz, Allah hatırını ayaklarınızın altına aldığınız, Allah'a yapmanız gerekenleri kendilerine yaptığınız, kendilerinde güç, kuvvet görerek sıkıntılı anlarınızda dua edip imdadınıza çağırdığınız tüm nidlerinize itaatten uzak duruyorum.

Karşılarında mest olup secdelere kapandığınız, kalbinizin derinliklerinde kendilerine yer verdiğiniz, "Allah ne derse desin önemli değil, yeter ki onları üzmeyelim," diye önlerinde eğildiğiniz tüm liderlerinize, tüm efendilerinize, tüm eğlence tanrılarınıza, sanatçılarınıza ibadetten nefret ettim ben. Allah yerine ikâme ettiğiniz modanıza, âdetlerinize, törelerinize kulluktan uzaklaştım ben. Allah sever gibi sev-diğiniz ve uğrunda can ve malı fedâ eylediğiniz toprak, sancak, vatan, millet, bayrak, lider, önder, sistem gibi putlarınıza kulluk etmekten kaçtım. Geleneklerinize ibadetten, atalar yoluna kulluktan ve toplumunuzda putlaştırıp Allah sisteminin yerine ikâme ettiğiniz ırk, renk, siyasal ve ekonomik görüşlerinizin tümüne kulluk etmekten kaçtım."

Sizin ibadet ettiklerinizden yüz çevirdim, ancak beni yaratan ve bana yol gösteren Rabbim müstesna. Sadece O'na kulluk yaparım ben. Öteki İlâhlarla birlikte Allah'a kulluk etmem, ilâhlardan bir İlâh olarak Allah'a kulluk etmiyorum. Tüm öteki İlâhlarınızı reddederek sadece Allah'a kulluk ederim.

İbrahim (a.s), tamamen onlardan ayrıldığını, aralarında ayrılık belirdiğini ortaya koydu. Bu tavır belirleme işi, Kur'an'ın değişik yerlerinde anlatılır. Peygamber yolunun yolcuları da aynı tavrı benimseyip uygulamaya koyar, aynı yolu izlerler.

Hz İbrahim'in bu ifadelerinden anlaşılıyor ki, Hz. İbrahim'in toplumu tümüyle Allah'ı bilmeyen ya da Allah'ı inkâr eden bir toplum değildi. Allah'ı bilmekle, Allah'ı kabul etmekle, Allah'a ibadet etmekle beraber, Allah yanında başka İlâhlara da kulluk eden bir toplumdu. Göklerin, yerin ve kendilerinin yaratıcısı olarak Allah'ı bilmekle, Allah'a inanmakla beraber, hattâ zaman zaman O'na kulluk etmekle beraber, O'nun hayata karışmasını reddediyorlardı. "Allah büyüktür, Allah yücedir, gökleri yaratan O'dur, bizleri yaratan O'dur ama hayatımı-za karışmasın. Bize isteklerini, arzularını bildirmesin. Bizim hayatımızı düzenleyeceğimiz başka tanrılarımız var. Hukuk tanrılarımız, eğitim tanrılarımız, kılık-kıyafet, siyaset, şifa tanrılarımız var. Onlar bizim işlerimizi düzenliyorlar. Bizim pis işlerimiz, mafya işlerimiz var; Allah bu işlere karışmamalı. Şimdi Allah bizim bu işlerimize karışır ve arzularını bize duyurursa o zaman biz O'nu mu, yoksa öteki tanrılarımızı mı dinleyeceğiz? Hayatımızda böyle bir kaos yaşamaktansa, Allah'ınkileri duymamak daha iyidir," diyorlardı. Bunun için Allah'ı ve onun elçilerini dinlememeye çalışıyorlardı.

“Tamam, Allah’a da kulluk yapalım ama başka İlâhları da dinleyelim,” diyorlardı. Yeri gelince, işleri düşünce, başları daralınca Allah’a kulluk yapıyorlar ama işleri bitince de başka İlâhlara kulluk ediyorlardı. Toplumun benimsediği, kimsenin ayıplamadığı bir takım kulluk türleri yerine getirilsin ama hayatın tümünü bu kulluk kapsamasın, diyorlardı. Meselâ Kureyş müşriklerinin yaptığı gibi kendilerine servet sağlayan hac gibi ibadetlere şu anda bizimkilerin de yaptıkları gibi, “tamam” diyorlardı, ama hayatlarının geri kalan bölümüne Allah’ı ka-rıştırmıyorlardı. Yâni hayatı parçalıyorlardı. Hayatımızın ibadet bölümüne Allah karışsın ama öteki bölümlerine başka Rabblerimiz karışsın, diyorlardı.

İşte bu yüzden İbrahim (a.s) diyor ki, “Allah hariç ben sizin taptıklarınızdan beriyim. Çünkü sizin öteki İlâhlarınız hiçbir şey yaratmadığı halde, benim Rabbim yaratıcıdır. Benim de yaratıcım, sizin de yaratıcınız ve her şeyin yaratıcısıdır o Allah. Rabbim sadece yaratıcı değil, aynı zamanda tüm yarattıklarına yol göstericidir. Yarattıklarını, yolsuz-yordamsız bırakmayan, aynı zamanda onlara hidâyet edendir. İşte ben, böyle bir Allah’a iman ediyor ve O’na kulluk yapıyorum. İlâh olmaya, kulluk yapılmaya, insanların boyunlarındaki ipin ucu elinde olmaya, çektiği yere gidilmeye lâyık olan sadece O’dur. İlâh olanın, yaratıcı olması, hidâyet edici olması, hayat programı belirleyici olması gerekir. Sizin şu Allah berisinde İlâh kabul ettikleriniz kimi yaratmış? Bırakın başkalarını yaratmalarını, kendilerini bile yaratmaktan aciz olan, kendileri bile Allah tarafından yaratılmış ve Allah’ın kulları bu varlıklar nasıl İlâh olabilirler?” diyerek İbrahim’in (a.s), toplumunun şirkinden teberrî ettiğini görüyoruz.

Kur’an sadece hakkı, yâni mü'minlerin yolunu ortaya koymakla kalmaz, aynı zamanda mücrimlerin, kâfirlerin yollarını da ortaya koymuştur. Böylece Rabbimiz mü'minlerin yoluyla kâfirlerin yolunu, mü’-minlerle kâfirlerin saflarını ayırmıştır. Bu iki yolu, hak ve bâtıl iyi tanınsın diye birbirinden ayırır. Mü'minlerin belirgin vasıfları, onların yolları üzerine dikilmeli, mücrimlerin belirgin vasıfları da onların kendi yollarının üzerine dikilmeli ki, her iki taraf da kendilerini ve kendi yollarını bilsinler. Bu sayede mü'minler kimlerin mü'min, kimlerin de kâfir olduklarını bilsinler, karışıklığa sebep olacak bir durum olmasın.

Bugün en büyük güçlük işte buradadır. Bugün en büyük problem, mü'minle mücrimin karışması, yolların, işaretlerin karışması, isimlerin ve sıfatların birbirine girmesidir. İslâm düşmanları bunu çok iyi bildiklerinden, meseleyi daima karıştırmadan yana olmaktadırlar. Onlar, safların ayrışmasından her zaman tedirgin olmuşlardır. Çünkü böylece kendileri tanınacak ve mü'minler kendi yollarını öğrenme imkânı bulacaktır.

Dikkat ederseniz, İbrahim (a.s) onların bozukluğunu gündeme getirirken, aynı zamanda kendi yolunu da ortaya koymaktadır. Zaten hakkın ortaya konabilmesi, hakkın anlaşılabilmesi için bâtılın da ortaya konması gerekir. Mü'minlerin, bâtıldan ve mücrimlerin yolundan sakınabilmeleri için, hak ve bâtılın kesin çizgilerle, belirgin renklerle birbirlerinden ayrılmaları ve seçilmeleri şarttır. İşte onun içindir ki, İbrahim (a.s) sadece kendi yolunu, sadece mü'minlerin yolunu, yâni hakkı açıklamakla kalmamış, aynı zamanda kâfirlerin yolunu, yâni bâtılı da açıklamıştır.

28. "İbrahim, ardından geleceklere bu sözü, devamlı kalacak bir miras olarak bıraktı. Artık belki doğru yola dönerler."

İbrahim (a.s) bu kelimeyi yâni kelime-i şehadeti, kelime-i tevhidi kıyamete kadar gelecek nesline bir miras bıraktı. Yâni kıyamete kadar gelecek nesli içinde bu kelimeyi söyleyecek ve bu kelimenin manasına uygun bir şekilde sadece Allah'a kulluk yapacak nesillerin geleceğine bir delil, bir karîne yaptı. Ya da kıyamete kadar gelecek nesillerinin içinde şirke düşmüş insanların bu gerçeği anlayıp tevhide dönmeleri için bunu miras yaptı.

Bir de bundan şunu anlıyoruz ki, İbrahim (a.s) kendisinden sonra gelecek olanlar için, "Allah'ım! Onları Müslümanca yaşayan kimseler kıl!" diye dua etmişti de, Allah onun bu duasını kabul buyurdu. Bundan anlıyoruz ki, hayatını Allah için yaşayan, hayatını Allah'a adayan kimselerin hayatlarını, Rabbimiz gelecek nesillere intikal ettirir. Allah, kendisi için yapılanları bereketlendiriyor ve onu gelecek nesillere miras yapıyor. Öyleyse biz de hayatımızı Allah için yaşayalım, yaptıklarımızı Allah için ve Allah'a lâyık olacak biçimde yapalım ki, bizim hayatımız da gelecek nesillerimize örnek olarak intikal etsin. Hayatın sonunda ölüp giderken, ölümsüzlüğe erenlerden olalım inşallah.

Bakara sûresinde anlatıldığı gibi, Hz. İbrahim bu kelimeyi çocuklarına da tavsiye buyurdu:

"İbrahim bunu oğullarına vasiyet etti. Yakub da: "Oğullarım! Şüphesiz ki Allah size bu dini seçti. O halde siz de kesinlikle Müslümanlar olarak can verin," dedi."

(Bakara 132)

Her iki peygamber de kendi teslimiyetlerini, kendi Müslümanlıklarını oğullarına da tavsiye ediyor ve diyorlardı ki, "oğullarım! Biz Allah'a teslim olduk, siz de teslim olun!"

İşte burada Rabbimiz hem İbrahim'in (a.s), hem de Yakub'un (a.s) oğullarına tavsiyesini anlatıyor. İbrahim (a.s), iki oğluna; Yakub (a.s) da on iki oğluna diyordu ki: "Allah size din olarak bu dini, İslâm dinini seçti. Öyleyse

sizler de ancak Müslümanlar olarak can verin.” Allah’ın İbrahim için seçtiği din İslâm’dı. Yakub için de seçilen din İslâm’dı. Hz Adem’den bu yana tüm peygamberlerin dini İslâm’dı ve onların tamamı müslümandı.

Yakub’un (a.s) oğullarına tavsiyesi de İslâm’dı. Şimdi, “biz İs-râil oğullarıyız” diyen ve İslâm’ı bırakıp sapıklık içine düşen bu Yahudi ve Hristiyanlara ne demek lazım? Bu adamlar nasıl olur da biz haklıyız deme hakkına sahip oluyorlar? Nasıl olur da biz Yakub’un oğullarıyız dedikleri halde, İslâm’dan, haktan ayrılıp, sapık yollara girerler? Bu peygamberlerin yolunu terk ettikleri halde, nasıl olur da Yakub’un (a.s) ve İbrahim’in (a.s) yolunda olduklarını iddia edebilirler? Buna hiçbir zaman hakları olamaz, çünkü İbrahim (a.s) ve Yakub (a.s) müs-lümandı, oğullarını İslâm’a dâvet etmişlerdi.

İbrahim ve Yakub (a.s), oğullarına İslâm’ı vasiyet ediyorlardı. Allah’ın bu yüce peygamberleri, müslüman olmakla yetinmeyip, cennete tek başına gitmeye razı olmayıp, Allah’ın kendilerine lütfettiği bu teslimiyet dinini, çocuklarına da vasiyet ediyor, onların da Müslüman olmalarını istiyorlardı.

29. “Hayır; Ben bunları ve babalarını kendilerine hak ve onu açıklayan bir peygamber gelene kadar geciktirdim.”

Diyor ki Rabbimiz, “Ben onları da, onların atalarını da geçindirdim, rızık verdim onlara. Nihâyet kendilerine vahiy geldi. Kendilerine Allah’ın vahyini getiren apaçık peygamber geldi.” Peygamber gün kadar açık ve aydınlıktır. Allah’ın elçilerinin tamamı böyledir. Hiç kimse ben onun elçi olduğunu anlayamadım, onda bir açıklık, netlik göre-medim deme hakkına sahip değildir. Peygamberin, peygamberlik öncesi ve sonrası hayatı bellidir. Tüm hayatı mübîndir onun. Yaşadığı hayat, risaletine en büyük delildir. Sonra ümmî olduğu halde, mektep medrese görmediği halde, böyle insanlığı aciz bırakacak mucize bir vahiyle gelen bir peygamber... Bütün bunlar, onun peygamberliğinin delilleridir ama yine de inanmak istemeyenler, inanmazlar.

Meselâ ehl-i kitap, onu oğullarından, avuçlarının içinden daha yakın biliyorlardı ama yine de inanmıyorlardı. Velîd Bin Muğîre onu dinliyor, onun okuduklarının kesinlikle bir şair, bir sâhir sözü olmadığını anlıyor ama yine de inanmamaya bir sebep bulabiliyordu. Mekke müşrikleri biliyor, anlıyor, ama statülerinin ellerinden gideceği endişesiyle yine onu inkâra bir yol bulabiliyorlardı.

Ebu Cehiller, Firavunlar, Nemrutlar da onların Allah’ın gerçek nebîleri olduğunu biliyorlardı ama yine de inanmıyorlardı.

30. “Gerçek kendilerine geldiği zaman, “Bu bir büyüdür. Doğrusu biz onu inkâr ediyoruz,” dediler.”

Kendilerine reddedilemeyecek berraklıkta hak gelince, “bu bir sihirdir, bir büyüdür. Biz bunu inkâr ediyoruz,” dediler. Aslında inkârlarına bir haklılık kazandırabilmek için, sihir olduğunu söylüyorlar. Halbuki o anda çevrelerinde yığınlarla sihirbaz görüyorlardı. Şimdiye kadar acaba hangi sihirbaz o elçinin söylediklerini söyleyebilmişti? Hangi sihirbaz o peygamberin meydana getirdiği tesiri meydana getirmişti? Hangi sihirbazın sihri gönüllerde bu kadar yer etmişti? Hangi sihirbaz toplumda böylesine bir inkılabı gerçekleştirebilmişti? Onlar da bu-nun bir sihir olmadığını biliyorlardı, ama reddedişlerini haklı çıkarabilmek için öyle diyorlardı.

31. “Bu Kur’an, iki şehrin birinden bir büyük adama indirilmeli değil miydi?” dediler.”

Bu da başka bir tutarsızlık. Ne dediklerini bilmiyorlar. Bazen, “bu sihirdir” diyor onu inkâr etmeye çalışıyorlar, bazen de onu kabullenebileceklerini, ancak bu kitabın iki şehrin (Taif ya da Mekke’nin) iki büyüklerinden birine indirilmesi gerektiğini söylüyorlar. Allah’ı şartlandırmaya, Allah’a akıl vermeye çalışıyorlar. Allah kitabını vahyini kime indireceğini onlara sormalıymış! Onların beğendikleri, tasvip ettikleri birine indirmeliymiş!? Size ne bundan? Allah kime dilerse ona indirir vahyini. Bu kitabın kime indirildiğine bakmaksızın eğer bu bir gerçekse hemen kabul etmeliydiler onu. Ama buradaki de başka bir kaçma sebebidir tabii. Amaçları Kur’an’a inanmamak, amaçları Allah’ın vahyine teslim olmamak. Değilse eğer bu kitap onların beğendikleri kabul ettikleri birisine indirilseydi, yine kabul etmeyeceklerdi.

Kendisine kitap indirilen Allah’ın Resûlü, onların daha önceden kabul etmedikleri, sevmedikleri, beğenmedikleri birisi değildi. Düne kadar Allah’ın Resûlünü büyük kabul ediyor, ona “Muhammedü’l Emîn” diyorlardı. Onun hakemliğine başvuruyor, emânetlerine ehil biliyorlardı. Herkesin göz bebeği haline gelmiş bir insandı o. Onlar, o kitabı getirenin hak olmadığından, doğru birisi olmadığından, emniyet telkin etmeyen birisi olduğundan değil inatlarından dolayı onu reddediyorlardı. Mesele bu konudaki delillerin, âyetlerin eksikliği ya da kendilerine elçi olarak seçilen peygamberin yetersiz ve olumsuz örnekliği değil, sadece gurur ve kibirleriydi.

32. “Ey Muhammed! Rabbinin rahmetini onlar mı taksim edip paylaşıyorlar? Dünya hayatında onların geçimliklerini aralarında Biz taksim ettik; birbirlerine iş gördürmeleri için kimini kimine derecelerle üstün kıldık; Rabbinin Rahmeti, onların biriktirdikleri şeylerden daha iyidir.”

Yoksa Allah’ın rahmetini onlar mı taksim ediyorlar? Yeryüzündeki varlıkların rızıklarını, geçimlerini onlar mı taksim ediyorlar? Bu konuda söz

sahibi onlar da, vahyini kime göndermesi gerektiğini belirleme taksimi de onlara mı ait? Hayır hayır! Rızıkları taksim eden Allah'tır. Göklerde ve yerde ne kadar yaratığı, ne kadar kulu varsa, hep-inin muhtaç oldukları rızıkları taksim eden Allah'tır. Kimin neye muhtaç olduğunu, kime ne kadar ve ne zaman verileceğini bilen ve takdir eden O'dur. Rızıkları takdir ve taksim eden de O'dur vahyini taksim eden de O'dur. Kulları arasında dereceleri taksim eden de O'dur.

Yine insanlar birbirleri arasında birbirlerinden istifade etsinler diye dereceleri takdir ve taksim eden de O'dur. Kiminizi zengin, varlıklı, kimilerinizi de fakir kılan O'dur. Kiminizi güçlü, kuvvetli, kimilerinizi de zayıf yaratan O'dur. Kiminizi kadın, kiminizi erkek yaratan O'dur. Kimilerinizi çok zeki, kimilerinizi de az zeki kılan, bunu taksim eden de O'dur.

Haydi itiraz edin bakalım bunlara. Gücünüz yetiyor mu cinsiyet değiştirmeye? Becerebiliyor musunuz daha uzun boylu ya da daha kısa boylu olmayı? Becerebiliyor musunuz acıkmamayı, susamamayı? Çare bulabiliyor musunuz ölmemeye? Bütün bunları taksim eden, takdir eden nasıl Allah'sa, bilesiniz ki, vahyini taksim eden de O'dur.

Hangi dönemde kime, ne indireceğini, sizi neyle imtihan edeceğini bilen O'dur. Gönderdiği bu vahiyle kimlerin dirileceğini, kimlerin ondan mahrum bırakılacağını bilen ve taksim eden de O'dur. Ebu Bekir'i Ebu Bekir, Ömer'i Ömer yapan O'dur, Ebu Cehil'i Ebu Cehil yapan da O'dur. Ebu Bekir kendi arzusuyla bu taksime razı olacak, sonunda Ebu Bekir olacak, ama Ebu Cehil de kendi hür iradesiyle bu taksime razı olmayarak Ebu Cehil olacaktır.

Vahyi taksim eden de Allah'tır. Vahyini kime indireceğini bilen ve onu istediklerine indiren de Allah'tır. İnsanların buna hiçbir zaman itiraz hakları yoktur. "Ya Rabbi, vahyini kime indireceğini, neler indireceğini, ne miktar âyet indireceğini, bizi nelerle sorumlu tutacağını, bizi nasıl imtihan edeceğini bize sormalıydın!" diyerek Allah'a bu konuda akıl vermeye, Allah'ı şartlandırmaya hiç kimsenin hakkı da, yetkisi de yoktur. Allah, vahyini dilediğine, dilediği miktarda indirir. Bunu hiç kim-seye sormaz. Bu konuda hiç kimsenin etkisi altında kalmaz. Çünkü mülkün sahibi O'dur. Mülkünde dilediği gibi tasarruf eder. Kimseye minneti yoktur. Öyleyse ey cahiller, bırakın Allah'a akıl vermeyi, bırakın O'na yol göstermeye kalkışmayı da Rabbiniz sizin adınıza neyi seçmişse ondan razı olup, samimiyetle O'na kullar olmaya bakın. O'-nun razı olacağı bir hayatı yaşamaya bakın. O'nun sizin adınıza, sizin hayrınıza, sizin kurtuluşunuza sebep olarak seçip görevlendirdiği elçisine tabi olun, onun gösterdiği gibi kullar olun ve kurtulun.

33,35. "Eğer bütün insanlar (küfre meyletmeyip) tek bir ümmet olma durumuna gelmeyecek olsaydı, Rahmân olan Allah'ı inkâr edenlerin evlerinin

tavanlarını, üzerinde yükseldikleri merdivenleri, evlerinin kapılarını, üzerinde yaslanacakları kerevetleri gümüşten yapar ve altın bileziklerle işlerdik. Bunların hepsi ancak dünya hayatının geçimliğidir. Âhiret, Rabbinin katında O'na karşı gelmekten sakınanlaradır."

"İnsanların tamamı küfür üzere birleşerek, hepsi kâfirliğe meylederek en sonunda kâfir olacak olmasalardı, Rahmân'a küfreden, Rahmân'ı örten, Rahmân'ı diskalifiye eden, Rahmân'ı örtbas edip gündemden düşüren, Rahmân'ı görmezlikten gelen o kâfirlerin, dünyadaki refahlarını, nîmetlerini artırmak için evlerinin tavanlarını, merdivenlerini, kapılarını, oturacakları koltuk ve kanepelerini altın ve gümüşten yapar, onları altın ve gümüş bileziklerle süslerdik," diyor Rab-bimiz.

Tüm eşyalarını altın ve gümüşten yapar, perdeler, yastıklar ve nakışlardan ziynetler yapar, onları çok lüks bir hayatın insanı yapardık. Daha nice süsler, ziynetler verirdik onlara. Çevrelerindeki insanlara boy gösterecek, hava atacak merdivenler, makamlar verirdik. İnsanların her şeyi onların kapılarında görerek, kapılarında kapıkulu olabilecekleri, altından, gümüşten kapılar yapardık da, insanlar o kapılara kul, köle olurlardı. Onlara bunlar verilmediği halde, bunlardan çok az bir şey verildiği halde, şu anda bile onların kapılarında el pençe divan durup yal bekleyenlerin varlığına şahit oluyoruz.

Eğer mü'minler adına bir fitne olmayacak, mü'minlerin kalpleri küfre meyletmeyecek olsaydı, Rabbimiz bunlardan kâfirlere bol bol verirdi. "İnsanların gözlerine, gönüllerine hitap eden, göz kamaştıran, daha nice süsler, ziynetler verirdik," diyor Rabbimiz.

Böylece âyet vasıtasıyla, insanlara yeryüzünde alabildiğine nî-met verilmeyişinin hikmet ve yasasını da öğrenmiş oluyoruz. Rahmân olan Allah'ın, Rahmeti gereği kullarının yeryüzünde hem dünya, hem de âhiret saadetlerini sağlamak için açtığı rahmet kapısı olan vahyini kapatanlara, Rahmân'ın vahyini örtbas edenlere, vahyi gündemlerinden düşürenlere, vahiyden habersiz bir hayat yaşayan kâfirlere neden fazlaca vermediğini böylece anlamış oluyoruz. Çünkü bu sayılanlar, sadece dünya hayatının süsü, ziyneti, geçimliğidir. Dünyada kalacak ve âhirete intikal etmeyecek şeylerdir bunlar.

Âyet-i kerîmeden, Allah'ın küfre ve kâfirlere pirim vermediğini anlıyoruz. Mü'minlerin kalpleri küfre meyletmesin diye, Rabbimiz küfre pirim vermiyor. Değilse, Allah korusun mü'minlerin kalpleri kayıverirdi. Eğer Allah küfre prim verseydi, meselâ deseydi ki kâfir olun cen-net vereyim, o zaman şimdi her birimiz iyi bir kâfir olmaya çalışacaktık. Ama Allah küfre pirim vermiyor. Kâfirlere verdiklerinin, mü'minlere fitne sebebi olmasını istemiyor.

Mümtehine sûresinde de bunun zıddı anlatılır:

"Rabbimiz! Bizi, inkâr edenlerle deneme; bizi bağışla, doğrusu Sen, güçlü olan, Hakîm olansın."

(Mümtehine 5)

"Ya Rabbi, bizi kâfirlere fitne sebebi kılma. Yâni ya Rabbi, kâfirler karşısında bizi mağlup ederek, onları bize galip getirerek, bizi onlar karşısında alçak bir konuma düşürerek bizi kâfirlere fitne yapma. Eğer onlarla girdiğimiz savaşta onları galip getirir, bizi mağlup edersen, o zaman onlar kendilerinin haklılığına inanıp, küfürlerinde, yollarında kemikleşebilirler. Yollarından, hayatlarından emin hale gelebilirler," deniyordu ya, işte burada da onlara bol miktarda dünyalık verilerek küfre prim verilirse, bunun mü'minler için meyil sebebi olacağı anlatılmaktadır.

İşte dünya bu kadar değersizdir. Eğer şu anda insanların değer verdikleri ve elde etmek için çırpındıkları dünyanın, Allah katında bir değeri olsaydı, onu kâfirlere niye versin ki? Bir hadis-i şerîflerinde Allah'ın Resûlü bunu şöyle anlatır: "Eğer dünyanın, Allah katında sineğin kanadı kadar bir değeri olsaydı, ondan kâfire bir yudum su bile vermezdi."

Bir de insanın şöyle diyesi geliyor: Peki, madem ki dünya malı insanların meylettiği bir şeydir. O zaman Allah bunun tam tersini yapsaydı olmaz mıydı? Yâni bu saydıklarını mü'minlere verseydi de, tüm kâfirlerin kalpleri mü'minlere ve imana meylettirseydi. O zaman da belki insanlar dünyalık adına Müslüman olurlardı ki, Allah bunu da istememektedir. Böyle menfaat gereği bir iman da makbul değildir.

36. "Rahmân olan Allah'ı anmayı görmezlikten gelene, yanından ayrılmayacak bir şeytanı arkadaş veririz."

Kim Rahmân'ın zikrinden yüz çevirir, Rahmân'ın zikrine karşı kör davranır, körlük ederse, ona bir şeytanı arkadaş veririz. Rahmâ-n'ın zikri Kur'an, Allah'ın, hayatın her bir kademesinde bizden istediği kulluk demektir. "Aşâ", esasen gözde meydana gelen bir çeşit zayıflık ve hastalık demektir. Bir çeşit görme bozukluğu demektir. Kim ki Rahmân'ın zikri olan kitabını görmezlikten gelir, gözünü ona karşı kör yapar ve kitaptan habersiz bir hayat yaşamaya kalkışır, Kur'an'a göz yumar, Kur'an'ı göz ardı eder, ya da kitaba karşı gözünü bozar, bakışını bozar, "biz kim, bu kitabı anlamak kim! Biz nerede, bu kitabı anlamak nerede? Bu kitabı ancak büyük zatlar anlar! Onu anlamak şöyle dursun, onu elimize almaya bile lâyık değiliz!" diyerek kim ki kitaba karşı bakışını bozarsa, biz de ona bitişik, ona yapışık, onun yanından hiç bir zaman ayrılmayan bir şeytanı arkadaş yaparız, diyor Rabbimiz.

Ona bir şeytanı musâllat kılarız ki, ondan asla ayrılmaz. Bu şeytan, onun ayrılmaz arkadaşı oluverir. Hem de böyle "nukayyız" ya-parız. Yâni ona bitişik,

ona yapışık olarak o şeytanı onun üzerine kabuk bağlatırız. Âdeta şeytan bir kabuk gibi onu çepeçevre sarıverir. Hani tohumlar, yavrular, kendilerini çepeçevre saran kabuğu yırtarak, bu esaretten kurtularak dünyaya gelirler ya, işte bu adamlar da böyle kendilerini şeytana esir ediyorlar, onun esiri olarak sıkıntılı bir hayata razı oluyorlar. Yâni şeytan onların etraflarını sararak onları esir ediyor, onlar üzerinde sulta kuruyor, onları hâkimiyetleri altına alıyor.

Allah'la beraber olmayan, Rahmân'ın zikrinden yüzçeviren, vahye karşı kör davranan, vahiyle hareket etmeyen kişinin sonucu budur işte. Yâni Kur'an'ın, vahyin alternatifi budur. Rahmân'ın vahyiyle beraber olmayan kişi, elbette şeytanın esiri olacaktır. Çünkü o kişi, Allah'la beraber olmamayı istemiş, Rahmân'ın zikrinden yüz çevirmiştir. Rahmân'ın rahmetinin gereği kendisi için açtığı rahmet kapısını, vahyi örtmüş, güneşe karşı körlük etmiş kişidir. Basîreti kapanmış, artık böylece Kur'an'dan uzaklaşan bir kişinin şeytana yaklaşması da kaçınılmaz olmuştur.

Evet, Rahmânın zikrinden, yâni vahiyden uzaklaşan kişiye Allah bir şeytanı musallat eder ki, o şeytan o kişiye garîn oluverir. Bu kelime sözlükte, "yaklaştırmak, bir araya getirmek" anlamlarına gelen "karn" kökünden türemiş bir sıfat olup "dost, arkadaş, eş, yaştaş" gibi mânalara gelmektedir. İslâm öncesi Araplar insanı takip eden, sürekli onu izleyen, onunla beraber olan ruhânî varlıkların bulunduğuna inanırlar ve bu varlıklara da karîn derlerdi. Özellikle şairler kendilerine ilham taşıyan şeytan karînlerinin olduğunu iddia ederlerdi. Karîn kelimesi kitabımızın 39 yerinde geçmektedir. Bunların 7 si karîn şeklinde, bir tanesi çoğulu olan "kurena" şeklindedir. Meselâ Nisâ sûresinde (âyet 38), Sâffât sûresinde (âyet 51), ve işte okuduğumuz bu sûrede insanla beraber bulunan, ondan hiç ayrılmayan şeytan anlamında kullanılmaktadır. İnsanı sürekli kötülüklere ve Allah'a isyana çağıran şeytandır karîn. Âlimlerimizden kimileri de bunun insandan ayrılmayıp sürekli onu kötülüklere teşvik eden insan arkadaşı olduğunu da söylemişlerdir.

Hadislere baktığımız zaman karîn'in bazen arkadaş ve dost anlamına kullanıldığını (Buhârî, diyât 22), bazen de insandan hiç ay-rılmayan şeytan ve melek anlamına kullanıldığına şahit oluyoruz. (Bu-hârî, tefsir 37). Bu hadislerinde Resûl-i Ekrem efendimiz insanın hem melekten, hem de şeytanlardan arkadaşlarının olduğunu beyan bu-yurmaktadır. Hz. Aişe annemizin; "ey Allah'ın Resûlü, buna sen de mi dahilsin?" şeklindeki sorusuna peygamberimiz; "evet" cevabını ver-miştir. Ancak Allah'ın inâyetiyle kendisini koruduğunu bildirmiştir. (Müslim, münâfikûn 69). Hadiste geçen "esleme" ifadesi bazı âlimleri-mizce "Müslüman oldu" şeklinde anlaşıldığı için Resûl-i Ekrem Efen-dimizin şeytanı Müslüman olmuştur veya kendisine teslim olmuştur şeklinde yorumlanmıştır.

Şimdi soruyorum; Kur'an'ı tanımayan, Kur'an'la beraber olmayan bir adam ne yapar ki başka? Hayatında amel edecek kitabı olmayan bir adam ne yapar? Hayatına program yapacak kadar, amel edecek kadar kitabını tanımayan bir adam ya bizzat şeytanın, ya da yeryüzündeki iki ayaklı şeytanların kulu, kölesi olur. O kişi için bu kaçınılmaz bir sonuçtur. Çünkü onun bundan başka yapabileceği bir şey yoktur. Bakın Nisâ sûresinde bu husus şöyle anlatılır:

"Doğru yol kendisine apaçık belli olduktan sonra, Peygamberden ayrılıp, inananların yolundan başkasına uyan kimseyi, döndüğü yöne döndürür ve onu cehenneme sokarız. Orası ne kötü bir dönüş yeridir!"

(Nisâ 115)

Yine bakın Saff sûresinde de şöyle buyrulur:

"Onlar yoldan sapınca, Allah da onların kalplerini saptırmıştı. Allah, yoldan çıkan milleti doğru yola eriştir-mez." (Saff 5)

Fussilet sûresinde de bu saptıranların sadece şeytanlar olmadığı, iki ayaklı şeytanların da insanlara musâllat kılınıp onları hak yoldan saptırdıkları anlatılır:

"Onların yanına bir takım yardakçılar koyarız da, geçmişlerini, geleceklerini onlara güzel gösterirler."

(Fussilet 25)

Allah bu kâfirlere kötü arkadaşlar musâllat ettiğini anlatıyor. Rabbimiz iyi insanlara iyi arkadaşlar, kötü insanlara da kötü arkadaşlar nasip ettiğini anlatıyor. Kötü insanlara iyi arkadaşlar, iyi insanlara da kötü arkadaşlar nasip etmek, Rabbimizin sünnetine aykırıdır. Bir insan ne kadar sapar, ne kadar günâhlara ve pisliklere batarsa, o kadar çok kötü arkadaş edinecektir. Hani halk arasında bu adam çok iyi biridir, ama arkadaşları onu mahvetmiştir diye bir söz vardır ya, âyet-i kerîmeye göre bu söz yanlıştır. Çünkü adam kendisi bozuldukça, bozuk arkadaşlara meyletmekte ve onları bulmaktadır. "Pislik pisliği çeker," denir ya, işte adam kendisi pislikten hoşlanmaya başladıkça, çevresine pislikler toplanmaya başlayacaktır.

Âyet-i kerîmede onların buldukları bu kötü arkadaşların, onlara geçmiş ve geleceklerini güzel gösterdikleri anlatılmaktadır. Yâni bu arkadaşlar onlara, "sizin geçmişiniz güzeldir, geçmişinizin güzel olduğu gibi, geleceğiniz de güzeldir. Geçmişiniz gibi geleceğiniz de parlaktır. Sizin gibisi bulunmaz," diyerek onları batırdıkça batırırlar. "Bu dünyada size nasıl nîmetler verilmişse öbür tarafta da aynı nîmetler size verilecektir. Bu dünyada nîmetlerden mahrum olanlar, öbür tarafta da bunlardan mahrum olacak ve cehenneme gidecektir," derler.

Bu arkadaşları onlara vesveseler verir, yaptıkları amelleri kendilerine güzel gösterirler. Allah'a, Allah'ın âyetlerine, Allah'ın sistemine, Allah'ın

elçilerine karşı savaş açmaları konusunda onları teşvik e-derler. Amellerini, yaptıklarını onlara süslü gösterir ve onların şımarmalarını sağlarlar.

"Muhakkak ki şeytanlar dostlarına vahy ederler ki, sizinle mücâdele etsinler. Eğer onlara itaat ederseniz mutlaka sizler de müşriklersinizdir."

(En'âm 121)

Kötü arkadaşlar da böyledir. Öyleyse bizler arkadaşlarımızı iyi insanlardan seçelim. Bizi kulluğa çağıranlarla, bizi kulluğa teşvik edenlerle arkadaşlık yapalım. Bizi günâha çağıranlardan kesinlikle uzaklaşalım. Allah için birbirimizin bozukluklarını tasvip eder bir tavır sergilemekten ziyade, birbirimizi uyaralım. Birbirimizin bozuk düzen ve İslâm dışı tavırlarını yalayıp yutmayalım, onları kabulden yana olmayalım, birbirimizi uyarıp birbirimize merhamet edelim. Yâni birbirimizin şeytanı olmayalım, arkadaşlıklarımızda şeytanlık yapmayalım. Değilse, Allah korusun bizim yanlış davranışlarımız yüzünden, arkadaşlarımız da kendilerini doğru yolda zannedebilirler. Çünkü bakın, Rabbimiz diyor ki:

37. "Şüphesiz onlar bunları yoldan alıkorlar, bunlar da doğru yola eriştiklerini sanırlar."

Yoldan saptırırlar. İnsanları Allah'a gidiş yolundan, cennete gidiş yolundan, kulluk yolundan saptırırlar. Yolu kaybettirirler. Öyle yollar çıkarırlar ki, insanların karşısına insanlar kendilerini mühtedi zannederler. Yâni insanlar kendilerinin hak yolda, doğru yolda olduklarını zannederler. Halbuki onlar çoktan sapıp cehennem yoluna girmişlerdir.

38,39. "Sonunda Bize gelince arkadaşına: "Keşke benimle senin aranda doğu ile batı arası kadar uzaklık olsaydı, sen ne kötü arkadaş imişsin!" der; pişmanlığın bugün size hiç faydası dokunmaz; zira haksızlık etmiştiniz, şimdi azapta birleşiniz!"

Sonunda o kişi kıyamet kopup da hesap kitap için Allah'ın huzuruna gelince, ayılırlar, akılları başlarına gelir. Ama bir sarhoşun ayılmasından farksızdır bu ayılma. Allah huzurunda ayılır ayılmaz derler ki: "Ah! Keşke seninle benim aramda doğu ile batı arası kadar bir mesafe olsaydı! Meğer sen ne kötü bir arkadaşmışsın! Keşke hiç buluşmamış olsaydık! Keşke hiç tanışmamış, karşılaşmamış olsaydık! Sen ne bedbaht arkadaşmışsın! Keşke seninle benim aramızda doğu ile batı arasındaki mesafe kadar bir mesafe olsaydı!"

Dikkat ederseniz âyet-i kerîmede iki doğu ifadesi var. Arapça-da buna "tağlîb üslûbu" denir. Bakıyoruz, Kur'an-ı Kerîmde güneşle aya ikisine birden "kamerân", babayla ananın ikisine birden "ebevân" yahut "ebeveyn" denmektedir. Öyleyse buradaki iki doğu değil, doğu ile batı demektir. Yâni doğu ile batı nasıl asla birleşmez, bir araya gel-mezse, burada onlar da diyorlar ki,

“keşke seninle benim aram da asla birleşmeseydi, birleşmez bir mesafede olsaydı.” Bu hayatta yollarımız hiç kesişmemiş olsaydı diyorlar.

Cehennemlik kişi kabrinden kalkar kalkmaz, dünyada sürekli kendisiyle beraber olduğu, sürekli kendisini isyana teşvik eden, yaptıklarını sürekli kendisine süslü gösteren ve daha çok sapmasını sağlayan şeytanı hemen yanı başında bulacak. Dünyadaki bu arkadaşı kabrinden kalkar kalmaz onun elinden tutacak ve Cenâb-ı Hakk’ın her ikisini de cehenneme sevk edeceği zamana kadar onun elini bırakmayacak. İşte kendisini cehenneme kadar bırakmayan bu arkadaşına, bu şeytana diyecek ki, “keşke seninle hiç tanışmamış olsaydım!”

Dünyada iken Rahmân’ın vahyini kapatıp Kur’an’la diyaloglarını kesip, gerek şeytanın, gerekse iki ayaklı şeytanların peşine takılıp gidenler, ne büyük bir yanılgı içine düştüklerini kıyamet günü Allah’ın huzuruna varınca anlayacaklar. Ama bu anlamaları onlara hiçbir fayda sağlamayacak.

“Size pişmanlığınız hiç bir fayda sağlamayacak çünkü siz zalimdiniz.! Siz haksızlık yaptınız, Rahmân’ın hakkını vermediniz! Kitabın hakkını, peygamberin hakkını vermediniz! Siz, olmamanız gereken yerde oldunuz! Bulunmamanız gereken konumda bulundunuz! Kendinizi kulluk makamından uzaklaştırdınız! Küfür, şirk ortamında tutarak kendi kendinize zulmettiniz! Dinlenmesi gereken makamı dinlemeyip, dinlenmemesi gereken makamı dinlediniz! Rahmân’ın zikrine karşı kör ve sağır kesildiniz! Vahiyle beraber olmadınız, hayat programınızı vahiyden almadınız! Rahmân’ın sizin için, sizin cennetiniz, sizin kurtuluşunuz için açtığı rahmet kapısını kapattınız! Şimdi sizi saptıranlarla beraber tadın Allah’ın azabını! Şunu da bilin ki, azabı bu arkadaşınızla birlikte tatmış olmanız, yâni azabı onunla paylaşmanız, aynı azabın içinde olmanız, size hiç bir fayda vermeyecektir!”

"El ile gelen düğün bayram" diye bir söz vardır. Yâni dünyada bir adamın başına gelen bir musîbetin aynısının aynı zamanda başkalarının da başına gelmiş olması, onları da aynı durumda görmesi o kişi için belki bir teselli kaynağı olabilir. Zira dünyada musîbetin yaygınlaşması, onun tesirini azaltabilir. Ama öbür tarafta bu hiç de böyle olmayacaktır. Her birinin azabı diğerinin azabını hafifletmeyecektir. Onlara denecek ki, “siz zaten dünyada da şeytanla ortaklık ediyordunuz. Peygamberlerle, onun yolunun yolcularıyla değil de, şeytan ve taraftarlarıyla ortaklık içindeydiniz. Aynı sınıfın üyesi olmaya çalışıyordunuz. Haydi, buyurun ortaklığınızı cehennemde de sürdürün!”

40. “Ey Muhammed! Sağırlara sen mi duyuracaksın? Yoksa körleri ve apaçık sapıklıkta olanları doğru yola sen mi eriştireceksin?”

Bu tür insanlar karşısında peygamberi ve peygamber yolunun yolcularını teselli eden bir âyet. “Peygamberim! Sağırlara sen mi işittireceksin? Körlere sen mi yol göstereceksin? Rahmân olan Allah’ın, kullarına rahmetinin gereği olarak

bahşettiği bu görme, işitme, anlama gibi hassalarını kullanmak istemeyen, sana ve senin mesajına karşı kör, sağır ve ölü kesilen bu insanları sen mi yola getireceksin? Sen mi bunları hidâyete ulaştıracaksın?" Soruyorum size, bu sağırlara işittirebilir misiniz? Bu körlere gösterebilir misiniz? Mümkün değil. Gözlerini, kulaklarını ve kalplerini Allah'ın hidâyetine karşı kapatan, kitapla, sünnetle, hakla, hakikatle ilgilenmek istemeyen bu adamları mümkün değil hidâyete ulaştıramazsın. Bu iş sana ait bir iş değildir. Bu iş, sadece Allah'ın işidir.

Şunu da asla unutup ümitsizliğe düşmeyesin ki, bu adamların körlük ve sağırlıkları, kendilerinden kaynaklanmaktadır. Bunlar aslında kör ve sağır değildir. Ama kendilerinde var olan bu hassaları kullanmak istememektedirler. Yâni bunlar delillerin azlığından, âyetlerin azlığından yahut da senin onlara hakkı güzel anlatamamış olmandan değil, inatlarından yola gelmiyorlar.

O halde, "sen üzülme ey peygamberim! Ey peygamber yolunun yolcuları, bu adamlar istenilene gelmediler, gelmiyorlar diye sizler de üzülmeyin. Bu çorak arazilerle uğraşmak ve zaman öldürmek yerine daha mümbit arazilere yönelin. Zira peygamberin ve peygamber yolunun yolcularının vazifesi, onlara hidâyet etmek ve zorla onları yola getirmek değil, sadece onlara anlatıp yol göstermektir, bunu hiçbir zaman unutmayın."

41,42. "Seni onlardan uzaklaştırsak bile, doğrusu Biz kendilerinden öç alırız; yahut onlara vaadettiğimizi sana gösteririz. Çünkü onlara karşı gücü yetenleriz."

Bu âyetlerin geldiği dönemi ve o dönemdeki ortamı düşünüyoruz. Mekke'de Allah'ın bu âyetlerine ve onun elçisine gönül açmış bir avuç Müslüman vardı. Bu âyetler, başlarında Allah'ın Resûlü olduğu halde, bu bir avuç Müslümanın işkencelere maruz kaldığı, horlandığı, dışlandığı, hakaretlere maruz kaldığı ve Mekkeli müşrikler tarafından her yönden takibe alındıkları bir dönemde geliyordu. Terörün, işkencenin kol gezdiği bir ortam… Müslümanların bir kaşık suda boğulmak istendikleri bir ortam… Hattâ Mekkeli müşrikler, gece-gündüz Rasu-lullah'ın vücudunu ortadan kaldırmanın planlarını yapıyorlardı. Onun vücudunu ortadan kaldırıp, varlığına son verdikleri zaman rahat bir nefes alabileceklerini, kurtulacaklarını düşünüyorlardı.

Peki bunun sebebi neydi? Niye böyle düşünüyordu bu kâfirler? Çünkü yeryüzünde hiç değişmeyen bir yasadır bu. Tarihin her döneminde, körler görenlerin varlığını bir türlü hazmedemezler. Sağırlar, işitenleri bir türlü hazmedemezler. Hakikati reddetmiş insanlar, hakka gönül vermiş insanları bir türlü kabul edemez. Kâfirler, mü'min-lerin varlığına bir türlü tahammül edemez. "Bu adamlar ortadan kaldırılmalıdır. Bu adamları yurdumuzdan, vatanımızdan, okullarımızdan, dairelerimizden uzaklaştırılmalı ya da bu adamlar tümüyle yok

edilmelidir.” Hep dertleri budur kâfirlerin. Mü'minleri yok etmedikçe gözlerine uyku girmez. Tarihin her döneminde bu hiç değişmemiştir. Çünkü bir toplumda peygamber ve peygamber yolunun yolcuları kıstastır, denge unsurudur. Onlar varlıklarıyla, hayatlarıyla, yaşantılarıyla sürekli Allah’ı hatırlatırlar.

Allah buyurur ki, “ey peygamberim! Senin hayatta kalıp kalma-man, onlar için hiçbir şey değiştirmeyecektir. Seni yok etmeyi becerseler de, beceremeseler de onlar için bir şey değişmeyecektir. Eğer sen yaşarsan, onların sana ve senin mesajına karşı gelmelerinin karşılığı olarak hak ettikleri azabın bizzat hayatta iken onların başlarına geldiğini ve bizim onlardan nasıl intikam aldığımızı göreceksin. Yok eğer sen bizzat dünya gözüyle bunu görmeden vefat ettirilirsen, bilesin ki bu onların başlarına gelecek olanı asla engellemeyecektir.”

Yâni eğer onlardan intikam almadan önce seni vefat ettirirsek bilesin ve üzülmeyesin ki, sen görmesen de biz onlardan intikamımızı alırız, alacağız. Ya bundan önce seni öldürürüz yahut da onlara vaa-dettiğimiz azabı senin hayatında, sana dünya gözüyle gösteririz. “Peygamberim! Sen bunu kafana takma! Sen bu konuda hiç endişe etme! Bizim buna gücümüz yeter.”

İbni Abbas Efendimiz der ki, “Allah bunu Bedir günü peygamberine göstermiştir. Bedir’de kâfirlere vaad ettiği azabı dünya gözüyle bizzat peygamberine göstermiştir.” Hattâ Allah’ın Resûlü Kalib-i Bedir denen çukura doldurulan kâfirlerin cesetlerinin üzerinde bir hutbe îrad ederek şöyle buyurmuştur: "Ey kâfirler! Ben Rabbimin bana vaadini hak buldum! Siz de Rabbinizin sizin için vaadettiklerini hak buldunuz mu? Nasıl, doğru muymuş Rabbinizin dedikleri? Buldunuz mu şimdi Rabbinizin azabını? Nasıl? Yapar mıymış Allah dediklerini? Hani yalan sayıyordunuz bu azabı, şimdi tattınız mı onu?”

“Peygamberim! Sen hiç üzülme! Öyle de olsa, böyle de olsa, onlar kesinlikle Allah’ın azabından kurtulamayacaklardır.” Halbuki dün de, bugün de kâfirler kendilerini kurtarmaya gelmiş Allah elçilerini, kendilerinin kurtuluşu için çırpınan peygamber yolunun yolcuları olan mü'minleri, kendileri için helâk sebebi zannediyorlardı. Çünkü kâfirin mantığı hep ters işlemektedir. Kâfirin gözü şaşıdır. Hakkı bâtıl, bâtılı hak görmektedir. Bâtıldan hoşlanıp haktan nefret etmektedir. Halbuki peygamberin varlığı, bir toplum için en büyük nîmet ve rahmettir. Yeryüzünde mü'minlerin varlığı, onlar için en büyük nîmettir. Peygamberler, yeryüzünde toplumlar için rahmettirler. Allah’ın tüm kutlu elçileri, insanlara Allah’ın rahmet kapılarının açılışı konusunda birer vasıta, birer sebeptirler. Allah, onları toplumlarının kurtuluşu adına seçmiş, onlara kendi bilgisinden bilgi göndermiş ve onlar aracılığıyla insanlara rahmetini ulaştırmıştır.

Meselâ bazan koskoca bir toplumda sadece bir tek kişinin kurtuluşu için şerefli bir Nuh peygamberini 950 sene tebliğle görevlendirmiştir. Şimdi nasıl oluyor da bu kâfirler kendilerinden bir tek insanı kurtarabilmek için bu kadar sıkıntılara katlanmış, kendilerinin kurtuluşu için gelmiş, kendilerinden gelebilecek her türlü sıkıntılara, yalanlamalara göğüs germiş, kimisi memleketinden sürgün edilmiş, kimisi belinden testereyle biçilmiş, kimisi değişik işkencelere göğüs germiş bu peygamberlerin ortadan kaldırılmasını isteyebilmektedirler? Nasıl oluyor da bu insanlar kendilerinin kurtuluşu, kendilerinin cenneti için gelmiş bir vahyin, bir kitabın ortadan kaldırılmasını istemektedirler? Nasıl oluyor da böyle bir peygamberin sünnetini ortadan kaldırmak için çabalıyorlar? Ya da nasıl oluyor da, kendileri için denge unsuru olan, kendilerinin kendilerine bakarak yanılgı noktalarını anlayacakları, hayatlarında kıstas olan mü'minlerin ortadan kaldırılmalarını isteyebilmektedirler? Bunu anlamak, buna hayret etmemek mümkün değildir.

Yeryüzünde vahyin ortadan kaldırılmasını istemek, yeryüzün
de peygamberin yolunun, anlayışının, sünnetinin ortadan kaldırılmasını istemek, yeryüzünde varlıkları rahmet olan mü'minlerin varlıklarının ortadan kaldırılmasını istemek, en büyük ahmaklık, en büyük aptallıktır ve bunu kâfirlerden başkası da istemez.

43. "Ey Muhammed! Sana vahy olunana sarıl, sen, şüphesiz doğru yol üzerindesin."

"Ey peygamberim! Sen sana vahy ettiğimiz kitaba sımsıkı sarıl, vahiyle beraber ol, hareket noktan vahiy olsun. Sen vahye sarılıp dosdoğru yoluna devam et, gerisine karışma. Ne olmuş, ne olacak di-ye kendine dert edinme. Takma bunları kafana. Sağa sola sapma ve dosdoğru yoluna devam et. Rabbin onlara şimdi mi azap edecek, yoksa onlara daha sonra mı azap edecek, sen bunlarla ilgilenme."

Rabbim bu düşmanlarımı ne zaman helâk edecek? Bu dâvâ yeryüzünde ne zaman yayılacak? Bu dâvâ ne zaman kabul görecek? İnsanlar ne zaman Müslüman olacaklar? Sen bunları hiç mi hiç dert edinme. Bunlar senin problemin değildir. Senin için önemli olan, hak üzere olmak, Allah'ın istediği hayatı yaşamak ve bu mesajı insanlara Allah'ın istediği biçimde ulaştırmaktır. Sen kul olduğunu unutma ve gerisini bu mesajın, bu dinin sahibine bırak. Zira O, ne yapacağını çok iyi bilendir. Onlar ne yaparlarsa yapsınlar, ne derlerse desinler, nasıl hareket ederlerse etsinler, sen yoluna devam et, çünkü sen dos-doğru bir yol üzerindesin. Sen bu yolda yürüdüğün, sana vahy edilen kitaba sımsıkı sarıldığın sürece, onların sana yapabilecekleri hiçbir şey yoktur.

Rabbimiz, peygamberine kitabına sımsıkı sarılmasını emrediyor. Öyleyse peygamber yolunun yolcuları olarak biz de, kitaba sımsıkı sarılacak ve sırat-ı

müstakimde yürümeye devam edeceğiz. Böyle olduğumuz sürece hiç korkmayacağız. Rabbimiz, peygamberi adına ve bizim adımıza tüm düşmanlarımıza yetecektir.

44. "Doğrusu bu Kur'an sana ve ümmetine bir zikirdir, ondan sorumlu tutulacaksınız."

Şüphesiz ki bu Kur'an, senin için de, kavmin için de bir zikirdir. Bu Kur'an, senin için de, kavmin için de bir şereftir. Kur'an, en büyük şeref kaynağıdır. İnsanlar da bu kitaptan haberdar oldukları ölçüde şan ve şeref sahibidirler. Kur'an'dan bir sûre bilen kişi, bir sûrelik şeref sahibi, on sûre bilen de on sûrelik şeref sahibidir.

Allah'ın yeryüzünde kullarından birini elçi seçip kullarının hayatına karışması konusunda, yeryüzündeki kullarına vahiy ulaştırması konusunda onu odak nokta yapması, onunla konuşması şereflerin en büyüğüdür. Peygamber adına bunun en büyük şeref olması yanında, aynı zamanda o peygamberin toplumu için de en büyük şereftir. O toplumun içinden bir peygamber seçiliyor ve o toplumun diliyle onlara hitap ediliyor. İşte bu, hem o peygamber, hem de o peygamberin toplumu için en büyük şereftir. Aynı zamanda kıyamete kadar o kitapla meşgul olan, o kitaptan haberdar olan herkes için en büyük şereftir. Enbiyâ sûresi bunu şöyle anlatır:

"Andolsun ki, size şerefiniz ve öğüt veren bir Kitab indirdik; akletmiyor musunuz?"

Kitap, peygamber için de, kavmi için de şereftir, peygamber için de, ümmeti için de zikirdir. Dikkat ederseniz, Rabbimiz peygamberle ümmetini bir tutuyor. Yâni Peygamber için tavsiye edilen şey, ümmeti için de geçerlidir. Peygamberi cennete ulaştıracak olan, peygamberi cehennemden kurtaracak olan şey, aynı zamanda ümmeti için de geçerlidir. Peygamberimiz, bu kitabı bir zikir kabul etmiş ve kendisine vahy olunan bu kitabın tamamına iman edip yaşamıştır. Öy-leyse, biz de onun gibi olmalıyız. Biz de, bizim için zikir olan bu kitabın tümüne iman edip, tümünü yaşamanın kavgasını vermek zorundayız.

Peygamber'in (a.s) özel olarak Kur'an'da istisna edildiği hususlar çok azdır. Dörtten fazla kadınla evlenmesi gibi... Ama şunu da unutmayalım ki, onun bizden farklı istisnaî görevleri de vardır. Yâni Rabbimizin ona özgü yüklediği yükler de vardır. Meselâ bize farz olmadığı halde, gece kalkıp ayaklarının altı şişinceye kadar namaz kılıyor ve Kur'an okuyordu. Yine Rasûlullah'ın savm-ı visal orucu gibi, hiç iftar etmeden sürekli oruç tuttuğu oluyordu.

Bu Kur'an, hem Peygamber (a.s) için, hem de bizim için zikirdir, zikradır, tezkiradır. Yâni kulaklara küpe olması gereken, akılların en üst köşesine yazılıp

hiç unutulmaması ve sürekli hafızalarda canlı tutulması, hayatın kendisiyle düzenlenmesi gereken bir tezkiradır. Âyetin sonunda Rabbimiz buyurur ki:

”Ey peygamberim, muhakkak ki sen de, ümmetin de bu kitaptan sorulacaksınız. Sorgunuz bu kitaptan, hesabınız bu kitaptan olacaktır. Bu kitabı zikir ve zikra kabul edip etmediğinizden, bu kitabı hayat kitabı kabul edip etmediğinizden, hayatınızı bu kitapla düzenleyip düzenlemediğinizden, hayat programınızı bu kitaptan alıp almadığınızdan, bu kitaba göre yaşayıp yaşamadığınızdan sorulacaksınız. İ-manlarınızı, amellerinizi, kavillerinizi, düşüncelerinizi, sevgilerinizi nefretlerinizi, hukukunuzu, eğitiminizi bu kitaba dayandırıp dayandırmadığınızdan sorulacaksınız.” Peygamber de bu kitaptan hesaba çekilecek, bizler de. Peygamber de bu kitabı yaşadığı için cennete gidecek, bizler de bu kitapla beraber olduğumuz ve onun istediği hayatı yaşadığımız için cennete gideceğiz. Bunun başka bir yolu da yoktur. Kitabı, sünneti tanımadan, kitabın ve peygamberin gösterdiği yoldan gitmeden cennetin bulunması kesinlikle mümkün değildir.

45. “Ey Muhammed! Senden önce gönderdiğimiz peygamberlere sor, Biz, Rahmân olan Allah’tan başka, kulluk edilecek tanrılar meşrû kılmış mıyız?”

”Ey peygamberim! Ey peygamber yolunun yolcuları! Eğer Rabbinizden size gelen bu kitap konusunda, bu kitabın sizden istediği tevhid konusunda, şu anda bu kitabın pratiği olarak üzerinde yürüdüğünüz sırat-ı müstakim konusunda, Allah’ın sana ve senin şahsında ümmetine indirdiği bu vahiy ve bu vahyin sizden istediği hayat konusunda bir şüpheniz varsa, haydi senden önceki peygamberlere ve onların kitaplarına sor. Sor bakalım onlara, Allah’tan başkalarına kulluğa çağırmış hiçbir peygamber var mı onların içinde? Mesele, peygamberin bu konuda bir şüphesinin varlığı ya da bu şüphesini onlarla gidermek değildi. Mesele, bu işin, Yunus sûresi 94. âyet-i kerimesinde anlatıldığı gibi tarih içinde olmadığını anlatmak içindir.

Peygamberlerin hiçbirisi Allah’tan başkalarına kulluğa çağırmamıştır. Tüm peygamberler, tevhid inancında birleşmişlerdir. Peygamberlerin hayatlarını incelediğimiz zaman, onların hayatlarında tek İlâhın Allah olduğunu, insanlığı “La İlâhe illallah” esasına çağırdıklarını görürüz. Allah’tan başka sözü dinlenecek, hatırı kazanılacak, hayata hakim olan ilâh yoktur. Allah’tan başka kendisine kulluk yapılacak, hayat programı program kabul edilecek varlık yoktur. Zaten tarih boyunca en büyük problem, işte burada çıkmıştır.

Tarih boyunca en büyük problem, sadece Allah’a kulluk etmek, sadece Allah’ı dinlemek ve hayata hakim olarak sadece Allah’ı kabul etmek konusunda çıkmıştır. Değilse, Allah’a da ibadet konusunda hiç problem çıkmamıştır. Yâni ilâhlardan bir İlâh olarak Allah’a da kulluğu herkes kabul etmiştir. Öteki ilâhlar yanında Allah’a da kulluğa kimse ses çıkarmamıştır. Yâni göklerin ve yerin,

göklerdekiler ve yerdekilerin yaratıcısı olarak, dağların ve denizlerin yaratıcısı olarak, rızık verici, öldüren, yaratan, yaşatan bir İlâh olarak herkes O'nu kabul etmiştir. Ama inandığınız bu Allah kendisinden başka İlâh olmayandır, bu Allah hayata karışan ve kendisinden başka hayata karışıcı olmayandır, insanların kulluk programlarını belirleyendir ve kendisinden başka kanun koyucu olmayandır. Boyunlarınızdaki kulluk ipinin ucu elinde olan ve sadece kendisinin çektiği yere gidilmesi gerekendir.

Yâni, "bu Allah, kendisinden başka Rabb, Melik, İlâh olmayan-dır," dendiği zaman, işte kavga burada başlamıştır. Göklerin ve yerin yaratıcısı, rızık vericisi olarak kabul ettikleri bu Allah'ı, insanlar hayatlarına karışıcı olarak reddetmeye çalışmışlardır. "İlâh olarak Allah'ı kabul edelim ama, tek İlâh olarak asla kabul etmeyiz," diyorlar. "ilâh-lardan birisi olarak onu da dinleyelim, ilâhlardan birisi olarak ona da kulluk yapalım ama, tek İlâh olarak sadece O'na kulluğa hayır," diyor-lar. "Çünkü bizim hayatımıza karışacak başka ilâhlarımız da var. Hayatımızda sözünü dinleyeceğimiz başka rabblerimiz de var. Bizim Allah'tan başka hukuk tanrılarımız, eğitim, şifa, siyaset tanrılarımız da var. Tamam, bu tanrılardan birisi olarak Allah'ı da dinleyelim, ama öteki tanrılarımızı da dinlemek zorundayız," diyorlar.

Aslında bu iddiaların altında, Allah'a kulluktan kurtulup kendi keyiflerince bildikleri gibi bir hayat yaşama arzuları yatmaktadır. Ya da şöyle ifade edelim: Bunlar, Allah'a kulluktan kurtulup kendi kendilerine, kendi hevâ ve heveslerine tapınmak istiyorlar. Keyiflerinin istediği gibi, sorumsuz ve sınırsızca bir hayat yaşamak istiyorlar. Bakıyoruz, bu adamlar, Allah'tan başka kendilerinin İlâhları olduklarını iddia ettikleri kimseleri de kendileri seçiyorlar. Seçtiklerini, istedikleri gibi yönlendirebileceklerini bildikleri için seçiyorlar. Seçtiklerine, bizi şöyle şöyle idare ederseniz sizi seçeriz, değilse sizi seçmeyiz, diyebildikleri için seçiyorlar. Bizden şunları şunları istemeyeceksiniz! Bizi şu şu sorumluluklar altına almayacaksınız! Bizden namaz, zekat, tesettür gibi ağır sorumluluklar istemeyeceksiniz! İçki, kumar, fâiz, zina gibi bizim alışık olduğumuz şeyleri bizim için yasaklamayacaksınız! Bize lüks ve müreffeh bir hayat sağlayacaksınız! Biz ne istersek, nasıl bir hayata razıysak onu sağlayacaksınız! Eğer bizim istediğimiz kanunları çıkarır, bizim istediğimiz hayatı hazırlarsanız, Rabb olarak, İlâh olarak biz de sizleri seçeriz, diyebildikleri için onları seçiyorlar. Onları yönlendirebilecekleri, şartlandırabilecekleri için onları seçiyorlar.

Allah'a bunu diyemeyecekleri, Allah'ı istedikleri gibi şartlandıramayacakları için, Allah'ı Rabb kabul edemiyorlar. Her şeyi kendi arzularına ve kafalarına göre ayarlamak ve düzenlemek istedikleri için, yâni kendi kendilerine, şehvetlerine tapınmak istedikleri için, hayatlarından Allah'ı diskalifiye etmek istiyorlar. "Tamam, ilâhlardan bir İlâh olarak Allah'ı da dinleyelim. Meselâ hayatımızın ibadet bölümünde. Ama öteki bölümlerinde

biraz nefes alabilmek için Allah'tan başkalarını da dinleyelim," diyorlar. Halbuki bu şirktir. Hayatı parçalamak, hayatın bazı bölümlerinde Allah'ı, öteki bölümlerinde başkalarını dinlemek şirktir. Halbuki tevhid, kişinin hayatının tümünde Allah'a teslim olmasıdır.

46. "Andolsun ki, Biz Musâ'yı mûcizelerimizle Firavun'a ve erkânına göndermiştik, "Şüphesiz ben, âlemlerin Rabbinin elçisiyim," demişti."

İşte buraya kadar anlatılanlara bir örnek. Sanki Rabbimiz: Siz bilirsiniz, isterseniz Allah'ın kitabıyla diyalog kurmadan yaşayın. İsterseniz Allah'ın âyetleriyle savaşa tutuşun. İsterseniz Allah'ın âyetlerinden habersiz, bildiğiniz gibi bir hayat yaşayın. Toplumda Allah'ın âyetlerini ve Allah'ın elçilerini öldürmeye kalkışın. İsterseniz Allah'ın kitabının dışında kendinize şeref arayıp, başkalarının hayat programlarını uygulayın. İsterseniz tarih boyunca tüm peygamberlerin üzerinde ic-ma ettikleri tevhidi bırakıp, müşrikçe bir hayatın adamı olun. Allah'a kafa tutarak, onun istemediği bir hayat programı yaşayın. Ama şunu hiçbir zaman hatırınızdan çıkarmayın ki, Allah'la savaşa tutuşanların tamamı helâk olmuştur. Allah'ın elçilerini ve o elçilerin getirdiği mesajın önünü kesmeye çalışanların tamamı, dünyada rezil rüsva olmanın yanında, âhirette de en acımasız cehennemi boylamışlardır. İşte size bir örnek:

"Biz Musâ'yı, âyetlerimizle Firavun'a ve onun toplumuna göndermiştik." Mele', toplumda göz dolduran, cep dolduran ve ileri gelen kalbur üstü adamlar demektir. Ekonomik kurmaylar, parasal kurmaylar, rütbe ve makam kurmayları demektir. Allah diyor ki, biz Musâ'yı âyetlerimizle bunlara gönderdik. Âsâ âyeti, yed-i beyzâ âyeti gibi âyetlerle gönderdik. Onlara peygamber göndererek bir fırsat tanımıştık. Hangi topluma bir elçi gönderilmişse, mutlaka o topluma bir dönüş fırsatı, bir tevbe imkânı tanınmış demektir. O peygamber onlara dedi ki: "Ben Âlemlerin Rabbinin elçisiyim." Yâni gelir gelmez kendisinin resul, elçi olduğunu ve getirdiği bu mesajın Allah'tan olduğunu beyan buyurdu. Kendisini ve kendisini görevlendiren makamı onlara tanıttı. Dedi ki, "ben âlemlerin Rabbinin elçisiyim. Yâni ben sadece Mısır'ın, sadece dünyanın değil, tüm âlemler üzerinde Rabb ve hükümran olan bir Allah'ın elçisiyim. Beni, size sizin kurtuluşunuz için, sizin dünyada mutluluğunuz ve âhirette de cennet bulmanız için âlemlerin Rabbi gönderdi."

47. "Onlara mûcizelerimizi getirdiği zaman, bunlara gülüvermişlerdi."

Kendilerini üstün bir konumda peygamberi de alçak bir konumda görerek gülüvermişler, Allah elçisini alaya almışlardı. İşte bir peygamber ve işte onu alaya alan bir mele' grubu. Tarih boyunca bu hep böyle olmuştur. Tarih boyunca tüm Firavunlar ve Firavun'un sistemini ayakta tutmaya çalışan mele' grubunun tamamının yaptığı iş budur. Allah'ın âyetlerini ve Allah'ın elçilerini alaya almak

ve onlarla dalga geçmek… Allah'ın hak elçilerinin kendilerine getirdikleri âyetleri dinleyip, onlar üzerinde düşünmek ve bir karara varmak yerine, düşünüp taşındıktan sonra onları kabullenmek veya bir delille onları reddetmek yerine, alaya alarak gülüp geçiyorlar. Neden? Çünkü sepetleri boştur adamların. Dağarcıklarında, onu değerlendirecek sermayeleri yoktur. Kafalarının içi bomboştur. Bütün sermayeleri sadece gülmek ve alaya alarak reddetmektir. Tek yapabilecekleri şey alay et-mek, tekzip etmek, yalanlamak, karşı çıkmak, susturmak, asmak, kesmek, tehditler savurmaktır. Her devirde bu böyledir.

Her devirde Firavun gibilerin ve Firavun'un sistemini ayakta tutmaya çalışan mele' grubunun karakteri budur işte. Halbuki herhangi bir kimseden bir söz duyulunca onu dinlemek, anlamaya çalıştıktan sonra ya kabullenmek ya da delilleriyle reddetmek gerekmektedir. Ama onlar böyle yapmıyorlar. Onu dinlemeye bile tahammül edemi-yorlar. Akıllarına, kalplerine ve vicdanlarına baskı uyguluyorlar. Vicdanlarının sesinden önce gülüp geçiyorlar ki küfürlerini sürdürsünler.

48. "Onlara gösterdiğimiz her mûcize diğerinden daha büyüktü; doğru yola dönmeleri için onları azaba uğrattık."

"Onlar, akılları başlarına gelsin de hakkı anlasınlar diye, peygamberi ve misyonunu, peygamberi ve onun kendilerine getirdiği mesajı kabullensinler ve bize kulluk etsinler diye onlara her biri diğerinden daha büyük mûcizeler gösterdik," diyor Rabbimiz. Buradaki büyüklük-küçüklük Allah'ın zatı açısından değil, insanların o âyetler karşısında etkilenmeleri açısındandır. Değilse, Allah için büyük-küçük diye bir şey söz konusu değildir. En büyüklerini de, en küçüklerini de Rabbimiz "ol" dedi mi, oluverir. Bundan şüphemiz yoktur. Bu âyetlerden bir sonrakinin bir öncekisine göre büyüklüğü, her sonrakinin bir öncekine nazaran onlar üzerinde daha etkili olması demektir. Çünkü bir sonra gelen mûcize, aynı zamanda bir öncekinin tesirini de üzerlerinde taşıdıkları için daha etkili olmalıydı.

Meselâ bir âsâ mûcizesi, bir yed-i beyzâ âyeti, sarayda belli sayıda bulunanları etkilerken, bir tufan mûcizesi, tüm ülke insanını etkilemiştir. İnsanlar uyansınlar diye, biri etkili olmazsa ötekisi etkili olsun diye peş peşe âyetler gönderdi Allah. Kurbağa, çekirge, tahıl biti ve kan gibi âyetleri peş peşe gönderdi Rabbimiz. Sebep, onların Rablerinin gücünü, kudretini tanıyıp O'na ve elçisine iman etmelerini sağlamaktı. Yani onlara dünyada kurtuluşu ve cennet yolunu göstermek içindi.

Şu anda bizlere de Rabbimizin bu tür uyarıları peş peşe gelmektedir. Bizi adam etmek için de Rabbimiz sürekli uyarılarda bulunmaktadır. Allah'ın yaptığı her işte bir hikmet vardır. "Belki dönerler diye bunu yaptık," diyor. Yâni

Rabbimiz bizi hep kullukta tutmak istiyor, bizi hep cennet yolunda tutmak, kötü yollardan, cehennem yolundan döndürmek istiyor. Bakın onlara her bir âyet geldikçe:

49. "Ey Sihirbaz! Sana verdiği ahde göre Rabbine bizim için yalvar da doğru yola erişelim" dediler."

Allah o topluma akılları başlarına gelsin diye tufan gönderdi. Mahvoldular, kahroldular ve Allah'ın elçisi Hz. Musâ'ya gelip: "Ey Musâ! Allah'la aranızdaki ahid hatırına, ya da seninle bizim aramızdaki ilişki hatırına Rabbine bir dua ediver de, Rabbin şu belâyı üzerimizden kaldırsın, biz de o zaman senin getirdiğin hidâyet hediyesini kabul edelim. Biz de Müslüman olalım," dediler.

Dikkat ederseniz, "Allah'la aranızdaki ahit hatırına bir dua ediver," diyorlar. Yâni bu adamlar Hz. Musâ (a.s) ile Allah arasında bir ri-salet ahdi olduğunu, Allah'ın elçisi Hz. Musâ'nın (a.s) Allah katında mümtaz bir yerinin bir değerinin olduğunu biliyorlardı. Allah'la elçileri arasında bir misak, bir ahid vardı. Bu adamlar aslında Allah fikrine ve peygamber düşüncesine yabancı değillerdi. Allah'ın ne olduğunu, peygamberin kim olduğunu, ne için geldiğini, kim tarafından görevlendirildiğini biliyorlardı. Allah'la elçileri arasında bambaşka bir bağ ol-duğunu bilen bu insanlar, ondan bu bağ hatırına dua etmesini istiyorlardı.

Anlıyoruz ki, bu insanlar Allah'ın gücünü de, kudretini de biliyorlar. Başlarına gelen bu belâların O'ndan geldiğini ve sadece yine O'nun kaldırabileceğini de biliyorlar. Bu konuda dua edilecek makamı, duası istenecek makamı da biliyorlar. Allah'a gerçek kulluk yapan birisinden dua etmesini istiyorlar. Yâni her şeyi biliyorlar.

Allah'ın elçisinin yanına geliyor ve diyorlar ki: "Ey sihirbaz! Bizim için Rabbine bir dua ediver de, şu belâyı bizim başımızdan kaldırsın. Biz de sana ve senin Rabbine iman edelim ve hidâyette olalım." Hz. Musâ Cenâb-ı Hakk'a dua eder, Allah onların üzerinden bu belâyı kaldırır ama onlar verdikleri sözü unutup yan çiziverirler. İnsanların genel karakteridir bu. Başlarına bir belâ gelince, bir sıkıntı içine düşünce, "aman aman" derler ama bu belâyı Allah savuşturunca, hemen yan çiziverirler. Bakıyoruz, insanlar bugün de böyle yapıyorlar. Başları dara gelince bugünküler de hemen Allah'la arası iyi olan hocalara hacılara koşuyorlar. Siz nerdesiniz yahu! Siz kendiniz nerdesiniz! Bu dinin öteki bölümleri sizi ilgilendirmiyor mu? Firavun durumuna düşünce mi Allah'ı hatırlıyorsunuz? Başınız daralınca mı Allah'ı hatırlıyorsunuz?

Hz. Musâ Allah'a dua etti ve Allah onların başından bu belâyı kaldırdı ama bu adamlar Allah'a ve Musâ'ya (a.s) verdikleri sözü unutuverdiler. Yine eski küflerine, eski şirklerine devam ettiler.

Sonra Allah onların üzerine kurbağa yağdırır. Evlerinin içi, yiyecekleri ve tüm hayatları kurbağa ile dolup da perişan bir hale gelince, yine gelip Hz. Musâ'dan Rabbine dua etmesini isterler. Hz. Musâ dua eder, Allah bu belâyı da kaldırır ama onlar yine iman etmezler, yine yola gelmezler. Sonra Rabbimiz onların üzerlerine çekirgeler sürüsünü gönderir. Tarlalarındaki mahsulleri çekirgeler sürüsünün istilasına uğrayınca, yine Hz. Musâ'nın dua etmesini isterler. Hz. Musâ du-a eder ve Allah onu da kaldırır. "Eh, zaten eskiden de bu tür şeyler ol-muştur, olağan şeylerdir bunlar," diyerek yine yan çizerler. Musâ'nın (a.s) duasının sonunda tarlalarından kaldırdıkları ürünleri ambarlarına doldururlar. "Tamam, artık ürünlerimizi garantiye aldık," diye sevinip dururlarken, Rabbimiz onlara bit gönderir. Öyle ki, tüm vücutları, tüm yatak ve yorganları, tüm ambarları ürünün defterini düren bitlerle doluverir. Musâ (a.s) yine dua eder ve Allah onu da kaldırır.

Arkasından onlara kan gönderir Rabbimiz. Her şeyleri kan olur. Ekmeğe el atarlar kan, suya el atarlar kan, tüm yiyecek ve içecekleri kan haline geliverir. Fakat işin garibi, bütün bu gelenler Mısır'da yaşayan Firavun oğullarına geliyordu. Aynı şehirde yaşayan İsrâil oğullarına hiçbir şey olmuyordu. İsrâil oğulları bunların hiçbirisinden et-kilenmiyordu.

Hattâ rivâyetlere göre, Firavun oğullarından olan birileri suyu ağzına götürüyor, kan olduğunu görüyordu. Sonra yanındaki İsrâil-oğullu kölesine veriyor, su oluyordu. Kölesinin ağzından emmeye çalışıyor, onun ağzından berikisinin ağzına dökülürken yine kan haline geliyordu. İşte Rabbimiz adam olsunlar diye peş peşe biri öncekinden daha etkili mûcizeler gönderdi ama bu adamlar yine adam olmayınca, bütün bu imtihanlar yine de onların akıllarını başlarına getirmeyince, sonunda helâki hak etmiş oldular. Allah bize de bazen böyle bir şeyler gönderir ama yine de Allah'ın istediğine gelmemeye diretirsek, bilelim ki bizim defterimizi de dürüverir. Bütün bunlar geldikçe:

50. "Ama azabı ülkelerinden kaldırdığımızda hemen sözlerinden döndüler."

Her defasında söz verdiler ama sözlerinden döndüler. Onların bu sözlerinden döneceklerini bile bile Rabbimiz rahmeti gereği yine de onların üzerlerinden belâlarını kaldırıyordu.

51. "Firavun, milletine şöyle seslendi: "Ey milletim! Mısır hükümdarlığı ve memleketimde akan bu ırmaklar benim değil mi? Görmüyor musunuz?"

Bütün bunlar karşısında adam olmayan Firavun şöyle seslendi: “Ey kavmim! Mısır mülkü benim değil mi? Mülk benim değil mi? Şu ırmaklar, şu akıp giden Nil de benim taht-ı tasarrufumda değil mi? Siz hiç düşünmüyor musunuz?”

Firavun, kendi yanlışına kendi sapıklığına insanları da ortak etmek istiyordu. Mısır’ı kendisinin yarattığını söylemiyordu ama, kendisinin mülkün sahibi olduğunu söylüyordu. Kendisini mülkün sahibi görüyor, Hz. Musâ’yı da gariban birisi görerek küçümsüyordu. Hz. Musâ’nın, Mısır’ın bir mahallesinde belki çocuklarıyla birlikte yaşadığı küçücük bir evi veya annesinin evi vardı. Firavun ise Musa’ya göre güçlüydü, egemenlik sahibiydi. Allah’ın kendisine verdiği bu imkânlarla Allah’a hamd etmesi gerekirken, onlarla insanlara Rabblik taslamaya çalışıyordu. Bakın Musâ’yı küçük, kendisini büyük görerek şöyle diyor:

52. “Yahut ben zavallı ve neredeyse konuşamayan bu kimseden daha üstün değil miyim?”

“Söyleyin bana! Dikkatli bakın! Şu psikopat, şu ne dediği belli olmayan, ne dediğini bilmeyen, ne dediği anlaşılmayan şu adam mı daha üstün, yoksa ben mi daha üstünüm? Şu ne dediği anlaşılmayan adam. Yâni bu bizim dünyamızdan konuşmuyor. Operadan, baleden, müzikten, sanattan, marktan, dolardan, A.B.D’den, Avrupa’dan, A.E.T den I.M.F’den, ekonomik düzenlemelerden söz etmiyor bu adam. Bu bizim dilimizden, bizim dünyamızdan konuşmayan, bizim anlayamayacağımız dilden konuşan bu adam mı üstün yoksa ben mi üstünüm? Bunu hâlâ anlayamadınız mı?” diyordu.

Evet, Firavun, anlamak istemediği için, Musa hakkında “ne de-diği anlaşılmayan adam” diyordu. Şimdi de öyle değil mi? Birilerine Allah’ın kitabından bir şeyler anlatmaya çalışıyorsunuz ama adamın dünyası faklı olduğu için, istediği ve beklediği telden çalmadı diye din-lemiyor. Anlamak ve dinlemek istemiyorlar.

Bir de Allah korusun, “biz kim, peygamberin sünnetini, Peygamber Efendimizin hadislerini anlamak kim?” diyenler de, onun anlaşılmaz şeyler söylediğini iddia edenler de böyle değil mi? Bu gereksiz ürkeklikleri sebebiyle, hadis kitaplarının arasında Peygamberi bek-letenler de öyle mi, orasını bilmiyorum Allah korusun. Öyle değil mi? Sanki Allah anlaşılmaz söz söylüyor. Sanki peygamber aleyhisselâm anlaşılmaz söz söylüyor. Sanki ben ya da bir başkası dini Allah’tan daha güzel anlatıyor. İnsanların yazıp çizdiklerine yöneliyorlar da Allah ve resûlünün sözlerine yönelmiyorlar. Allah için söyleyin insanların kitap ve sünnete karşı takındıkları bu olumsuz tavır Firavun’un tavrına benzemiyor mu?

53. "Ona altın bilezikler verilmeli veya yanında ona yardım edecek melekler gelmeli değil mi?"

Sözü dinlenecek kişinin altınları, gümüşleri olan bir zengin yada orduları, aveneleri olan güçlü birisi olması gerekmez mi? Hani bu adamın ne altınları, ne bilezikleri, ne arabası, ne hanı, hamamı, ne de yanında, kapısında bağlı askerleri var. Malı yok, mülkü yok ve de rütbesi yok diyordu. Yâni bu gerçekten sözü dinlenecek birisi olsaydı, yanında ona hizmet eden melekleri, ordusu, avenesi olmalı değil miydi? İşte Firavun'un ve Firavun sisteminin, imam olacak, lider olacak, sözü dinlenecek kimselerde aradıkları özellikler bunlardır. Onun malı yok, mülkü yok, sadece sade bir kul.

Yâni o kendileri gibi halkın malını sömürüp elbise diye sırtına giymemiş, halkın servetini sömürüp, köşklerine yatırmamış bir elçiydi. Halbuki insan bunlarla insan değildi. Parayla, pulla, makamla, altınla, gümüşle insan insan değildi. İnsan kalbinde taşıdığı yüce değerlerle insandı. İnsan, imanıyla, kulluğuyla, Rabbine teslimiyetiyle ve takvasıyla insandı. Allah katında insan budur ve değerli olan da budur. Elinde bu açıdan hiçbir değeri olmayan birisi, yâni bu sayılanlara sahip olmayan birisi, tüm şehirler onun olsa bile, en yüce makamlara gelmiş olsa bile hiçbir değer ifade etmeyecektir.

Hani, "ciğeri beş para etmez" derler ya, işte böyle birisinin ciğeri beş para etmeyecektir. Ama Firavunlar bunlara sahip olmadıkları için, bu değer yargılarını değiştirip bu değerlere sahip olanları küçük, kendilerini de büyük görmeye çalışmaktadırlar.

54. "Firavun, milletini küçümsedi ama, onlar kendisine yine de itaat ettiler. Doğrusu onlar yoldan çıkmış bir milletti."

Allah'ın elçisine karşı takındığı bu tavırlarıyla, Firavun, kavmini, toplumunu, çevresindekileri küçümsedi ve onların düşüncelerine inanışlarına ve değer yargılarına ipotek koydu. "Siz de böyle inanacaksınız! Siz de böyle benim gibi düşüneceksiniz!" diyerek onları ken-disi gibi düşünmeye, kendisi gibi inanmaya zorlayarak, kendi anlayışını zorla onlara empoze ederek onları küçümsedi. "Sizler beni dinlemek zorundasınız. Benim dediklerimin dışına çıkmamak zorundasınız. Sizin nasıl düşüneceğinizi, nasıl inanacağınızı ben bilirim! Nasıl giyineceğinizi ben belirlerim! Nasıl yaşayacağınızı ben bilirim! Siz bilmezsiniz! Siz anlamazsınız!" diyerek kavmini küçümsedi, onları aptal yerine koydu. Onlar da kendilerini küçümseyen bu zorbaya itaat ettiler de kendilerine değer vermek için gelmiş Allah elçisine değer vermediler.

Şimdi de öyle değil mi? “Sizler anlamazsınız! Sizler bilmezsiniz! Sizler bizi dinlemek zorundasınız! Eğer okulu bitirmek, diploma almak, dükkan açmak, bakan, dekan, müdür, doçent, sanayici olmak istiyorsanız, benim dediğimi yapacak ve benim sözümden çıkmayacaksınız. Şöyle şöyle davranmadan, şunları şunları yapmadan, bunları yapamazsınız,” diyerek şu anda bu Müslümanlarla alay eden, tüm vatandaşlarla alay edenler, onların her tür özgürlüklerine ipotekler koyanlar da aynı şeyi yapmıyorlar mı?

Veya sizler bizim istediğimiz şekilde inanmak, bizim istediğimiz gibi giyinmek, bizim istediğimiz gibi yaşamak zorundasınız diye insanların inanç özgürlüklerine ipotek koyanlar, tek tip ama kendi istedikleri tip insan yetiştirmeye soyunanlar da insanları küçümsemiyor-lar mı bugün? Ama Allah diyor ki:

“Onlar, o Firavun’un kavmi, onun çevresindekiler buna rağmen o Firavun’a itaat ettiler, ses çıkarmadılar, ona boyun köstüler de fâsıklardan oldular.” Ya da onlar aslında fâsıktılar da, Firavun’a itaat ederek fâsıklıklarını ortaya koydular. Gönüllü teslim oldular ona. Zaten zalimin yanı başında ona koltuk değnekliği yapan mazlum olmasa, zalim asla ayakta duramaz. Zalimin varlığı, mazlumun varlığına bağlıdır. Zalimin hayatını sürdüren, mazlumun varlığıdır. Mazlum, mazlum olarak var olmasa, mazlum olarak yaşamaya son verse, tüm Firavunlar ve zalimlerin işi bitecektir.

Evet ey Müslümanlar! Bilesiniz ki bugün sizleri de tahkir edecekler. Sizleri de küçük görecekler. Makamınız, mevkiiniz, paranız, pulunuz yok diye, dünyanın kulu-kölesi olmadınız diye sizi de aşağılayacaklar. Kendi değer yargılarıyla, makamlarıyla, mevkileriyle, paraları ve pullarıyla sizin üzerinizde de saltanat kurmak isteyenler olacak. Sakın ola ki bu adamların bu tavırlarına boyun bükmeyin. Mü’min iseniz, en üstün sizsiniz, bunu asla unutmayın. İzzet ve şeref bu dünyalık şeylerde değil, imandadır. İzzet ve şeref, iman edip salih ameller işleyenlerdedir. Bakın Beyyine sûresi bunu çok hoş anlatır:

“Fakat, inanıp salih ameller işleyenler, işte onlar da, yaratıkların en iyileridirler.”

(Beyyine 7)

İman edip salih amel işleyenlerin, varlıkların en hayırlısı olduğunu anlatan Rabbimiz, iman ve salih amelden yoksun olanların da yaratıkların en şerlileri olduğunu anlatır. Allah’a inanmayanlar salih ameller işlemeyenler ne kadar da ekonomik güçleri olursa olsun, mahlukâtın en şerlileridir. Bunu asla hatırınızdan çıkarmayın. İtibarın, Allah’a teslimiyet olduğunu unutmayın. Eğer sizler de onların değer yargılarını kabullenir, onların üstün, şerefli olduklarını kabul eder ve onlara boyun bükerseniz, siz de fâsıklardan olursunuz. O zaman da onlar sizin üzerinizde büyürler, sizin üzerinizde Rableşirler. Siz fâ-sıklaşır ve onları

Kahhâr makamında görmeye başlarsanız, onlar da sizin üzerinizde kahr-u galebelerini artırırlar. Bakın ifade aynen öyledir:

Onlar fâsıktılar, onlar bozuktular. Buna göre diyoruz ki, eğer bizde bir takım fısk özellikleri, bir takım bozulmalar gerçekleşirse, o zaman Firavunların bu gövde gösterileri bizim üzerimizde de etkili olmaya başlayacaktır. O zaman biz de onlara itaat etmek ve boyun bükmek zorunda kalacağız. O zaman tıpkı Firavun'un toplumu gibi hayatımızda Allah'a yer vermekle beraber onlara da yer vererek müşrik duruma düşmek zorunda kalacağız. Ama biz, bizdeki bozuklukları, bizdeki fıskları ortadan kaldırma çabası içine girersek, Rabbimiz bize hidâyet edecek ve bizi Firavunlara kul köle olmaktan kurtaracaktır. Allah yardımcımız olsun...

55. "Böylece Bizi öfkelendirince onlardan öç aldık, hepsini suda boğduk."

Evet, yıllar böyle geçti. Onlara çok çeşitli âyetler geldi. Her biri diğerinden etkili uyarılar kapılarını çaldı. Allah türlü türlü fırsatlar yarattı onlar için. Uzun süre dönüş imkanı lütfetti. Rabbimizin rahmeti çok geniştir. Dikkat ederseniz, bu sûrede Rabbimizin rahmeti çok geçti. Hep rahmet kapıları açtı Rabbimiz onlara. Ama onlar, kendilerine açılan tüm rahmet kapılarını kapattılar. Bu rahmetten istifade etmesini bilemediler.

İşte böyle, Allah uyarır ama onlar yine de anlamaz ve Allah'ı gazaplandırırlarsa, Allah da onlardan öç alarak işlerini bitiriverir. Onları boğuverir. Hayatlarını, programlarını, gidişlerini boğuverir. Allah, onları suda boğuverdi. Aslında su, Rabbimizin rahmetlerinden birisidir. Rahmet olan su, kendisine Allah'ın yüklediği yasa değişince böyle azap oluveriyor. Hayat için yaratılan su, bir anda helâk sebebi oluveriyor. Allah onların tümünü suda boğdu da:

56. "Onları, sonradan gelecek inkârcılara ibret alınacak bir geçmiş kıldık."

Rabbimiz, "onları sonradan gelecekler için bir selef ve mesel kıldık, ibret yaptık," diyor. Yâni onları sonradan gelenlerin pîri, üstadı, muallimi kıldık. Mele' de böyle, Firavun da böyledir. Firavun'u kendisinden sonra gelecek tüm Firavunlara, mele'yi de kendilerinden sonra gelecek tüm mele'lere üstad yaptık.

Kâfirlerin de selefleri yâni üstadları vardır, bizim de seleflerimiz ve muallimlerimiz vardır. Bizim seleflerimiz Musâ (a.s), İbrahim (a.s) ve Adem'den (a.s) bu yana Allah safında yer almış imamlarımız ve önderlerimizdir. Kâfirlerin selefleri ve örnekleri de Firavunlar, Nemrutlar, Karunlar ve tarihte Allah elçilerinin önünü kesmek için çırpınırlarken, kimisi suda boğularak, kimisi yerin dibine batırılarak, Allah tarafından kendilerinden

intikam alınmış kimselerdir. Firavun, boğulup giderken tüm haleflerine şu mesajı veriyordu:

"İnandım ki İsrâil oğullarının iman ettiği Allah'tan başka İlâh yokmuş. Ben de Müslümanlardanım!"
(Yunus: 90)

Gerçekten bugün bu sözü tüm dünya müstekbirlerine duyurmamız gerekmektedir. Tüm dünya Firavunlarına duyurmalıyız bu sözü. Ey müstekbirler! Ey kendilerinde güç, kuvvet olduğunu zanneden zalimler! Firavun'un söylediği bu sözü sizler ne zaman söyleyeceksiniz? Size hiç bir şey hatırlatmıyor mu bu söz? Ölürken mi söyleyeceksiniz bunu? Firavun'a fayda vermediği gibi, ölürken söyleyeceğiniz bu sözün size de hiçbir faydası olmayacaktır.

Firavun diyor ki, "İsrâil oğullarının inandığı İlâhtan başka ilâh yoktur." Ama bunu ölürken söylüyordu. Halbuki şimdi inandım dediği İlâh'ın gönderdiği Musâ'yı, dün öldürmeye çalışıyordu. Yıllarca o İlâ-h'ın dinini, o İlâh'ın gönderdiği peygamberi reddetmiş, o İlâh'a inanan İsrâil oğullarına kan kusturmuş, kendinin, ülkesinin yegâne İlâhı olduğunu ilân etmişti. İşte kıyamete kadar gelecek nesiller içinde kendisine özenen, kendi yoluna imrenen, yeryüzünde Rabliğini iddia ederek Allah'a ve Allah'ın dinine savaş açan tüm Firavun taslaklarına bu sözleriyle şu mesajı veriyordu: "Gelin ey beni taklit edenler, benim düştüğüm yanlışa düşmeyin! Ben imanı son dönemime tehir etmiştim. Ama gördünüz ki, o iman benden kabul edilmedi. Siz bunu önceden anlayın da, benim durumuma düşmeyin. Şimdiden hatalarınızdan dönüp Müslümanlığınızı ilân edin!"

57. "Ey Muhammed! Meryem oğlu misal verilince, senin milletin buna gülüp geçiverdi. "Bizim tanrımız mı yoksa o mu daha iyidir?" dediler. Sana böyle söylemeleri, sadece tartışmaya girişmek içindir. Onlar şüphesiz kavgacı bir millettir."

Meryem oğlu Îsâ'nın misali verilince, kavmin şamata yapmaya başlayıverdi. Kahkahalar atarak gülüverdiler ve böylece peygamberin mesajını susturmaya koyuldular. "Bizim İlâhlarımız mı daha hayırlı, yoksa Meryem oğlu Îsâ mı daha hayırlı?" diyerek alaya alıverdiler. Allah'ın elçisi olan Hz. Îsâ (a.s) ile Allah'ın öteki elçileri olan ve tapındıkları melekleri mukayese etmek istediler.

Bakın Rabbimiz bir önceki âyette kâfirlerin seleflerini anlatmıştı. Kâfirlerin üstatlarını anlatmıştı. İşte burada da bu müşrikler aynen üstatlarının yolunu takip ediyorlar ve aynen onların yaptıklarını yapıyorlar. Tıpkı onlar gibi delilsiz reddediyor, alaya alıyor, gülüp geçiyorlar.

“Bizim ilâhlarımız mı daha hayırlı, onların ilâhı olan Îsâ mı daha hayırlı?” diyorlardı. Hristiyanları kastederek, “onlar Îsâ’ya tapınıyorlar, bizse meleklere tapınıyoruz. Bizimki mi daha hayırlı yoksa onlarınki mi?” diyorlardı. Ya da, “Siz diyorsunuz ki, Allah’tan başkalarına tapınanlar taptıklarıyla beraber cehenneme gidecektir. Eğer bu doğ-ruysa, yâni bu Hristiyanlar ve onların taptıkları cehenneme gidecekse, biz de taptıklarımızla beraber cehenneme gideceksek, buna dünden razıyız. Yâni Allah’ın elçisi Îsâ’nın gittiği yere gitmekten çekinmiyo-ruz,” diyorlardı.

Allah diyor ki, “bu adamlar bunu ciddi söylemiyorlar. Düşünerek delilleriyle söylemiyorlar. Sadece tartışma açmak için, seni oyalamak için, laf olsun diye söylüyorlar. Yâni ey peygamberim ve ey peygamber yolunun yolcuları! Bu tip insanların her dediklerine değer vermeyin ve yolunuza devam edin.”

59. “Meryem oğlu, ancak kendisine nîmet verdiğimiz ve İsrâil oğullarına örnek kıldığımız bir kuldur.”

Meryem oğlu Îsâ, sadece bir kuldur. Hz. Îsâ değişik mûcizelerle donatılmış da olsa, doğumu fevkalâde de olsa, o bir ilâh değil, sadece bir kuldur. Biz onu İsrâil oğullarına bir mesel kıldık. İsrâil oğulla-rına onu numûne-i imtisâl kıldık. Örnek alacakları, yolundan gidecekleri bir örnek kıldık onu. Peygamber, toplumu için numûne-i imtisâldır. Allah’ın kendilerinden istediği kulluğu şahsında örnekleyen bir elçidir peygamber.

60. “Eğer dileseydik, size bedel yeryüzünde sizin yerinizi tutacak melekler var ederdik.”

Melekler de aynen sizler gibi bizim kulumuzdur. Onlar da ilâh değildir. Onlar da tapınılacak varlıklar değildir. Eğer biz isteseydik, sizin yerinize yeryüzünde melekler yaratırdık. Burada şehvetperest olan, kadınperest olan müşriklerin iddialarına cevap vardır. Siz onları tapınılmaya lâyık varlıklar olarak kabul ediyorsunuz. Halbuki onlar Allah’ın kullarıdır, onları biz yarattık ve dileseydik şu anda sizin yerinizde, sizin şartlarınızda onları yeryüzünde kullar yapardık. Yâni onlar sizden farklı değillerdir, deniyor.

61. “O, kıyametin kopacağını bildirir; o saatin geleceğinden şüphe etmeyin, Bana uyun, bu doğru yoldur.”

Muhakkak ki onda kıyametin bilgisi vardır. Şüphesiz ki o kıyamet ilminin bir aracıdır. Âyet-i Kerîmedeki "ha" zamirinin mercii konusunda değişik anlayışlar olmuştur.

a. Kimileri bununla Kur’an’ın kastedildiğini anlamaya çalışmıştır. Yâni Kur’an kıyametle ilgili bir bilgi kaynağıdır. Kıyamet gibi gaybî bir konunun bilinmesi, elbette Kur’an’la mümkündür.

b. Kimileri de bu zamirle Hz. Îsâ'nın kast edildiğini söylemişlerdir. Çünkü Arapça'da zamirlerin en yakınına havale edilmesi kaidesinden hareketle, burada kastedilen Hz. Îsâ'dır. Ayrıca bir de buradaki "le ilmun" ifadesini, "le alemun" şeklinde okuyanlar da olmuştur. Yâni onda kıyametin saatine alâmetler, işaretler vardır şeklinde de anlaşılmıştır.

Hz. Îsâ'nın kıyamete alem oluşunu da iki şekilde anlamaya çalışıyoruz.

1. Îsâ'nın yaratılışı, babasız dünyaya gelişi, konumu, kendisine verilen mûcizeler, ölüleri diriltmesi, kıyametin kopması için bir ilim, delil ve alâmettir. Onun babasız dünyaya gelmesi ve bizzat ölmüş kimseleri diriltmesi, insanların öldükten sonra diriltilmesi demek olan kıyametin zuhuruna ve insanların yeniden dirilişlerine delildir.

2. Hadislerde anlatıldığı şekliyle Hz. Îsâ (a.s) tekrar dünyaya döndürülecektir. Kıyametin kopmasına yakın bir zaman kala Allah onu yeryüzüne tekrar döndürecektir. Buhârî'de Ebu Hureyre'den (ra) rivâyet edilen bir hadis-i şerîflerinde Allah'ın Resûlü şöyle buyurur:

"Nefsim elinde olan Allah'a yemin ederim ki size Meryem oğlu Îsâ'nın adaletli bir hakem olarak indirilmesi yaklaşmıştır. O haçı kıracak, domuzu öldürecek, vergiyi de kaldıracaktır. Ve mal o kadar fazlalaşacak ki kimse o-nu kabullenmeyecek. En sonunda tek bir secde dünya ve içindekilerden daha hayırlı olacaktır."

Müslim'de de Cabir'den (r.a) şu rivâyet vardır: Allah'ın Resûlü:

"Benim ümmetimden bir taife kıyamet gününe kadar hak yol üzerinde savaşmaya devam edecektir. O zaman Meryem oğlu Îsâ inecek ve onların emiri diyecek ki: "Bize emir ol!" O da diyecek ki: "Hayır! Siz birbirinize e-mirsiniz!" İşte bu, Allah'ın bu ümmete bir ikramıdır."

İşte Hz. Îsâ'nın kıyamete alem oluşunun bu ikinci geliş olduğu belirtilmiştir. Ancak Hz. Îsâ'nın bu ikinci gelişinin delil olması, belki sa-dece o anda yaşayan insanlar için söz konusudur. Bu âyetlerin nâzil olduğu dönemde veya şu anda, bize bunun bir delil olması mümkün değildir. Öyleyse birincisi daha münasip gibi oluyor. Allah en iyisini bilir.

Öyleyse o kıyamet konusunda sakın ha şüphelenmeyin. Bana tâbi olun. İşte bu dosdoğru hidâyet yoludur. Bu yol insanları Allah'a, cennete ve Allah'ın hoşnutluğuna götürür. Mü'min, sürekli bu yolda yürüyen insandır. Bu yol, sürekli üzerinde yürünen bir yoldur. Mü'min bu yolda olduğu müddetçe, yatarken de, otururken de, uyurken de hep ayakta, hep yürüyor demektir.

62. "Sakın şeytan sizi bu yoldan alıkoymasın; şüphesiz o size apaçık bir düşmandır."

Sakın ha şeytan sizi bu yoldan saptırmasın. Sakın şeytan sizi bu yoldan engellemesin. Çünkü unutmayın ki, o sizin apaçık bir düşmanınızdır. Atanıza oynadığı oyunu biliyorsunuz. Onu cennetten nasıl çıkardığını size anlattım. Sizden öncekilere oynadığı tüm oyunları size tanıttım. Kur'an-ı Kerîm'de, atamız Adem'in yaratılışından bu yana, Rabbimiz sürekli onun çocuklarını şeytanla uyarmaktadır. Zira şeytanla insan nesli arasında başlayan bu kavga, kıyamete kadar sürecek bir kavgadır. İnsanın yeryüzünde vereceği en büyük kavganın, şeytana karşı vereceği bir kavga olduğu ve bu kavgayı başaranların cennete gideceği sürekli gündeme getiriliyor.

Yine sık sık şeytanın insanları saptırma yöntemleri insanlara tanıtılmaktadır. İşte az evvel anlatıldı, İsrâil oğullarının Allah elçisini Rabb olarak düşünmelerine sebep şeytandır. Îsâ'yı Allah makamına koyduran şeytandır. Müşriklere Allah'ın meleklerinin kızlar olduğunu düşündüren ve onları saptıran yine şeytandır. İnsanların karşısına Allah'tan başka secde makamları çıkarıp, onlara secde ettiren yine şeytandır. İnsanların karşısına Allah'ın sisteminden başka sistemler çıkarıp insanların onlara kul-köle olmasını öğütleyen, yine şeytandır. Öy-leyse, aman şeytana dikkat edin! Zira unutmayın ki, yeryüzünde sizlerin en büyük düşmanınız odur.

63. "İsa, belgeleri getirdiği zaman demişti ki: "Size hikmetle ve ayrılığa düştüğünüz şeylerin bir kısmını açıklamak üzere geldim. Allah'a karşı gelmekten sakının, bana itaat edin."

Hz. Îsâ onlara geldiği zaman demişti ki: "Ben size hikmetle geldim. Size ilâhi hikmetin gereği olarak Rabbinizden bir hayat programıyla geldim, size Rabbimden bir risalet getirdim."

Hikmet, vahiy, risalet, Allah bilgisi demektir. Allah bilgisi ile hayatın problemlerini çözümlemek demektir. Ben size Rabbinizden böyle bir hikmetle geldim ki, sizin ihtilâf edip durduğunuz şeylerin bir kısmını size açıklayayım. Allah konusundaki ihtilâflarınızı, Allah hayata karışır mı, karışmaz mı?, Allah'tan başka hayata karışan İlâhlar var mıdır, yok mudur?, Allah'ın oğlu, kızı var mıdır? şeklindeki ihtilâflarınızı size açıklamak için geldim. Öyleyse peygamber, ihtilâfların çözümünde temel kriterdir. Her türlü ihtilâf konusu, onun sünnetine havale edilmelidir.

64. "Doğrusu Allah benim de Rabbimdir; sizin de Rabbinizdir, artık O'na kulluk edin, bu, doğru yoldur."

"Şüphesiz ki o Allah benim de, sizin de Rabbinizdir. Muhakkak ki kendisine kulluk edilmeye lâyık olan, kulluk programını bilen, sizden nasıl bir kulluk isteyeceğini bilen ve size bir hayat programı belirleyen, benim de, sizin

de Rabbinizdir. Sizin için de, benim için de ken-disine kulluk edilecek, hayat programı uygulanacak O'ndan başka Rabb yoktur. Bu konuda benim sizden bir farkım yoktur. Ben de sizin gibi Allah'ın kuluyum. Benim boynumdaki kulluk ipinin ucu da Rabbi-min elindedir. O ne tarafa çekerse, ben o tarafa gitmek zorundayım. Ben her zaman O'na muhtacım. Beni yaratan, beni besleyen, beni ya-şatan ve bana yol gösteren O'dur. Ben nasıl O'nu Rabb bilmiş ve irademi O'na teslim etmişsem, gelin siz de, sizin Rabbiniz olan Allah'a kulluk edin ve O'ndan başkalarını Rab ve İlâh bilmeyin."

Dikkat ederseniz, Hz. İsa burada, Hristiyanların iddia ettikleri gibi kendisinin Rabb olduğunu, Allah'ın oğlu ya da Allah'ın yetkilerine sahip birisi olduğunu, kendisine kulluk edilmesi gerektiğini söylemi-yor. Diyor ki, "O Allah benim de, sizin de Rabbinizdir. Ben O'na kulluk ediyorum, siz de O'na kulluk etmek zorundasınız."

O böyle diyor ama bakın ona tabi olduklarını, onun yolunda olduklarını iddia edenler ne yapıyorlar:

65. "Ama, aralarında gruplaştılar, ayrılığa düştüler. Kıyamet gününün can yakıcı azabına uğrayacakların vay haline!"

Sonradan zuhur eden Hristiyan gruplar, hizipler aralarında ihtilâf ettiler. Hristiyan ve Yahudi hizipler, kendi aralarında Îsâ (a.s) hakkında ihtilâfa düştüler. Hıristiyan gruplardan bir kısmı onun Allah'ın kulu ve elçisi olduğuna, bir kısmı onun Allah'ın oğlu olduğuna inanmakta, bir kısmı da onun Allah olduğuna ve kendisine kulluk yapılması gerektiğine inanmaktadır. Bazıları da onun Allah'la insan karışımı bir varlık, yarı Allah yarı insan bir varlık olduğunu iddia etmektedirler.

Ya da Hz. Îsâ konusunda Yahudiler başka söylediler Hristiyan-lar da başka şeyler söylediler. Yahudiler onun sebebiyle kendi kitaplarının ve peygamberlerinin hükmü kaldırıldı diye ondan intikam almak için onun veled-i zina olduğunu iddia ettiler. Hristiyanlar da onların gö-zünde Hz. Îsâ'yı temize çıkarabilmek için, o kadar büyüttüler, o kadar yücelttiler ki, onu Allah yerine oturtuverdiler. Kimisi ileri giderek, kimisi geri kalarak bu konuda kendilerine zulmettiler.

Evet, onlar Allah'a, Allah'ın tertemiz elçisine zulmettiler. Allah ın hakkını vermeyerek zulmettiler, peygamberin hakkını vermeyerek ona ve kendilerine zulmettiler. Peygambere karşı böyle aşırı davranmak da zulümdür, ona karşı ilgisiz kalarak geri durmak da zulümdür. Yâni biri ona karşı gelerek pozitif bir zulüm, ötekisi de ilgisiz kalarak negatif bir zulümdür.

Anlaşılmadı mı? Peygambere karşı yapılacak zulmü iki şekilde anlıyoruz. Bunlardan birisi, peygambere, onun dinine, onun mesajına karşı alternatif programlar geliştirenler de zalimdir, onun getirdiği mesaja değer vermeyenler, öğrenmeye ve yaşamaya çalışmayanlar da zalimdirler. Onu ve getirdiği mesajı reddetmek, inkâr etmek, aksini savunmak da, diliyle onu kabul ettiğini söyleyip ona ilgisiz kalmak da zulümdür. Rabbim bizleri her iki tür zulümden de korusun. İşte şu anda onu ve mesajını reddedip düşman kesilerek ona zulmedenleri de, onun getirdiği mesajı tanımaya yanaşmayarak zulmedenleri de görüyoruz.

Bakın Nisâ sûresinde de bu konuyu Rabbimiz şöyle anlatır:

"Ey Kitab ehli! Dininizde taşkınlık etmeyin, Allah hakkında ancak gerçeği söyleyin. Meryem oğlu Îsâ Mesih, Allah'ın peygamberi, Meryem'e ulaştırdığı kelimesi ve kendinden bir ruhtur. Allah'a ve peygamberlerine inanın, "Üçtür" demeyin, vazgeçin, bu hayrınızadır. Allah ancak bir tek Tanrıdır, çocuğu olmaktan münezzehtir, göklerde olanlar da yerde olanlar da O'nundur. Vekil olarak Allah yeter."

(Nisâ 171)

Hristiyanlar Allah'ın kulu ve elçisi olan Hz. Îsâ'yı İlâh edinmekle en büyük suçu işlemişlerdir. Bu, onların Hz. Îsâ'yı Allah'la insan karışımı bir varlık sayma yanılgılarından, vücutta vahdet denen Allah'la insanın birleşimi teorisinden kaynaklanmıştır. Bu yanılgı, yıllarca tartışmalarına rağmen meseleyi işin içinden çıkılmaz bir duruma getirmiştir. Bu karmaşık şahsiyetin, yâni Allah'la insan karışımı kabul ettikleri şahsiyetin insanî yönünün ağır bastığı kanısına varanlar, onun Allah'ın oğlu olduğu düşüncesine kapılırken, onun İlâhlığa yakınlığını düşünenler de, onun insanlaşmış bir Allah ya da Allahlaşmış bir insan olduğu inancına düştüler.

66. "Onlar farkında değillerken kıyamet gününün kendilerine ansızın gelmesini mi bekliyorlar?"

Onlar başka değil, kıyametin gelmesini bekliyorlar. Burada ve Kur'an'ın pek çok yerinde, kıyamet saatle ifade edilmiştir. Çünkü onun gelişi bir saat kadar yakındır. Bir de o zaman insanların hazırlan-maları gereken asıl hesaplaşma zamanıdır. O zamana karşı hazırlıklı olmak zorundayız. O zamana hazırlanan ve o zamanı kendisine yakın bilerek onun şuuru içinde yaşayanlar kurtulacak, o zamanı çok uzak bilenler ve onun hazırlığı içinde olmayanlar da ebedî kaybedenlerden olarak cehenneme yuvarlanacaklardır.

O kıyamet saati, ona hazırlıksız olan kimselere ansızın gelecektir. Zira kendileri kıyametin geleceğinden gafil bir şekilde dünyaya dalmış, onu hatırlarından çıkarmış ve böylece lüzumsuz şeylerin peşine takılmış insanlar için elbette kıyamet ansızın gelecektir. Kıyamete inanmayan ve onun hazırlığı içinde Allah için bir hayat yaşamayan insanlar, onun kopmasına yakın bir dönemde

alâmetler belirdiği zaman bile uyanmayacaklar, o zaman bile oyun ve oynaşlarını sürdüreceklerdir. Onun için şuurları yerinde değilken, haberleri yokken kıyamet gelip onların tepelerinde patlayacaktır. Artık ondan sonra pişman olma ve geriye dönme imkânı da kalmayacaktır.

67. "O gün Allah'a karşı gelmekten sakınanlar dışında, dost olanlar birbirine düşman olurlar."

O gün aralarında su sızmayan, birbirlerini candan ciğerden seven nice dostlar ve ahbaplar birbirlerine düşman olacaklar. Dostlukları, arkadaşlıkları düşmanlığa dönüşecektir. Ancak dostlukları Allah, takva, Allah hatırına, Allah dininin ikâmesi adına olanlar müstesnadır. Allah rızasına mâtuf olmayan tüm dostluklar, tüm bağlar, tüm arkadaşlıklar o gün düşmanlığa ve pişmanlığa dönüşecektir. Dünyada para, menfaat, makam, protokol, statü ve ırkî özellikler için kurulan dostluklar, birliktelikler bitecektir. Bitmenin de ötesinde, düşmanlığa dönüşecektir. Önderler, önde gidenler, liderler ve kendilerine uyanlar birbirlerine diş bileyecek, aralarındaki tüm protokol bağları kopacaktır.

Aslında bu dostların düşmanlıkları, dostluklarının kaynağından gelmektedir. Yâni onları dost kılan kaynaktan gelmektedir. Çünkü onların dünya hayatındaki dostlukları, birbirlerini günâha teşvik etmek içindi. Günâh konusunda birleşiyor ve birbirlerine yardımcı oluyorlardı. Böyle bir dostluğun orada devam etmesi mümkün değildir. Çünkü orada artık işledikleri bu günâhların neticesini ayan beyan görmüşlerdir. İşte bunun için birbirlerine düşman kesiliyorlar. "Sen yaptın! Sen ettin! Sen demiştin! Sen istemiştin! Sen yol göstermiştin! Sen zorlamıştın!" diyerek birbirlerine diş bileyecekler. Ama muttakîler, hayatlarını Allah'ın istediği gibi yaşayanların dostlukları böyle değildir. Onlar sevapta birleştikleri, birbirlerini hayra teşvik ettikleri için, onlar da yaptıklarının neticesinin ne kadar hayırlı olduğunu görünce birbirlerinden memnun olacak ve birbirlerini tebrik edecekler.

Öyleyse arkadaşlarımıza ve arkadaşlıklarımıza dikkat edelim. Arkadaşlarımızın cehennemine sebep olmadığımız gibi, cehennemimize sebep olacak kimselerle de arkadaşlık yapmamaya çalışalım. Arkadaşlarımızın şeytanı olmadığımız gibi, şeytanları arkadaş tutmayalım inşallah. Bakın bu muttakîlere Allah ne buyuracak:

68. "Allah: "Ey kullarım! Bugün size korku yoktur, siz üzülmeyeceksiniz" der."

Muttakîlere, Allah'ın koruması altına girip onunla yol bulanlara, yollarını Allah'a, Allah'ın kitabına ve peygamberinin sünnetine sorarak bulan ve Allah için bir hayat yaşayan, Allah'a lâyık işler yapanlara Allah şöyle buyuracak: "Ey kullarım! Ey tüm hayatlarında beni Rabb bilen ve hayatlarını bana sormadan yaşamayan kullarım! Ey hayat programlarını benim kitabımdan alan ve benim

için hayat yaşayan kullarım! Bugün sizin için korku yoktur ve sizler asla mahzun da olma-yacaksınız. Geleceğiniz için herhangi bir korku yoktur. Bundan sonraki hayatınızda ebedî bir mutluluk, ebedî bir saadet sizi bekliyor. Sizin için bundan sonra ebedî bir emniyet söz konusudur. Artık bundan böyle şeytandan, şeytanî güçlerden, kâfirlerden, tâğutlardan ve onların zulümlerinden korku yoktur. Çünkü selâmet yurdu olan cennette şeytan da yoktur, şeytan dostları da yoktur. Zulüm de yoktur, fitneye düşme tehlikesi de yoktur. Burada kâfirlere, tâğutlara, münâfıklara, zalimlere, müşriklere yer yoktur. Eziyet yoktur, eziyetlere ve işkencelere katlanma yoktur. Burada sizin için hiç bir şeyin korkusu yoktur.

Geçmişe dair üzüntü de yoktur sizin için. Dünyada Benim istediğim hayatı yaşarken çekilen sıkıntılar, düşülen işkenceler bitmiştir. Katlanılan sabır hayatı bitmiştir. Sizler benim hatırıma yaptıklarınızdan dolayı asla üzüntü duymayacaksınız. Gam, tasa, keder hepsi hepsi dünyada kalmıştır.

Evet ey kullarım, bugün sizin için ne cehenneme gitme korkusu, ne de cenneti kaybetme üzüntüsü olmayacaktır.” Peki kimmiş bu muttakîler? Bakın bundan sonra Rabbimiz onların birkaç özelliğini anlatacak:

69. “Bunlar, âyetlerimize inanmış ve kendilerini Bize vermişlerdir.”

Bunlar bizim âyetlerimize inananlar, hayatlarını düzenleme adına onlara iman edenlerdir. Kur’an’da indirdiğimiz âyetlerin tamamına iman eden, daha önceki peygamberlere indirdiklerimize inanan, kâinatta serpiştirdiğimiz görsel âyetlerimize iman edenler ve bu âyetlere teslimiyet gösterenlerdir. Demek ki Allah’ın kitabındaki âyetlerini sadece okumak yetmiyor. Onları okumak, anlamak ve iman etmek de isteniyor. Allah’ın âyetlerine iman etmek de yetmiyor. İnandığımız âyetlere, aynı zamanda teslimiyet de isteniyor. Yâni inandığımız âyetleri hayatımızda tatbik etmek zorundayız. İnandığımız âyetlerin pratiğini de hayatımızda göstermek zorundayız. Allah’ın âyetlerini anlamak, kavramak, iman etmek ve hayatımızda yaşamak üzere, hayatımızı onlarla düzenlemek üzere okumak zorundayız.

İşte böyle yapanlara, böyle yaşayanlara denilecek ki:

70. “Şöyle denir: “Siz ve eşleriniz, ağırlanmış olarak cennete giriniz.”

“Sizler ve mü'min hanımlarınız, ya da siz ve mü'min kocalarınız girin cennete.” Ya da, “sizler ve mü'min dostlarınız, Müslüman arkadaşlarınız cennete girin,” denilecek. Ezvâc kelimesi, hanımlar, eşler anlamına gelebileceği gibi, aynı zamanda dostlar, arkadaşlar anlamına da gelmektedir. Yâni orada mü’minlerin dostları, arkadaşları da yanlarında olacaktır. Mü'minleri onlardan mahrum bırakmayacaktır Allah. Eşleriniz, dostlarınız, kadınlarınız, kocalarınız, arkadaşlarınız, birlikte hareket ettikleriniz, birlikte Allah’ın dinini yaşamaya

çalıştıklarınız, birlikte Allah'ın dinini hakim kılma mücâdelesi verdiklerinizle cennete girin.

Sizler orada ağırlanacaksınız. Sizin için orada büyük bir ağırlanma vardır. Orada Allah'ın sonsuz lütfuna ve ebedî ağırlamasına gidiyorsunuz. Orada mahrumiyet yoktur. "Tuhberûn", Allah'ın nîmetlerinin insanın yüzüne, içine, kalbine, benliğine sinmesi anlamına geliyor. Allah'ın nîmetlerinin eseri, insanın yüzünde, gözünde ve tüm benliğinde hissedilecektir. Sevinciniz yüzünüzde, gözünüzde, hâlinizde ve tavırlarınızda hissedilecektir. Süslenip ziynetlendirilecek, ikram olunacaksınız. Cennet sizinle özdeş olacak, içinize, dışınıza sinecek ve tüm zerrelerinizde etkisini gösterecektir. Allah'ın rahmeti sizi çepeçevre kuşatacak ve Allah'ın nîmetleriyle iç içe olduğunuzu her an hissedeceksiniz de, bütün bunların Rabbinizden geldiği şuuru içinde Rab-binize karşı sürekli bir hayranlık ve şükran duygusu içinde olacaksınız.

71 "Onlar için altın kadehler ve tepsiler dolaştırılır, canlarının istediği ve gözlerinin hoşlandığı her şey oradadır. Siz orada temellisiniz."

Onların cennetteki hizmetçileri, ellerinde altın ve gümüş kadehler içinde şaraplar olduğu halde, onlar için hizmet adına etraflarında tavaf ettirilir. Onların emirlerine âmâde, tüm arzularını yerine getirecek hizmetçileri vardır orada ve her şey vardır onlar için. Onlar, orada ebedîyen kalacaklardır.

Orada onlar için canlarının çektiği, gözlerinin zevk alıp lezzet duyduğu şeyler vardır. Cennette insanın zevkine keder verecek, gözünü ve bediî zevkini yok edecek hiçbir şey yoktur. Cennet nîmetleri içinde insanın burun kıvırma, iştahsızlık veya beğenmeme gibi herhangi bir şey yoktur. Beğenerek arzu içinde onlardan istifade edeceğiz inşallah. Hani damak zevki mi? Başka zevkler mi? Her şey var orada.

Cennetteki nîmetlerin ayrı bir sevimli yönünü de şöyle ifade edelim: Sevdiğiniz bir şeyin, sevdiğiniz birisinden size ulaşmasıyla, sevmediğiniz birisinden ulaşması elbette farklıdır. Nîmet aynı nîmet olsa da, sevmediğiniz birisinden size ulaştığı zaman içinizde bir burukluk duyarsınız. Meselâ sevmediğiniz birisinin elinden size ulaşan bir elmadan zevk, tat alamazsınız. Ama sevdiğiniz birisinin size sunduğu elmayı onun sevgisiyle birlikte tatma zevkine erersiniz. İşte cennetteki bütün bu nîmetler içinde, biz sevdiğimiz şeyi Rabbimizin rızasını, Rabbimizin hoşnutluğunu birlikte yudumlayacağız. Hem nîmetin kendi güzelliği, hem de onu bize sunan Rabbimizin güzelliği, onun bizden, bizim de ondan razı oluş güzelliğimiz, o nîmetlere kendilerine can atma özelliği kazandıracaktır.

Sizler orada ebedîyen kalacaksınız, ebedîyen yaşayacaksınız. Oradan çıkma, onu kaybetme söz konusu olmayacaktır.

72. "İşlediklerinize karşılık, size verilen işte bu cen-nettir."

İşte bu cennet, sizi ona varis kıldığımız cennettir. İşlediklerinize, amellerinize karşılık sizi varis kıldığımız cennet budur. Kur'an'da bu tür ifadeleri görüyoruz. Meselâ başka bir yerde Rabbimiz "Ecr-i gayr-i memnûn" der. Kesintisi olmayan bir ecir, memnuniyetin de ötesinde bir ecir veya başa kakıntısı olmayan bir ecir. Yâni Rabbimiz, "hadi hadi, sizler bunu hak etmediniz ama yine de ben bunu size veriyorum," demeyecek de, "siz kazandınız bunu," diyecek. "İşte bu, sizin kazandığınız, amellerinizle elde ettiğiniz bir cennet," diyecek. "Siz kazandınız bunu, sizin alın terinizdir bu," denilecek.

Bunu anladık da cennete varis olmayı acaba nasıl anlayacağız. Hani birileri ölür de onun yerine, onun malına birileri varis kalır. Peki cennette kim ölmüş de, biz onların malına, mekânına varis olmuşuz? Anlayabildiğimiz kadarıyla bunun mânâsı şudur: Hz. Adem atamızdan bu yana, dünyaya gelen her bir insan için, ister mü'min ister kâfir olsun, cennette bir yer, bir makam yaratılmıştır. Yeryüzüne gelen bu insanlardan her kim ki küfrü tercih eder ve Allah'ın istemediği bir hayatı yaşayarak sonunda cehenneme giderse, onun cennette boş kalan yeri mü'minlere verilecektir. İşte biz, böylece Kâfirlerin cennetteki makamlarının tümüne varis olacağız.

73. "Orada sizin için bol yemiş vardır, onlardan yer-siniz."

Orada sizin için bol meyveler vardır. Onların her birinden bol bol yersiniz. Orada bunların mahrumiyetini çekmek yoktur. İnsan bir meyve istiyor, ondan yetmiş tane getiriliyor. Bir kısmını yiyor, ötekiler kalıyor. Mü'minler cennette böyledir, ama kâfirlere, mücrimlere gelince:

74. "Doğrusu suçlular, temelli kalacakları cehennemin azabı içindedirler."

Ama mücrimler, suçlular cehennem azabındadırlar. Allah'a iman etmeyenler, Allah'ın âyetlerine teslim olmayanlar, yeryüzünde Allah'ı ve onun hayat programını tanımadan yaşayanlar, kendilerini kulluk ortamında tutmayanlar, suçludurlar.

75. "Azaba hiç ara verilmez, onlar orada tamamen umutsuzdurlar."

Bunlara hiç nefes aldırılmayacak ve onlar orada baskına uğratılacaklardır. Düşkünlük içinde suçluluk psikozu içinde yıkılmış, dökülmüş olarak kalacaklardır. Çünkü onlar dünyada bunu tercih ettiler. Çünkü onlar dünyada kendilerini, sermayelerini, fıtratlarını yiyip bitirdiler. Rabbimiz kendilerine akıl, fikir vermişti, kendilerine kitap, peygamber göndermişti. Ama onlar bütün bu fırsatları dünyada yiyip bitirdiler. Allah'ın kendilerine verdiği bu nîmetleri kullanmadılar.

76. "Biz onlara zulmetmedik, ama onlar zalim kimselerdi."

“Biz onlara zulmetmedik, onlar kendilerine zulmettiler.” Eğer insanlar Allah’ın kendilerine belirlediği hayat programını bırakırlar da, başka programlara yönelirlerse, kendilerini Allah’a kulluk ortamından çıkarıp kendi kendilerine ya da Allah’tan başkalarına kulluğa yönelirlerse, kendi kendilerine yazık ederler. Şirke düşen, küfrü tercih eden insanlar, zalimlerin en büyükleridir. Haram-helâl konularında, hayat programı, yeme-içme, kılık-kıyafet, hukuk, eğitim konusunda Allah’ın yasalarını bozanlar, Allah’ın helâl-haram sınırlarını çiğneyenler, kendi keyiflerine ve kafalarına göre bir hayat programı çizenler, bilelim ki kendi kendilerine yazık ediyorlar demektir. Allah’ın bundan kesinlikle etkilenmesi söz konusu değildir.

Yâni insanların yaptıkları bu ahlâksızlıklardan dolayı, Allah’ın mazlum konuma düşürülmesi kesinlikle mümkün değildir. İnsanlar ne yaparlarsa, kendilerine yapmaktadırlar. Yâni Allah yasalarını çiğneyen insanlar hem zalim hem de mazlum durumuna düşmektedirler. Kendilerine zulmedenler de, zulmedilenler de kendileridir. Müslüman, hayat programını Allah’tan alan ve asla kendisinin zalimi ve mazlumu konumuna düşmeyen insandır. Bu haliyle de Müslüman, hem dünyada hem de âhirette kendisini kurtaracaktır. Ama kendilerine ve çevrelerine zulmedenler, Allah’ın azabından kendilerini kurtaramayacaklardır.

Aslında cehenneme yuvarlanan bu insanlara Allah zulmetmi-yor, bunlar kendi kendilerine zulmediyorlar. Çünkü o zalimler Rabb-lerini tanımamışlar, Rabblerinin hayat programıyla ilgilenmemişler, hattâ kendilerini Rabb bilmişlerdi. Şimdi elbette inkâr ettikleri o Rabb onları kendi yaptıklarıyla hesaba çekecektir. Halbuki dünya hayatında bu zalimlerin Allah’tan da, Allah’ın yasalarından da, Allah’ın kitabından da haberleri yoktu. Haram-helâl aramamışlardı hayatlarında. Zul-metmişler, haksızlık etmişler, inkâr etmişler, duymazdan gelmişler, müstekbirce davranmışlardı. Ne yapmışlarsa tüm amellerini karşılarında buluyorlar. Amellerinden dolayı değerlendirilecekler şimdi.

Hani dünyadayken bu zalimler, amellerimizden dolayı bizi değerlendirmeye çalışmıyorlar mıydı? Hani mü'minleri dosyalıyorlardı ya. Şimdi de onların dosyaları alabildiğine kabarıktır. Zulmettikleri insan sayısınca dosyaları kabarık olacaktır. Bir milyona zulmedenlerin bir milyonluk, beş milyona zulmedenlerin dosyaları beş milyonluk, tüm yeryüzü insanlığına zulmedenlerin dosyaları da o kadar kabarık ola-caktır. Dünyada Müslümanları dosyalamaya çalışan, Müslümanlara dosyalar hazırlayanlara, orada dosyalar hazırlanmıştır. Dosyaladığı Müslüman sayısınca onlara dosyalar açılmıştır. Dosyalar birer birer açılacaktır. Zulmettikleri, haklarını yedikleri, bombaladıkları, aç bıraktıkları, sömürdükleri insanların dosyaları birer birer açılmaya başlamıştır.

Ya da kitap açılmıştır. Onların kendisiyle yargılanacakları Allah'ın kitabı açılmış ve onunla yargılanma başlamıştır. Her bir dosya açıldıkça, zalimler amellerini ve amellerinin karşılığını orada hazır bulacaklardır. Allah hiç kimseye zulmetmemektedir. Bu amelleri kendileri işlemiştir. Kendi amellerinin karşılığıdır bunlar. Değilse yapmadıkları, işlemedikleri suçlardan ötürü Allah hiç kimseyi cezalandırarak zul-metmez. Ya da başkalarının günâhlarını yanlışlıkla bir adamın defterine yazarak, işlemediği günâhlardan ötürü ona zulmetmez. Yaptıklarının bir kısmını zâyi etmek sûretiyle Allah kimseye zulmetmez. Hayır hayır, Allah hiçbir haksızlık yapmaz; bunlar, bizzat dünyadayken kendi elleriyle işledikleri amellerin değerlendirilmesidir.

Bakın bundan sonraki âyetinde Rabbimiz yaptıklarının karşılığı olarak yuvarlandıkları cehennemin içinde, azabın içinde bu zalimlerin acı acı feryatlarının yükselişini anlatıyor. Ama bu feryatlar, onların bu azaptan kurtuluş isteyişlerinin ya da yardım dileyişlerinin feryatları değildir. Zaten isteseler de bu azaptan kurtuluşun olmadığını, olamayacağını anladıkları için, olmayacak şeyi istemiyorlar hainler. Bu feryatların konusu, ölüm talebidir. Yok olmayı istiyor, ölümü temenni ediyorlar.

77. "Cehennemde şöyle seslenirler: "Ey Nöbetçi! Rabbin hiç değilse canımızı alsın." Nöbetçi: "Siz böyle kalacaksınız" der."

"Ey Mâlik! Ey cehennemin bekçisi! Ne olur dua et de Rabbin bize hükmedip bizim işimizi bitiriversin! Ne olur, Rabbin bizi öldürsün de şu durumdan kurtulalım!" diyecekler. Mâlik onlara diyecek ki, "hayır, sizler burada ebediyen kalacaksınız. Sizler için burada ebedî kalış söz konusu."

Evet, onlar orada ölemeyecekler. Ölümü temenni edecekler ama ölemeyecekler. Ölüm acısını her yandan hissedecekler ama ölemeyecekler. Hep ölümü yaşayacaklar ama bir türlü ölemeyecekler. "Siz ebediyen burada kalacaksınız, çünkü biz size hakkı getirdik de siz ondan tiksiniyordunuz. Allah'tan gelen hakka tepki gösteriyor, reddediyordunuz."

Dikkat ediyor musunuz, zalimler ölüm istiyorlar. İstedikleri şey yok olmak, helâk olup gitmek. Kendilerini bir an olsun içine gömüldükleri bu dayanılmaz cehennem azabından kurtaracak bir ölüm istiyorlar. Dayanılmaz azap çukurlarından yükselen ölüm feryatları… Ama görüyoruz ki, cevap bunların zaten bitmiş ümitlerini biraz daha öldürecek, ümitsizliklerini biraz daha artıracak, kahroluşlarını biraz daha artıracak. Nasıl bir cevap geliyor bakın kendilerine:

"Hayır hayır! Siz böyle kalacaksınız! Siz burada kalacaksınız!" Aman Allah'ım, ne tüyler ürpertici bir manzara. Sizin için ölmek de yoktur. Ölümü temenni ettiren bir azabın içinde ebedîyen kalmak ve unutulmak. Sizi bu azaptan

kurtaracak ölüm yoktur. Sonsuza dek ölümü temenni ettirecek bu azabın içinde kalacaksınız. Tabii cehennemin görevli meleğinin onların bu isteğine verdiği bu kahredici cevap, bunların feryatlarından bin yıl sonra gelecek. Peki neden böyle denecekmiş onlara? Neden böyle bir azabın içinde çürüyecekmiş bunlar? Çünkü:

78. "Andolsun ki, size gerçeği getirdik; fakat çoğunuz gerçeği sevmiyorsunuz."

"Andolsun ki dünyadayken biz size hakkı getirmiştik. Size Allah'ın âyetleri gelmişti. Allah sizi bundan haberdar etmişti. Size Allah'ın elçileri, Allah'ın uyarıları gelmişti. Size kitap, peygamberler gelmişti. Siz haktan haberdar edilmiştiniz ama siz bu hakkı sevmiyordu-nuz. Allah'tan gelen hakka burun kıvırıyor, İslâm'ı beğenmiyordunuz. Siz Allah'ın istediği hayatı değil, keyfinize göre bir hayat yaşamayı yeğliyordunuz.

Söyleyin bakalım, bizim dünyada sizden istediğimiz emirlerin hangisi bu hayatı yaşamaktan daha zordu da yapmayıp bu ateşe geldiniz? Sizden istediğimiz hangi emir irin içmek kadar tiksindiriciydi de, onları kerih görüp bu azabın içine geldiniz? Namaz kılmak bu ateşe sürülmekten daha mı zordu sizin için? Zekat vermek, şu anda içinde bulunduğunuz azaptan daha mı zordu? Tesettür, bu cehennemden daha mı zor geliyordu size? Halbuki sizler, dünyadayken bunları kerih görüyor, bunları zor kabul ediyordunuz. Allah'ın emirlerine burun kıvırıyordunuz. Haydi şimdi tadın bu dayanılmaz azabı da, hangisi daha kötüymüş, hangisi daha zormuş görün!"

79. "Yoksa bir işe mi karar verdiler? Doğrusu Biz de kararlıyız."

"Yoksa onlar Allah'ın dinine, Allah'ın sistemine, Allah'ın elçisine karşı bir tuzak, bir düzen, bir tedbir mi almaya çalışıyorlar? Allah'ın elçisine bir suikast mı tertip etmeye çalışıyorlar. Yâni onlar hakkı reddetmekle beraber, kâfirliği tercih etmekle birlikte, üstelik bu da yetmi-yormuş gibi hakkı yok etmek için işi sağlama almayı mı düşünüyorlar? Kendilerinin reddettikleri hakkın başkaları tarafından da kabulünü ve yayılmasını engellemek için onu yok etmeyi mi planlıyorlar? Toplumda Kur'an'ın insanlar tarafından duyulmamasını sağlamak için Kur'an kurslarını kapatmaya mı çalışıyorlar? Peygamberi sürmek, peygamberin mesajının insanlar tarafından duyulmaması için ona yasaklar koymaya ve işi sağlama almayı mı düşünüyorlar. Din eğitimine yasaklar koyarak, dindarlara zulmederek, müslümanlara müslümanca kılık-kıyafeti, müslümanca bir hayatı yasaklayarak, müslümanları devlet dairelerinden atarak, başörtülülerin okullardan kayıtlarını silerek yeryüzünde Allah'ın dinini bitireceklerini mi zannediyorlar? Dâru'n Nedve'de peygamberi öldürmek için gizli gizli bir suikast kararı mı alıyorlar? Böylece işi sağlama almayı ve onun dâvetinin kökünü kazımayı mı planlıyorlar? İşi sıkı tutmaya mı çalışıyorlar?

Halbuki unutmasınlar ki, Biz de işi sıkı tutuyoruz. Onların bir hesabı varsa, bizim de bir hesabımız var. Bu dini sahipsiz mi zannediyorlar? Peygamberi ve peygamber yolunun yolcularını yalnız ve sahipsiz mi zannediyorlar? Unutmayın ki, işin sağlamını Biz yaparız. Onlar kiminle savaşa tutuştuklarını, kime karşı düşman kesildiklerini hiç düşünmüyorlar mı? Unutmasınlar ki, Benim peygamberlerimle, Benim yasalarımla, Benim mü'min kullarımla savaşa tutuşanlar, karşılarında Beni bulacaklardır," diyor Allah.

80. "Yoksa kendilerinin gizli ve açık konuşmalarını duymayız mı sanırlar? Hayır; öyle değil; yanlarındaki bekçilerimiz yazmaktadır."

Yoksa bu kâfirler, bu zalimler kendilerinin fısıltılarını, esrarlarını, necvâlarını duymadığımızı mı zannediyorlar? Onların gizli mahfillerde aldıkları kararlardan, komplolarından habersiz olduğumuzu mu zannediyorlar? Öyle mi hesap ediyorlar? Öyle mi vehmediyorlar? Hayır hayır, onların yanında, yanı başında onların her şeylerini kaydeden, tespit eden, yazan meleklerimiz vardır. Onların yanındaki bizim görevli meleklerimiz, kirâmen kâtibin meleklerimiz, onların ne yapıp ettiklerini yazmaktadırlar.

En'âm sûresinde de Rabbimiz bu meleklerini anlatırken şöyle diyordu:

"Bizim elçilerimiz asla kusur etmezler. Hangi konuda? Ne sizin yaptıklarınızı tespit etme, ne sizin gizli planlarınızı yazma, ne sizi belâlardan koruma, ne sizin amellerinizi tespit etme, ne sizi kontrol etme, ne sizin ölüm zamanınızı unutup ihmal etme konusunda zerre kadar kusur etmezler. Sizi yerin dibine batırma, sizi helâk etme, sizlerden intikam alma noktasında kendilerine verdiğimiz emirlerimizi anında yerine getirme konusunda onlar asla gevşeklik ve ihmal göstermezler." Rabbiniz onlara ne emretmiş, nasıl emretmişse, aynen onu uygularlar. Ne kendileri geç kalırlar, ne de gebertilmesi gereken kişiyi geç bırakırlar.

Bundan sonraki âyet-i kerîmesinde Rabbimiz yine müşriklerin bir başka sapıklıklarını dile getirerek şöyle buyuruyor:

81. "Ey Muhammed! De ki: "Eğer Rahmân olan Allah'ın çocuğu olsa, kulluk edenlerin ilki ben olurdum."

"Ey peygamberim, bu Allah'a evlâtlar izâfe eden, Allah'ın oğulları, kızları vardır diyerek Allah'a iftira eden, işledikleri suçlar yüzünden yarın kendilerini Allah'a affettirebilecekleri zannıyla Allah'a velîahtlar, yardımcılar, yetkililer, şefaatçiler bulmaya çalışan cahillere, müşriklere de ki: "Eğer Rahmân'ın bir çocuğu olsaydı, yâni O'nun berisinde O'na yardımcı, O'na ortak, O'nun yetkilerine sahip bir varlık ol-saydı, ona ilk defa ben ibadet ederdim. Eğer böyle Allah berisinde kendisine Allah'ın yetkilerinden bir kısmını devrettiği, benim yanımda bunları da dinleyin, bunların arzularını da gerçekleştirin,

bunların yasalarını da uygulayın, çünkü bunlar da benim yardımcılarımdır, bunlara da bu yetkiyi ben verdim dediği bir kısım varlıklar olmuş olsaydı, sizin hepinizden önce onlara ben kulluk yapardım.”

Veya eğer Allah’tan böyle bir emir gelseydi kulları içinde herkesten önce bu emre peygamberler uyarlardı. Eğer böyle bir emir gel-seydi kullarından bunu ilk duyanlar da peygamberler olurdu. Çünkü vahiy bunlara gelmektedir. Çünkü Allah kendi bilgisini bunlara aktarmaktadır. Bunların duymadığı bir şeyi, başkalarının duyması ve bilmesi de asla mümkün değildir. Eğer Allah’ın vahyi konusunda odak nokta seçtiği elçileri böyle bir şeyi bilmiyorlarsa, böyle Allah berisinde başka varlıklara ibadet edip onların arzularına itaat etmiyorlarsa, o zaman böyle bir şey yok demektir.

Bu âyetiyle Allah diyor ki, “ey peygamberim, sen bu cahillere de ki: “Eğer ben şu anda Allah berisinde başka rabbler, başka ilâhlar, başka yetkililer, başka egemenler kabul etmiyorsam, Allah’ın çocukları olduğunu reddediyorsam, bu benim inadımdan dolayı değildir. Bu benim kendi keyfimden de değildir. Ben ne yapıyor, ne yapmıyorsam tümü Allah’tandır. Ben kendi kendime hareket etmiyorum. Ben hayatımı, düşüncemi, inanışımı, kabulümü, reddimi kendim belirlemiyo-rum. Benim tüm hayatımda hareket noktam vahiydir. İstinatgâhım vahiydir. Eğer vahiy benden böyle bir şey isteseydi, bunu herkesten önce ben yapardım. Çünkü ben sizin hepinizden daha çok Rabbime teslim sadık bir kulum. Benim bilmediğim, benim yapmadığım şeyleri nereden çıkarıyorsunuz?” Hayır hayır, iş öyle değil, iş sizin bildiğiniz gibi değil:

82. “Göklerin ve yerin Rabbi, arş’ın Rabbi, onların vasıflandırmalarından münezzehtir.”

Göklerin ve yerin Rabbi, göktekiler ve yerdekilerin boyunlarındaki kulluk iplerinin ucu elinde olan, göktekilerin ve yerdekilerin hayat programlarını düzenleyen, gökte ve yerde ne varsa hepsine egemen olan, varlıkların tümünün kendisine teslim olduğu, her şeyin kendisine boyun büktüğü Allah, onların bu uydurduklarının tümünden münezzehtir.

“Ben Allah’ı tesbih ederim. Ben, Allah kendisini kitabında nasıl tanıtmışsa öylece tanır ve iman ederim. Allah’ı, Allah’ın kendisine yakıştırmadığı, sizin iddia ettiğiniz tüm noksan sıfatlardan tenzih ederim.”

83. “Bırak onları, kendilerine söz verilen güne kavuşana kadar, dalsınlar, oynasınlar.”

Bırakıver peygamberim sen o kâfirleri, salıver o müşrikleri de dalsınlar, oyalansınlar. Daldıkları, gömüldükleri, kötülükler, isyanlar, iftiralar içinde bocalayıp dursunlar. Pislikler içinde bir hayat yaşasınlar, vakit geçirsinler. Allah oyuncak mı ki O’nu eğlenceye alıyorlar? Allah oyuncak mı ki O’nu

eğlencelerine konu ediniyor, O'na kendi kafalarından bir kısım sıfatlar yükleyerek, olmadık şeyler söyleyerek, O'na oğullar, kızlar izâfe ederek, O'nun yetkilerini yerdeki bir kısım efendilere, tâğutlara devrederek O'nu keyiflerine, pisliklerine imkân tanıyacak hale getiriyorlar? Allah bu kadar aciz mi ki Allah hayata, hukuka karışmaz, kılık-kıyafete, kazanmaya, harcamaya, ekonomiye, sosyal ve siyasal yapılanmalarımıza karışmaz, biz hayatımızı kendimiz düzenleriz. Nasıl istersek öylece bir hayat yaşarız," diyorlar.

Ya da, "bizim hayatımıza karışacak, bizim hayatımızı düzenleyecek, sözünü dinleyeceğimiz, arzularını gerçekleştirip, yasalarını uygulayacağımız başka Rablerimiz, başka efendilerimiz vardır," diyerek Allah'a iftira ederlerken, bu gücü, bu yetkiyi nereden alıyor bu adamlar? Halbuki:

84: "Gökte de İlâh, yerde de İlâh O'dur. Hakîm olan, hâkimiyet sahibi olan ve her şeyi bilen O'dur."

"Göklerde İlâh olan da O'dur, yerde İlâh olan da O'dur. Göklerde egemen olan da O'dur yerde egemen olan. Göklerdekiler de O'na teslim, yerdekiler de. Göklerdekiler de O'nu dinler, yerdekiler de. Göklerde de yerde de tapınılacak, ibadet edilecek, sözü dinlenecek, çektiği yere gidilecek, yasaları uygulanacak tek İlâh O'dur.

Nasıl da bozuk düşünüyorsunuz böyle? Nasıl da yanlış inanıyorsunuz? Nasıl da iftira ediyorsunuz Allah'a? Yâni göklerin hâkimiyeti Allah'a ait de, yerdekilerin hâkimiyeti başkalarına mı ait? Göklere egemen olan Allah da yerdekilere egemen başkaları mı var diyorsu-nuz? Tamam, gökler, yıldızlar, güneşler O'nun olsun, göklerde O'nun sözü geçsin, göklerde egemen O olsun, göklerde O'nun sözü dinlensin ama yeryüzüne karışmasın bu Allah, bizim hayatımıza karışmasın bu Allah demeye mi çalışıyorsunuz? Yeryüzüne egemen başka ilâhların, başka rabblerin varlığından mı söz ediyorsunuz? Göklerin Rabbi ayrı, yerdekilerin Rabbi ayrı mı demeye çalışıyorsunuz? Ya da yaratan ayrı, ama yaratıkları idare eden ayrı mı demeye getiriyorsunuz? Bu ne kötü bir düşünüş! Bu ne çirkin bir iftira! Yaratan ayrı, idare eden ayrı olur mu? Yaratan, yarattıklarını idare edemez mi? Yaratan, yarattıklarının hayat programını bilmez mi? Yaratan, yarattıklarını başıboş bırakır mı? Ya da yaratmayan İlâh olabilir mi? Kendisini bile yaratmaktan aciz varlıklar Rabb olur mu? Hiç aklınız yok mu sizin?" diyor Rabbimiz.

85. "Göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunanların hükümranlığı kendisinin olan Allah ne yücedir! Kıyamet saatini bilmek O'na aittir. O'na döneceksiniz."

Göklerde ve yerde ne varsa hepsine egemen olan, her şey ve herkes kendisinin mülkü olan Allah mübârektir. Berekete konu olan, berekete kaynaklık edendir Allah. Kendisine ait olan bu mülkü, cenneti kazansınlar diye

kullarına lütfeden Allah'tır. Mülkünü cennetimiz için bize vererek, bize dünyada cennet yollarını açarak bizim bereketimize sebep olmuştur Allah. Bize kitaplar, bize peygamberler göndererek berekete kaynaklık etmiştir Rabbimiz. Onun için mübârektir O Allah. Onun için tebrike şayandır Rabbimiz.

Bir de kıyamet saatinin bilgisi O'na aittir. Kıyametin ne zaman kopacağını, bu hayatın ne zaman biteceğini, yaşadığımız bu hayatın hesabını kendisine ödemek üzere huzurunda çaresiz ne zaman toplanacağımızı bilen, sadece Allah'tır.

Ey Kâfirler! Ey Allah berisinde hayata hakim olan bir kısım varlıkların da varlığını kabul ederek, hayatlarının bazı bölümlerinde onları da dinleyerek, onların da arzularını gerçekleştirerek, onların yasalarını da uygulayarak şirke düşmüş müşrikler! Şimdilik dilediğiniz gibi inanıp, dilediğiniz gibi hareket edebilirsiniz. Allah'ı diskalifiye ederek dilediklerinizi velî, dilediklerinizi hayatınıza egemen tanrılar kabul edip, onların istediği gibi hayat yaşamadan yana bir tavır sergileyebilirsiniz. Ama unutmayın ki, kıyamet günü vardır. Unutmayın ki, bir gün yaşadığınız bu hayatın hesabını ödemek üzere Rabbinizin huzurunda toplanacaksınız.

86: "Allah'ı bırakıp yalvardıkları şeyler, şefaat edemezler. Ancak hakkı bilip ona şahitlik edenler bunun dışındadır."

Allah'ı bırakıp ta O'nun berisinde İlâh, Rabb kabul ettikleri bu yapay tanrıların ve tanrıçaların hiç birisi O'nun katında şefaate sahip değildir. Allah berisinde büyük bildikleri, kendilerinde yetki gördükleri, adlarını andıkları, kendilerine dua edip yardım bekledikleri, daraldıkları zaman, "yetiş ey filan, kurtar ey falan" diye imdada çağırdıkları, kendilerine sığınıp kurtarıcı bildikleri varlıkların hiçbirisinin Allah katında en ufak bir yetkisi yoktur. Allah'a oğullar kızlar izafe ederek, Allah'a velîahtlar bularak şefaatini umdukları hiçbir varlığın onlara yapabilecekleri bir şeyleri yoktur. Kur'an'ın değişik yerlerinde görüyoruz ki, insanlar kimi varlıkların kendileri hakkında Allah huzurunda şefaatte bulunabileceklerine inanarak sapmışlardır.

Müşrikler, Allah katındaki şefaatin insanlar arasında cereyan eden şefaat gibi olduğunu zannediyorlardı. Onlar, Allah katındaki şefaatin kral katındaki oğlun, kızın, vezirin, yardımcıların ve ona denk veya ondan daha üstün kralların şefaat etmesi gibi düşünüyorlardı. ehl-i kitap, Allah'a oğullar olarak izâfe ettikleri peygamberlerin, müşrikler de putların ve meleklerin kendilerine şefaatte bulunabileceklerine inanıyorlardı. Hristiyanlar ve tüm müşrikler meleklerden, vefat etmiş nebîlerden, şehitlerden ve salih kimselerden şefaat isterlerdi. Onların Allah katında şefaat etme yetkisine sahip olduklarını, bu yüzden de Allah'ın bunların şefaatlerini reddetmeyeceğini iddia ediyorlardı.

Her şey ve herkes Allah'ın kulu iken Allah'ın mülkü iken kimin böyle bir şeye cesareti olabilir? Kim böyle bir şeye teşebbüs edebilir? Allah'ı kim etkisi altına alabilir? Allah karşısında kim söz sahibi olabilir? Allah'a etki etmek, Allah'a bir şey yaptırmak şöyle dursun, en çok sevdiği peygamberler ve melekler bile O'nun huzurunda ağızlarını açmaya cesaret edemezler.

"Ancak hak ile şahitlik yapan, hakka şehadet edenler müstesnadır," diyor Rabbimiz. Hak Kur'andır, imandır, hidâyettir. Öyleyse imanlarıyla, imanlarına dayalı yaşadıkları hayatlarıyla hakka şehadet-te bulunanlar, hayatlarıyla imanlarının eylemini gerçekleştirenler, gerçekten Allah'ın istediği biçimde gerçek bir Müslümanlık yaşayarak Allah'ın rızasını kazanmış olanlar bunun dışındadır. İşte bunlar, Allah'ın kendilerinden razı olduğu kimselerdir ki, yine Allah'ın razı olduklarına şefaatte bulunabileceklerdir.

Buradaki hakka şehadet edip de şefaat edebilecek olanların onların haksız yere putlaştırmaya çalıştıkları Allah'ın salih kulları Hz. Îsâ, Hz. Uzeyr ve melekler olduğu söylenmiştir. Allah'ın bu salih kulları her ne kadar da insanlar tarafından İlâhlaştırılmak istenmişlerse de, her ne kadar Allah berisinde Allah'ın ortakları kabul edilip kendilerine kulluk edilmeye kalkışılmışsa da, bunlar bizzat kendileri asla böyle bir şeyi istememişlerdir. Onlar yaşadıkları hayatlarıyla hakka şahitlik etmişler, Allah'ın istediği kulluğu icra etmişlerdir. İşte bunların şefaatleri, kendileri gibi iman eden mü'minlere fayda verecektir.

Ya da âyeti bir başka mânâda şöyle anlamaya çalışıyoruz: Kendilerine yarın Allah tarafından şefaat yetkisi verilmiş olanlar ancak şuurlu olarak hakka şehadet etmiş, Allah'a, Allah'ın istediği gibi iman etmiş olanlara şefaat edebileceklerdir. Yoksa şuursuz bir şekilde kelime-i şehadet söyleyen ama söylediği bu kelimenin mânâsına uygun bir hayat yaşamayan, Allah'a inandığını diliyle iddia ettiği halde Allah'tan başkalarına da kulluk etmeye çalışan kimselere şefaatte bulunamayacaklardır.

Bu âyet-i kerîme, şuursuz bir şehadetin Allah katında kabul görmeyeceğini de anlatıyor. Allah'tan başka İlâh olmadığını diliyle söyleyen kişi bunu kalbiyle de kabul edecek ve Allah berisindeki tüm sahte İlâhları reddedecektir. Çevreyi, modayı, âdetleri, töreleri, yönet-melikleri, yasaları, toplumu, âmiri, müdürü tümüyle reddedecek ve bu reddedişle birlikte ilâh olarak kimi kabul ettiğini de bilecektir.

87. "Andolsun ki, onlara kendilerini kimin yarattığını sorsan: "Allah" derler. Öyleyken nasıl da aldatılıp döndürülüyorlar?"

Yukarıdaki âyette de Rabbimiz göklerin ve yerin yaratıcısı olarak Allah'ı kabul ettiklerini anlatmıştı, burada da kendilerinin yaratıcısı olarak Allah'ı kabul ettiklerini ama hayatlarına karışıcı olarak O'nu reddettiklerini anlatıyor.

Onlara, “sizi kim yarattı, sizi yoktan kim var etti?” diye sorsanız, “Allah” derler. Peki o zaman nasıl çevriliyorsunuz? Nereye dönüyorsunuz? Kime kulluk etmeye çalışıyorsunuz? Kimi razı etmeye çalışıyorsunuz? Kimin ekmeğini yiyip kimin kılıcını sallamaya çalışıyorsunuz? Varlığınızı kime borçlusunuz? Varlığınızı, hayatınızı kimlere adı-yorsunuz? Kime muhtaçsınız, kime teşekkür ediyorsunuz? Ey Kâfirler, ey müşrikler, ey yaratıcı olarak Allah’ı kabul edip de yasa belirleyici olarak başkalarını kabul eden beyinsizler! Sizin her şeyiniz yanlış, her şeyiniz yamuktur. Tüm hayatınız bir aldanmadır sizin. Yaratıcı olarak vicdanlarınızda kabul ettiğiniz Allah’ı hayatınıza karıştırmamakla, yaratmayla en ufak bir ilgisi olmayan, sizin hayatınızda en ufak bir faydası olmayan kendiniz gibi acizleri rabb ve ilâh kabul ederek sapıklığın daniskasını yaşıyorsunuz da, farkında değilsiniz.

Sûrenin son âyeti de bakın şöyle bitiyor:

88,89. “Muhammed’in onlar hakkında: “Ey Rab-bim! Bunlar inanmayan bir millettir” demesi üzerine Allah: “Onları geç, esenlik dile; yakında bileceklerdir” buyurdu.”

“Ya Rabbi, işte bunlar iman etmeyen bir toplumdur. Ben bunların yola gelmeleri için çalışıp çırpındığım, bunların hidâyeti ve cenneti için kendimi yiyip bitirdiğim halde, bunlar istenilen noktaya gel-miyorlar. Bunlar kendilerini hiç düşünmüyorlar. Bunlar kendilerini boşa harcamak istiyorlar. Bunlar kendilerini ateşe atmak istiyorlar. Ya Rabbi, ne olur benim çabalarım ve dualarım hatırına bunlara hidâyetini nasip eyle. Ne olur bunların kalplerine hidâyet lütfeyle. Bunların gönüllerini İslâm’a açıver ya Rabbi!” diyerek, ya da, “iman etmeyecek olanları sen bilirsin ya Rabbi!” diyerek Allah’ın Resûlü onların durumlarını Allah’a havale ediyordu da, Rabbimiz buyurdu ki:

“Sen onlardan vazgeç peygamberim. Bırakıver onları kendi hallerine. Yüz çevir onlardan, oyalanma onlarla. Sen kendi işine bak, sen kendi yoluna ve tebliğine devam et. Onları kafana takma. Onlar yüzünden üzülüp kendi kendini harap etme. Ayrıl onlardan ama onları bırakırken de esenlik dile onlara. “Selâm size!” deyiver onlara.

Ya da “Müslüman olun, teslim olun Allah’a” deyiver. Gökleri ve yerleri yarattığına inandığınız Allah’a siz de teslim olun, yaratıcılığına teslimiyet gösterdiğiniz Allah’ın idareciliğine de teslim olun de. Dillerinizle itiraf edip kabullendiğiniz Allah’a, hayatınızla da teslim olun, onun istediği bir hayatı yaşayın da, hem dünyada hem de âhirette selâmete erin, Müslüman olun ki, dâru’s selâm’a gidin de.”

Rabbimiz, “Onlardan ayrılırken bir kenara çekil de yat, şöyle bir tatile çık, yoruldun biraz, dinlen!” demiyor da, “onları bırak ama da-ha mümbit arazilere yönel” diyor. “Sen dâvetine devam et ilerde onlar da mutlaka onun hak olduğunu bilecekler, anlayacaklar,” diyor.

Öyleyse biz de birileri anlamadı, birileri bizim kendilerine sunduğumuz haktan yüz çevirdi diye bir kenara çekilivermeyelim, tebliğimize uyarılarımıza devam edelim. Onlar mutlaka bir gün gelecek bizim derdimizi anlayacaklardır, bundan endişemiz olmasın.

Bu sûre ile alâkalı da bu kadar söz yeter. Rabbim gereğiyle iman edip amele dönüştüren kullarından eylesin. Ve âhiru dâvana enilhamdü lillahi Rabbil’âlemîn.